

3 | II | SEŠIT 21

FORUM

ČASOPIS
UNIVERZITY
KARLOVY
V PRAZE

UNIVERZITA KARLOVA
V PRAZE

UNIVERZITA KARLOVA
*a studenti se
speciálními potřebami*

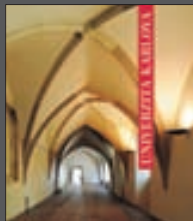

enter

Shift

VYBRANÉ PUBLIKACE NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM

Štemberková, Marie

UNIVERZITA KARLOVA (Historický přehled)

Praha, Karolinum 201 I, brožovaná, 200 str., 2. vydání, cena 350 Kč

Anglická a česká verze reprezentativní publikace o dějinách Univerzity Karlovy podává stručný historický přehled proměňujících se podob univerzity a jejích součástí. V návaznosti na publikaci *Karolinum* Josefa Petráně (2010), která se soustředila na historické jádro univerzity, je pozornost věnována historii univerzity jakožto celku – hlavním politickým událostem, každodennosti studentského života a významným osobnostem. Publikace je doprovázena kvalitní obrazovou dokumentací (fotografie budov, portréty, reprodukce cenných historických dokumentů). Součástí knihy je i praktická chronologická osa univerzity v datech od založení po současnost.

Matějček, Zdeněk – Langmeier, Josef
PSYCHICKÁ DEPRIVACE V DĚTSTVÍ
Praha, Karolinum 201 I, vázaná, 577 str.,
1. vydání, cena 360 Kč

Publikace *Psychická deprivace v dětství* zaznamenala již po svém prvním vydání v roce 1963 značný ohlas. Průlomová práce, ve které autoři citují díla západních expertů i výsledky z vlastní praxe s ohroženými dětmi, popisuje pojem psychické deprivace u dětí v ústavní péči a v nepříznivých rodinných poměrech.

Oba autoři se u nás významně zasloužili o to, aby péče o opuštěné děti sestávala z vhodné kombinace péče ústavní a podporované péče rodinné či pěstounské. *Psychická deprivace v dětství* je stále doporučovanou základní literaturou pro studenty psychologie, pedagogiky a sociologie. Ocení ji však každý, kdo se věnuje problematice ohrožených dětí. Čtvrté vydání je opatřeno předmluvou prof. Vágnerové a aktualizovaným výběrem literatury k tématu.

Nátr, Lubomír
**PŘÍRODA, NEBO ČLOVĚK? SLUŽBY
EKOSYSTÉMŮ**

Praha, Karolinum 201 I, brožovaná, 350 str.,
1. vydání, cena 340 Kč

Na Zemi dochází k trvalému vzájemnému ovlivňování živých organismů i neživých struktur; vytváří se tak dynamická rovnováha, která umožňuje postupný vývoj a změny. S nárůstem počtu lidí a rozvojem jejich schopností však došlo

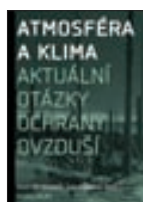
k situaci, kdy je člověk schopen radikálně měnit a ničit nejen lokální ekosystémy, ale doslova všechny zásadní podmínky pro současné formy života na Zemi, čímž ohrožuje svou vlastní trvalou udržitelnost. Morální a rozumové výzvy k omezení dosavadního čerpání přírodních zdrojů nepřináší potřebné korekce našeho chování. Finanční vyjádření nepřeborných forem služeb lesů, mokřadů, mangrovů a dalších ekosystémů, na nichž bude existence lidstva i nadále záviset, může významným způsobem přispět k tomu, že nejširší veřejnost pochopí naprostou nezbytnost jejich ochrany a neudržitelnost stávajícího způsobu našeho života.

Toman, Jindřich
**PŘÍBĚH JEDNOHO MODERNÍHO
PROJEKTU. PRAŽSKÝ LINGVISTICKÝ
KROUŽEK, 1926–1948**

Praha, Karolinum 201 I, brožovaná, 366 str.,
1. vydání, cena 320 Kč

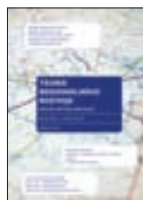
Monografie Jindřicha Tomana, profesora slavistiky na University of Michigan (Ann Arbor) v USA, si dává za cíl představit lingvistiku Pražského lingvistického kroužku v širších kulturních a politických souvislostech. Autor se mj. zabývá stylem jazykovědné práce na počátku 20. století, roli pražské multikulturní společnosti při vzniku Kroužku, propojením Kroužku a avantgardy a vlivem modernistických kulturních ideálů na jazykovědu. Částí práce jsou intelektuální biografie Viléma Mathesia, Romana Jakobsona a Nikolaje S. Trubeckého, které ukazují, jak dalece ideály kolektivní práce, syntézy vědění a důrazu na společensky vymezený závazek vůči jazykovědě ovlivnily jejich práci. Další kapitoly popisují vznik pražské fonologie a otázky teorie jazykové kultury. Monografie původně vyšla anglicky (MIT Press, 1995). Český překlad je doplněn autorovou retrospektivní úvahou a aktualizovanou bibliografií.

Braníš, Martin
**ATMOSFÉRA A KLIMA. AKTUÁLNÍ OTÁZKY
OCHRANY OVZDUŠÍ**

Praha, Karolinum 201 I, brožovaná, 352 str.,
1. dotisk 1. vydání, cena 350 Kč

Publikace, na níž se podílel tým předních českých odborníků na životní prostředí, se věnuje problematice atmosféry, klimatu a kvality ovzduší v širokých souvislostech, jež přesahují pouhý přírodovědný pohled. K chemickým, fyzikálním charakteristikám ovzduší a k jejich dynamice promlouvají v dobách proměn globálního klimatu a emisí toxických látek do ovzduší nejen přírodovědci, ale i ekonomové, politici a laická veřejnost. V obsáhlé učebnici o aktuálním stavu klimatu se proto setkávají specializované kapitoly od autorů s různým odborným zázemím. Cílem editora bylo umožnit čtenářům zaměřit se na jednotlivé části podle jejich zájmu a potřeby, ohled je přitom brán zejména na studenty a odbornou veřejnost bez hlubších znalostí v oborech fyziky, chemie či matematiky. Kniha probírá důležité aspekty znečištění ovzduší a pomáhá pochopit principy jevů a dějů v zemské atmosféře, klimatické změny a problematiku ochrany atmosféry v globálním kontextu, včetně ekologické politiky v praxi.

Blažek, Jiří – Uhlíř, David
TEORIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE
Praha, Karolinum 201 I, vázaná, 344 str.,
2. vydání, cena 320 Kč

Během více než deseti let, které uplynuly od přípravy prvního vydání, se objevila řada nových teorií, konceptů a přístupů, které se snaží nabídnout vysvětlení současného dynamiky se měnícího globálního prostředí a nastínit implikace pro regionální rozvoj. V novém vydání jsou zcela přepracovány a podstatně rozšířeny kapitoly věnované oběma směrům, které v oblasti teorii regionálního rozvoje v současnosti dominují, tedy institucionální teorii regionálního rozvoje a školy nové ekonomické geografie. Jsou analyzovány následující nové nebo relativně nové teorie a koncepty: globální hodnotové řetězce a globální produkční sítě, trojitá šroubovice (triple helix), regionální inovační systémy, znalostní základny, příbuzná rozmanitost (related variety), klastry, koncept local buzz – global pipelines, odvětvová a geografická krátkozrakost aj.

Cvejnová, Jitka
ČESKY, PROSÍM. START
Praha, Karolinum 201 I, brožovaná, 204 str.,
1. vydání, cena 300 Kč

Vstupní díl k řadě učebnic *Česky, prosím* je určen jako doplňující materiál pro úvodní etapu výuky u studentů, u nichž lze předpokládat problémy s učením se českému jazyku. Je zaměřen na nácvik zvukové a písemné složky jazyka v pomalejším výukovém tempu a může sloužit jako úvodní kurs i k jiným učebnicím češtiny pro cizince či pouze jako samostatná písanka v kombinaci s kteroukoliv učebnicí češtiny pro cizince. Je určen především těm cizincům, kteří neovládají dobře latinu, pro něž je čeština prvním cizím jazykem, jež studují, případně těm, kteří mají obtíže s osvojováním si cizího jazyka (dyslektiky, dysgrafiky), nebo se učí v češtině zároveň číst a psát, protože dosud nebyli plně alfabetizováni. Učební materiál je koncipován minimálně pro prvních 50 hodin výuky češtiny pro cizince, součástí je CD s poslechovými cvičeními a písanka.

Tématem minulého čísla FORA byla Univerzita Karlova a volný čas

Elektronickou podobu čísla ve formátu PDF můžete najít na adrese <http://forum.cuni.cz>

**FORUM 3/2011, sešit 21,
Časopis Univerzity Karlovy v Praze**

Vydává: UK
Redakce: Ovocný trh 3, 116 36 Praha 1,
Odbor vnějších vztahů

Redakci řídí:
doc. M. Šobr, prorektor pro vnější vztahy

Odpovědní redaktoři:
V. Hájek, K. Hamanová, I. Dostál, K. Kadlecová,
Jan Švelch, Jaroslav Švelch, V. Veselá

Telefon: 224 491 248, fax: 224 491 309,
e-mail: forum@cuni.cz

Grafická úprava:
TOP Partners, s.r.o.

Nevyžádané rukopisy se nevracejí.
Redakce si vyhrazuje právo na úpravu
autorských příspěvků a jejich krácení.
Forum UK je rozšiřováno zdarma
na akademické půdě. Vychází čtvrtletně.

Za obsah článku plně zodpovídá jeho autor.
Stanoviska obsažená v textu
nemusejí vyjadřovat názor redakce.

Vaše ohlasy, připomínky a tipy na další náměty
pro Forum uvítáme na adrese
redakce.forum@cuni.cz.

Toto číslo vyšlo v listopadu 2011.
Registrace MK ČR 72 79.
Tištěná verze: ISSN 1211-1724.

**Vážené čtenářky, vážení čtenáři
časopisu Univerzity Karlovy FORUM,**

Univerzita Karlova má ctíždost poskytovat nejkvalitnější vzdělání v široké škále oborů nadaným a motivovaným studentům, a to samozřejmě i těm, jejichž život je ovlivněn dlouhodobým závažným zdravotním problémem či tělesným handicapem. Zvláštním potřebám těchto studentů musí odpovídat nabídka speciálních služeb na univerzitě. Právě těm je věnováno toto číslo časopisu FORUM.

Jistě tušíte, že tato oblast není právě jednoduchá. Přestože jí UK věnuje cílevědomou pozornost, přestože jí jako jasnou prioritu definuje Dlouhodobý záměr UK a přestože péči o ni má ve své pracovní náplni řada zaměstnanců UK, můžeme ještě mnohé vylepšovat. Jsme ovlivněni některými problémy danými historickým vývojem – ve starých budovách bývá těžší zajistit úplnou bezbariérovost (někdy i kvůli jejich památkové ochraně). Už sám slavnostní začátek studia – imatrikulace ve Velké aule – představuje z hlediska bezbariérového přístupu spletitý výlet přes nepřilíh známá zákoutí Karolina. O to důležitější je cílevědomá péče o tuto oblast.

I když velmi stojíme o to, aby zdravotní problémy nebyly překážkou studia na naší univerzitě, rozhodně nám v této oblasti nejde o jakékoliv poměrování se s jinými institucemi v počtu získaných studentů se speciálními potřebami (na což média někdy problematiku redukuje). A to i vzhledem k tomu, že je zcela v pořádku, že někteří studenti se speciálními potřebami nemají zájem přihlásit se na studijním oddělení příslušné fakulty či u fakultní kontaktní osoby, ani jinak využít nabízených služeb a možností. Je však velmi důležité, aby takovýto postup byl vědomým rozhodnutím, a nikoliv důsledkem nedostatečného povědomí o připravené pomocné ruce.

Z následujících stránek rozhovorů, reportáží a přehledů zjistíte, že UK nabízí velké množství konkrétní pomoci ve formě poraden, specializovaných pracovišť i technického zázemí včetně možnosti asistence při studiu pro studenty. V rubrice rozhovorů se dočtete, že studenti sami jsou někdy kritičtí a cítí, že by

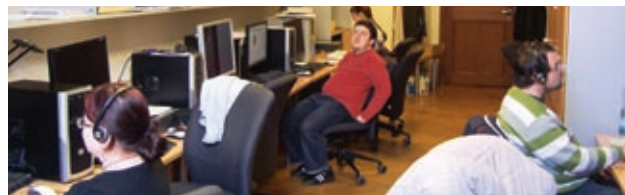

bylo co zlepšovat. Jsem přesvědčen, že vstřícnost, ochota a snaha věci vylepšovat je u většiny členů akademické obce samozřejmostí. Je mým velkým přáním, aby četba následujících stránek přispěla k vědomí, že UK je pro studenty se speciálními potřebami dobrou volbou a že jsou na ní rozhodně vítáni.

Velmi se těšíme na vaše ohlasy, připomínky, komentáře a náměty. A věřím, že se mezi čtenáři najdou ti, kteří rozšíří řady asistentů při studiu a spolupracovníků v oblasti podpory studentů se speciálními potřebami.

Srdečně

prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.
rektor Univerzity Karlovy v Praze

TITULNÍ STRANA | **ON THE COVER**EDITORIAL | **EDITORIAL** 1STALO SE | **NEWS** 4VĚDA PRO PRAXI | **RESEARCH IN PRACTICE**Věda pro studenty se speciálními potřebami 14
Science for Students with Special NeedsTÉMA – UK A STUDENTI SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI | **FEATURED TOPIC – CHARLES UNIVERSITY AND STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS**ROZHOVOR | **INTERVIEW**Moje silná motivace mě hnala dál 17
My Motivation Was Strong Enough To Never Give UpMiroslav Kudláček: Deset let života 19
Ten Years of My LifeHISTORIE | **HISTORY**Marcela Černá: 21
Rudolf Jedlička (1869–1926), významný český lékař a zakladatel Jedličkova ústavu
Rudolf Jedlička (1869–1926), the Notable Czech Physician and Founder of the Jedlička InstitutePetr Hlaváček: Ludwig Cohn 24
(Osudy nevidomého filozofa a pedagoga)
Ludwig Cohn
(Life of the Blind Philosopher and Teacher)Rozhovory se studenty UK 25
Interviews with Students of Charles UniversityReakce na rozhovory se studenty 30
Replies to Interviews with StudentsKateřina Šámalová: Podpůrné služby pro studenty se speciálními potřebami 31
Support and Services for Students with Special NeedsSPECIALIZOVANÁ PRACOVNÍŠTĚ NA UK
CHARLES UNIVERSITY'S SPECIALIZED SUPPORT CENTRES FOR STUDENTS WITH SPECIAL NEEDSMediatéka Jazykového centra 36
Filozofické fakulty Univerzity Karlovy
The Faculty of Arts Language Centre's Media LibraryÚstav českého jazyka a teorie komunikace 38
FF UK (Čeština v komunikaci neslyšících)
Institute of Czech Language and Theory of Communication (The Czech in Communication of the Hard of Hearing Study Programme)Laboratoř Carolina (Centrum podpory studia zrakově postižených na UK) 40
The Carolina Lab (Study Support Centre for Visually Impaired Students)Centrum sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK 42
Charles University's Sports Centre for Handicapped Students

Ústav jazykové a odborné přípravy 44
 (Celoživotní jazykové vzdělávání zdravotně
 handicapovaných občanů)
Institute for Language and Preparatory Studies
(Lifelong Language Learning for the Disabled)

KNIHOVNY PRO STUDENTY SE SPECIÁLNÍMI 45
 POTŘEBAMI NA UK | **LIBRARIES FOR STUDENTS**
WITH SPECIAL NEEDS AT CHARLES UNIVERSITY

PORADNY NA UK 46
CHARLES UNIVERSITY'S COUNSELING CENTERS

FOTOREPORTÁŽ | **PICTURE STORY**

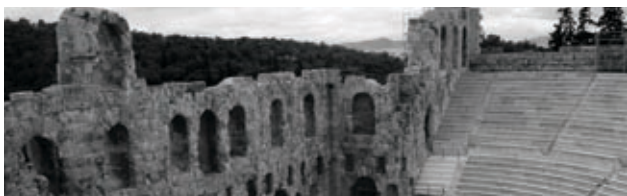
UK na veletrhu Gaudeamus 48
Charles University at the Gaudeamus Trade Show

KVÍZ | **QUIZ** 52

STUDENTI NA CESTÁCH
OUR STUDENTS ABROAD

Štěpánka Machová: 54
 Dobrodružství v Soluni
An Adventure in Thessaloniki

Šárka Hezoučková: 57
 Finsko – země tisíců jezer i nových zážitků
Finland – A Land of Thousand Lakes and Even
More Experiences

Marie Chytilová: 61
 Studijní pobyt ve státě jménem Londýn
Studying in the Country Called London

SU UK | **CHARLES UNIVERSITY STUDENT UNION**

Sandro Elčić: 64
 Co že to dělá Studentská unie Univerzity Karlovy?
What Is the Agenda of the Charles University
Student Union?

K4 | **K4**

Petr Pečenka: 68
 KLUB K4 má nový dramaturgický tým.
 Slibuje propracovanější program
The K4 Club's New Booking Team Promises
Improvements

Tomáš Beránek: 70
 Tančírna K4. Do tance, do tance!
The K4 Dance Establishment. Let's Dance!

AS UK | **ACADEMIC SENATE**

Daniel Feranc: 71
 Zasedání Akademického senátu UK
Meeting of the Academic Senate

28. října 2011

PREZIDENT UDĚLIL STÁTNÍ VYZNAMENÁNÍ Tři patří odborníkům spojeným s UK

U příležitosti výročí samostatného československého státu ocenil prezident republiky celkem 21 významných českých osobností. Medaili za zásluhy získaly i tři osobnosti, které působí na Univerzitě Karlově nebo jsou s ní nerozlučně spjatý. Prezident republiky udělil Medaile Za zásluhy (o stát v oblasti vědy, výchovy a školství) prof. PhDr. Martinovi Hilskému, CSc., prof. Dr. Janu Krulišovi-Randovi a prof. PhDr. Petru Piřhovi, CSc.

Prof. M. Hilský přebírá Medaili Za zásluhy. FOTO: ČTK

23. května 2011

Volba děkana HTF UK

Prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek byl zvolen děkanem HTF UK.

24. května 2011

Uzdravení paměti v postkomunistické společnosti

V rámci diskusního večera nazvaného *Uzdravení paměti v postkomunistické společnosti / Guérison de la mémoire dans une société postcommuniste* v pařížském kulturně-vzdělávacím centru College des Bernardins se uskutečnily dva kulaté stoly. Spolupořadatelem večera bylo Centrum teologie a umění KTF UK.

26. května 2011

Strategické řízení v českém školství

U kulatého stolu Centra školského managementu PedF se setkali zástupci akademické obce, zřizovatelé i ředitelé škol, pracovníci České školní inspekce i další odborníci.

27.–28. května 2011

Praxe evangelia v sekulárním Česku

Evangelická teologická fakulta pořádala symposium *Praxe evangelia v sekulárním Česku – publice docere, aneb teolog(ie) před veřejností*.

30. května 2011

GEOMATERIALS

Na Ústavu petrologie a strukturní geologie PřF UK proběhl kurz zaměřený na kvantitativní analýzu mikrostruktur a textur hornin.

31. května 2011

Urbanistická vize Univerzity Karlovy 2030

Slavnostní vernisáž byla zahájena veřejná výstava projektů studentů architektury k vizi rozvoje Univerzity Karlovy a Prahy Urbanistická vize Univerzity Karlovy 2030.

2. června 2011

Čestný doktorát pro otce terapie maligního melanomu

Světově uznávanému expertu a zakladateli nově koncipované terapie maligního melanomu prof. Patricku Anthony Rileymu, emeritnímu profesoru buněčné patologie University of London a řediteli Totteridge Institute for Advanced Studies London, udělila UK čestnou vědeckou hodnost doktor honoris causa lékařských věd.

4.–5. června 2011

Rozvoj gramotnosti v evropských jazycích

Mezinárodní konferenci Rozvoj gramotnosti v evropských jazycích (Enhancing Literacy Development in European Languages) spolupřádala Katedra psychologie PedF UK.

6. června 2011

Chemický jarmark

Chemie prezentovaná veřejnosti i školám zábavnou formou „stánkové produkce“ byla smyslem Chemických jarmarků. Tyto akce během Roku chemie pořádaly české univerzity s výukou chemických oborů a akademická pracoviště. Zájemci mohli navštívit celkem tři Chemické jarmarky s účastí PřF UK: 6. 6. v Příbrami, 24. 6. v Liberci a 23. 9. v Praze-Dejvicích.

8.–9. června 2011

5. kongres chirurgie jater, žlučových cest a pankreatu

Mezinárodní vědecký kongres pořádala LF UK v Plzni.

9. června 2011

Univerzita Karlova – kvalitní mezinárodní zkušenost

Chcete-li během studia na vysoké škole vycestovat do zahraničí na odbornou stáž či studijní pobyt, největší šanci máte jako student Univerzity Karlovy. Stejně na tom budete, pokud chcete mít jako spolužáka studenta z Evropské unie. Univerzita je pro zahraniční studenty atraktivní destinací a v Česku nemá konkurenci. Dokazují to statistiky nedávno zveřejněné Evropskou komisí pro vzdělávání, ze kterých vyplývá, že nejstarší česká univerzita vyslala prostřednictvím programu Erasmus v akademickém roce 2009/2010 do zahraničí celkem 1 085 studentů. Umístila se tak na devátém místě mezi evropskými univerzitami. Každý pátý český student zamířil na zkušenou do zahraničí právě z UK.

NERV k boji proti korupci

Prezentace výstupů pracovní skupiny pro boj s korupcí za účasti garanta skupiny Pavla Kohouta a dalších členů a spolupracovníků NERV se uskutečnila na FSV UK v Praze. Na práci a výstupech této skupiny se velkou měrou podíleli vyučující, doktorandi a studenti.

PRAGUECHO

IX. pražské mezinárodní setkání o novinkách v echokardiografii organizovaly Pracovní skupina Echokardiografie České kardiologické společnosti a I. LF UK.

11. června 2011

Pražská muzejní noc s PřF UK

Do programu letošního ročníku Pražské muzejní noci se nově zapojila Geografická sekce PřF, která připravila pestrý a zajímavý zábavně-vzdělávací programem pro návštěvníky všech věkových skupin.

Zachraňte Krč!

Studenti FHS UK, o. s., pořádali benefiční hudební festival *Zachraňte Krč!* na podporu Dětského domova v Krči.

15.–17. června 2011

Roboti po devadesáti letech opět ožili v Praze

Před devadesáti lety uslyšel svět poprvé slovo robot. Stalo se tak na slavnostní premiéře hry Karla Čapka R. U. R. v Národním divadle. Jak se nám podařilo toto slovo naplnit a přiblížit realitě, se mohli dozvědět účastníci konference Eurobot 2011, kterou pořádala i MFF UK.

17. června 2011

Budoucí lékaři mají nové útočiště na Plzeňské

Na adrese Plzeňská 221/130 byla slavnostně otevřena nová budova teoretických ústavů 2. LF UK. Na místě bývalých vojenských budov, kde se dříve povinně školily stovky pražských vysokoškoláků v rámci tzv. vojenské přípravy, vyrostla nová, moderně vybavená budova UK.

Centrum ázerbájdžánských a kaspických studií na FF UK

Děkan FF doc. Michal Stehlík a J. E. velvyslanec Ázerbájdžánu v Praze Tahir Taghizadeh podepsali grantovou smlouvu o zřízení Centra ázerbájdžánských a kaspických studií (Azerbaijan and Caspian Studies Center) při Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK k 1. červenci 2011.

23. června 2011

Profesor Štech obdržel Řád důstojníka Akademických palem

Prorektor pro rozvoj prof. Stanislav Štech převzal z rukou velvyslance Francouzské republiky v ČR Pierra Lévyho Řád důstojníka Akademických palem. Profesor Štech byl na vyznamenání navržen pro dlouhodobou aktivitu, již přispívá k rozvoji česko-francouzské spolupráce.

24.–26. června 2011

Situace diaspory a procesy sekularizace v Čechách a Německu

Centrum pro studium migrace KTF UK pořádalo ve spolupráci s pracovištěm Theologisches Forschungskolleg Univerzity v Erfurtu konferenci na téma *Situace diaspory a procesy sekularizace v Čechách a Německu*.

26. června–2. července 2011

Letní škola srovnávacího práva

Letní škola *Srovnávací právo* byla určena pro studenty a absolventy právnických fakult se zájmem seznámit se s tématem srovnávacího práva. Pořadatelem byl studentský spolek Common Law Society.

27.–28. června 2011

European Intellectual Property Teachers' Network na PF UK

European Intellectual Property Teachers' Network (EIPTN) je zájmová skupina sdružující pedagogy ze všech koutů Evropy a umožňující jim diskusi ohledně nejlepších možných způsobů výuky a inovace v oblasti duševního vlastnictví. EIPTN má multidisciplinární záběr a sleduje vývoj výuky o duševním vlastnictví v oblastech, jako je právo, politologie, mezinárodní vztahy, obchod a ekonomie, počítačová věda a další technické obory.

28. června 2011

Páté patro FF slavnostně otevřeno

Děkan FF doc. M. Stehlík otevřel nové prostory fakulty. Nástavbu hlavní budovy FF UK si přišly prohlédnout náměstkyně MŠMT Ing. Eva Bartoňová, prorektor pro investiční výstavbu prof. Milan Tichý a autor projektu, akademický architekt Vlastimil Vagaday.

29. června 2011

Zahradní slavnost SAP UK

Zahradní slavností ve Valdštejnské zahradě zakončil Spolek absolventů a přátel UK letošní akademický rok 2010/2011. Na sedmnáctém setkání přivítal výkonný místopředseda prof. Ivan Wilhelm, rektora prof. Václava Hampla, děkanku PedF doc. Radku Wildovou a senátorku RNDr. Alenu Palečkovou, která nad celou akcí převzala záštitu, a další hosty.

30. června 2011

Sto let budovy Matematického ústavu

MFF UK oslavila sté výročí dokončení a otevření budovy. Na slavnostním semináři zazněla přednáška o historii i současnosti budovy Matematického ústavu a přednáška o díle slavného statistika Jaroslava Hájka, promítal se nově natočený film o studiu matematiky na MFF UK a byl představen kalendář MFF UK na rok 2012.

UK zahajuje výstavbu první etapy Kampusu UK v Hradci Králové

Ministr školství Mgr. Josef Dobeš podepsal Rozhodnutí o poskytnutí dotace k projektu *Výukové a výzkumné centrum Univerzity Karlovy v Hradci Králové*. Cílem projektu je vybudování první budovy budoucího kampusu Lékařské a Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové. Záměrem univerzity je realizací projektu zvýšit kvalitu studia i výzkumu na všech jejích úrovních a zajistit maximální propojení výsledků akademické činnosti s podniky aplikační sféry.

Univerzita získá celkem 6 832 m² nově vybudované užité plochy pro pedagogickou a výzkumnou činnost. Nové prostory rozšíří stávající, které již nestačí současným požadavkům na výuku, vědu a výzkum jak svou velikostí, tak i požadavky na technické zázemí. Celkové způsobilé výdaje projektu dosahují přibližně 398,1 mil. Kč.

1. července 2011

Centrum vizuální historie Malach vydává vlastní magazín

Centrum vizuální historie Malach začalo vydávat nový čtvrtletník. Elektronický časopis bude čtenářům přinášet novinky nejen z centra, ale i z dalších spřízněných institucí.

4.–29. července 2011

Letní škola češtiny

Letní škola češtiny Ústavu jazykové a odborné přípravy má tradici 22 let. Kurzu se pravidelně účastní okolo 70 zájemců o studium češtiny z celého světa. Škola je určena pro širokou veřejnost, i když mezi účastníky bývají každoročně i studenti bohemistiky nebo profesionální překladatelé.

Křesťanská etika a česká literatura a společnost

KTF pořádala letní školu *Křesťanská etika a česká literatura a společnost*. LŠ se uskutečnila v rámci programu celoživotního vzdělávání KTF UK Etika a úvod do české společnosti.

10.–31. července 2011

Letní škola San Francisco

Letos se konal 21. ročník LŠ San Francisco, která je akreditována u American Bar Association (ABA). Organizovaly ji University of San Francisco a PF UK. Letošního ročníku se zúčastnilo 26 studentů z USA a výuka byla zajištěna ve čtyřech kurzech (European Union Economic Law, International Children's Rights, International Intellectual Property, European Constitutional Law) dvěma vyučujícími ze Spojených států a dvěma pedagogy z PF UK.

11.–16. července 2011

Konference Human Rights and Duties: Supporting Biological Integrity for Public Health

Výroční konferenci akademické skupiny *Global Ecological Integrity Group* o možnostech prevence a veřejném zdravotnictví spolupřátala I. LF UK.

15. července–25. září 2011

Egyptologie. Úspěchy české vědy objektivem Martina Frouze.

Muzeum Komenského v Přerově a Český egyptologický ústav FF UK pořádaly výstavu *Egyptologie. Úspěchy české vědy objektivem Martina Frouze*.

17.–22. července 2011

Světový shakespearovský kongres v Praze

Kongresu s tématem *Renesanční Shakespeare v proměnách času* se zúčastnilo 800 odborníků na anglickou literaturu, renesanční divadlo, dějiny a umění z celého světa. Kongres pořádala FF UK spolu s Mezinárodní shakespearovskou asociací (ISA).

5. Evropská konference o rozptylu neutronů

Praha se stala místem setkání vědeckých špiček v oboru neutronového rozptylu. Byly zde představeny nejnovější výsledky současného výzkumu v širokém spektru vědeckých oborů, které využívají experimentální metody založené na interakci neutronů s hmotou. 5. evropská konference o rozptylu neutronů (ECNS 2011) byla organizována v úzké spolupráci pracovníků MFF UK a Ústavu jaderné fyziky AV ČR s Evropskou asociací pro rozptyl neutronů (ENSA).

18. července 2011

Rektor UK obdržel cenu Minnesotské univerzity

Rektor UK prof. Václav Hampl převzal z rukou zástupce Minnesotské univerzity Jakuba Tolara, M.D., Ph.D., ocenění *The Distinguished Leadership Award for Internationals*. Toto ocenění univerzita každoročně uděluje laureátovi, který zde dříve působil nebo má k univerzitě blízký vztah. Podmínkou pro udělení ceny jsou vynikající výsledky, jichž musí oceněný dosahovat ve svém oboru.

25.–30. července 2011

Frontiers of Quantum and Mesoscopic Thermodynamics

Mezinárodní konferenci věnovanou základům kvantové fyziky a nerovnovážné kvantové statistické fyzice mezoskopických systémů z hlediska teorie i experimentu spoluorganizovala MFF.

30. července 2011

55. běh Letní školy slovanských studií

Ve Velké aule Karolina se uskutečnilo slavnostní zahájení 55. běhu LŠSS. Letní školu, nad níž převzal záštitu rektor UK prof. Václav Hampl, tradičně organizuje Ústav bohemistických studií FF UK. Mezi účastníky byli stipendisté rektora UK, stipendisté MŠMT ČR a také interní a externí samoplátci.

Francouzský historik Alain Soubigou, který i díky svým pobytům v Praze napsal životopis T. G. Masaryka, se zúčastnil letní školy již počtvrté.

6.–9. srpna 2011

9th International Eclogite Conference 2011 v Mariánských Lázních

Ústav petrologie a strukturní geologie PŘF UK byl hlavním organizátorem 9. mezinárodní eklogitové konference, která proběhla v Mariánských Lázních pod záštitou děkana PŘF a dalších národních a mezinárodních institucí. Cílem konference bylo setkání předních světových vědců, kteří studují procesy v hlubší zemské kůře a plášti a jejich geodynamický význam.

15. srpna 2011

Čeští vědci zkoumají obtížně polapitelná neutrina

Mezinárodní experiment *Daya Bay* s účastí fyziků a studentů MFF zkoumá obtížně polapitelné částice – neutrina. Cílem projektu je změřit zatím nepozorovaný typ oscilací neutrin. Pozorování může mimo jiné pomoci k porozumění, proč ve vesmíru převládá od tzv. Velkého třesku hmota nad antihmotou.

16. srpna 2011

Univerzita Karlova patří mezi 1,5 % nejlepších světových univerzit

Univerzita Karlova v Praze patří mezi 1,5 % nejlepších výzkumných univerzit na světě a opětovně potvrdila postavení nejlepší české univerzity. Šanghajský žebříček každoročně srovnává 2 000 nejlepších světových univerzit z celkového počtu 17 000 vysokých škol, a to podle jejich výsledků ve vědě a výzkumu. Univerzita Karlova je jedinou českou vysokou školou, která se pravidelně objevuje v první pětistovce žebříčku. Mezi univerzitami ze země střední a východní Evropy zaujímá Univerzita Karlova 2.–3. místo.

14.–19. srpna 2011

Zkoumání Země a sluneční soustavy na konferenci Goldschmidt 2011

V pražském Kongresovém centru se konala konference *Goldschmidt 2011*, jež se zaměřila na geovědní disciplíny – především na geochemii, geologii a petrologii. Jedná se o největší konferenci tohoto druhu, pořádanou každoročně v Evropě i zámoří. Na letošní 21. ročník byl navíc přihlášen rekordní počet příspěvků – celkem přes 3 700.

15.–19. srpna 2011**Zážitkový městský tábor na PřF UK**

Zážitkový městský tábor určený klukům a holkám ve věku 6–15 let, co se nebojí a mají zájem o přírodu a přírodní vědy, uspořádala PřF UK.

Zážitkový tábor. FOTO: Petr Juračka

15.–20. srpna 2011**VI. mezinárodní symposium o češtině jako cizím jazyku**

V rámci letošního 55. běhu Letní školy slovanských studií a Roku svobody slova FF UK se konalo VI. mezinárodní symposium o češtině jako cizím jazyku, do něhož svými referáty přispělo třicet pět předních evropských a světových bohemistů.

18. srpna 2011**Čeští badatelé zkoumají místo, kde zápasil****David s Goliášem**

Na mezinárodním archeologickém výzkumu lokality Chirbet Qeiyafa v Izraeli se pod vedením prof. Josefa Garfinkela z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě podílí i skupina pedagogů a studentů z ETF. Srovnání biblických textů s konkrétní hmotnou kulturou umožňuje kriticky postulovat základní teze o geopolitickém kontextu střetu mezi Jidskem a Pelišteou v 10. až 9. století př. n. l., který je běžně známý především z biblického vyprávění o zápase Davida, budoucího krále Jidska, s Pelištejcem (Filištínem) Goliášem.

21.–26. srpna 2011**Konference SEMT 2011**

SEMT 11 je jedenáctá mezinárodní konference k vyučování matematice na 1. stupni základních škol, které se zúčastnilo více než 70 odborníků z celého světa. Konferenci pořádala PedF UK.

26.–28. srpna 2011**Spolek studentů historie připravil projekt o paměti a historii**

Na půdě FF proběhl první ročník *Letní školy interdisciplinárních přístupů na téma paměť a historie*. Ambiciózní setkání připravil Spolek studentů historie FF UK.

28. srpna–14. září 2011**Letní škola PF UK v německém jazyce**

Intenzivní letní škola PF UK v německém jazyce na téma srovnávacího ústavního práva se uskutečnila za podpory prostředků z EU. Její součástí byla i návštěva Ústavního soudu v Brně a prostor Parlamentu ČR. Pořadatelé LŠ byly UK, Univerzita Hamburk, Jagellonská univerzita Krakov, Univerzita Tartu (Estonsko) a Univerzita Karla Franzense Štýrský Hradec.

29. srpna–1. září 2011**Seminář SCOPE-UNEP**

Centrum pro otázky životního prostředí spolupořádalo SCOPE-UNEP, mezinárodní seminář k současným environmentálním problémům. Cílem semináře, kterého se účastnila pracovní skupina dvaceti expertů z celého světa, bylo připravit dvě kapitoly pro ročenku 2012 UNEP Yearbook.

5. září 2011**Nový evropský U-multirank již brzy odhalí skutečné kvality univerzit**

Komunikační strategie evropských univerzit se v nejbližší době zásadním způsobem změní. Jak zaznělo na zasedání asociace vysokoškolských pracovníků z oblasti komunikace, PR a marketingu EUPRIO 2011 v Praze, důvodem pro změnu současného způsobu prezentace je zpřístupnění nového multidimenzionálního U-multiranku. Projekt, jehož se účastnila i Univerzita Karlova, by do budoucna mohl ovlivnit také výši školného.

8.–9. září 2011**XVI. královéhradecké ošetřovatelské dny**

Lékařská fakulta UK v Hradci Králové ve spolupráci s Fakultní nemocnicí HK, Českou asociací sester – region Hradec Králové a Nadací pro rozvoj v oblasti umělé výživy, metabolismu a gerontologie pořádala XVI. královéhradecké ošetřovatelské dny.

9. září 2011**Nové trendy v didaktice českého jazyka**

Katedra ČJ PedF UK pořádala odborný seminář a pracovní dílnu *Nové trendy v didaktice českého jazyka*, jímž reagovala na současný oživený zájem o oborové didaktiky. Cílem akce byla výměna zkušeností a prezentace badatelských výsledků v oblasti originálních didaktických principů, technik či postupů s důrazem na výzkum, resp. implementaci inovativních přístupů a metod.

12. září 2011

Výstava Lotosová revoluce 2011

V přízemí hlavní budovy FF UK se uskutečnila výstava děl egyptského umělce Hossama Hassana Lotosová revoluce 2011, která je součástí projektu *Rok svobody slova*.

Hygiena a preventivní medicína v teorii a praxi

Cílem celostátní konference *Hygiena a preventivní medicína v teorii a praxi*, Plzeň 2011 bylo vyjádřit stav a prodiskutovat současnou náplň základních oborů hygieny a preventivní medicíny přednášených na LF v ČR a jejich reflexi pro potřeby praxe jak všeobecného lékaře, tak specializaci v ochraně veřejného zdraví.

13. Vědecko-pedagogická konference učitelů biochemických oborů lékařských fakult v ČR a SR

Konferenci pořádal Ústav lékařské biochemie LF UK v Hradci Králové.

19. září 2011

Seminář o hodnocení kompetencí k učení

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělání PedF UK ve spolupráci s Ústavem pro informace ve vzdělávání pořádal odborný seminář o hodnocení kompetencí k učení. Finští odborníci S. Kupiainen a J. Hautamäki prezentovali výsledky výzkumného projektu, který zkoumá vliv kognitivních schopností a postojů k učení na výsledky žáků.

Architektonická soutěž na vybudování univerzitního centra excelence na Albertově

V polovině roku 2006 začal tým UK pracovat na přípravě výstavy center excelence přírodních a lékařských věd v prostoru minikampusu Albertov – Biocentra a Globcentra, v nichž vznikne centrum pro biologický, biomedicínský a biochemický výzkum a centrum studia globálních změn. Příprava této investiční akce vstupuje nyní do další fáze a univerzita požádala Českou komoru architektů o spolupráci při přípravě vypsání soutěže o návrh. Komora velmi vítá snahu univerzity o využití tohoto nástroje, o jehož prospěšnosti a transparentnosti se představitelé komory dlouhodobě snaží přesvědčit politické špičky, řadové poslance i vedení jednotlivých institucí, které hospodaří s veřejnými zdroji.

Výzkumný tým Stanislava Kmocha našel nový gen podmiňující Kufsovu chorobu

Tým z Ústavu dědičných metabolických poruch I. LF UK objevil v několika rodinách s Kufsovou chorobou mutace v genu DNAJC5, který kóduje protein CSPalfa. Protože doposud neexistovala žádná klinická a biochemická metoda, která by umožnila diagnózu Kufsovy choroby před nástupem klinických obtíží, usilovala řada genetických pracovišť na světě o nalezení kauzálního genu a mutací.

21. září 2011

Cena Josefa Vavrouška

V letošním 16. ročníku hodnotila komise celkem šestnáct prací studentů UK, ČZU v Praze a MU v Brně. UK obdržela celkem sedm z devíti udílených cen. Studenti UK získali první místo ve vědecko-výzkumné (disertační) a magisterské kategorii. V kategorii bakalářských prací komise nakonec neudělila první místo, ale dvě druhá místa, která získali studenti FSV. Studenti si při této příležitosti také připomínali osobnost vysokoškolského pedagoga, horolezce a ministra životního prostředí Josefa Vavrouška, který tragicky zahynul v roce 1995.

19.–23. září 2011

Práva městská Království českého

Završením badatelské práce a jedním z výstupů tříletého grantového projektu Centra právněhistorických studií historického ústavu AV ČR a Ústavu právních dějin PF UK se stala mezinárodní konference k moderní edici jedné z nejvýznamnějších právních kodifikací české novověké historie *Práva městská Království českého*.

25.–27. září 2011

Symposium věnované metodologickým inspiracím díla sociologa Paula Felixe Lazarsfelda

FSV ve spolupráci s Fakultou sociálních věd Vídeňské univerzity a WAPOR (Světovou asociací pro výzkum veřejného mínění) pořádala mezinárodní odborné sympozium věnované metodologickým inspiracím díla významného světového sociologa Paula Felixe Lazarsfelda a historii a souvislostem jeho úsilí o institucionalizaci empirického sociálního výzkumu.

26. září 2011

Pro přežití češtiny je důležitá kvalita a dostupnost odpovídajících jazykových technologií

UK vydala při příležitosti Evropského dne jazyků a v rámci série 30 bílých knih o sociální, ekonomické a technologické situaci jednotlivých jazyků v moderní Evropě zprávu o stavu češtiny. Bílá kniha češtiny ukazuje, že kvalita a dostupnost odpovídajících jazykových technologií se mohou v dnešním digitalizovaném světě stát klíčovými faktory pro dlouhodobé přežití češtiny.

Mgr. Lenka Nosková – hlavní autorka článku o objevu mutace genu, který způsobuje Kufsovu chorobu.

29. září 2011

Česká lingvistka získala pamětní medaili UK

Zlatou pamětní medaili UK získala na návrh vědecké rady MFF UK prof. PhDr. Jarmila Panevová, DrSc. Významné ocenění bylo české jazykovědkyni uděleno v Malé aule Karolina za zásluhy o rozvoj vědy a významný podíl na vědecké, pedagogické a organizační práci v průběhu jejího padesátiletého působení na UK. Lingvistka Jarmila Panevová je výraznou osobností české i mezinárodní akademické obce. Je jedním z hlavních autorů tzv. *funkčního generativního popisu*, originálního směru formálního popisu jazyka, který nachází uplatnění v aplikačních systémech počítačového zpracování češtiny i jiných jazyků. Významnou měrou se podílela na tvorbě mezinárodně vysoce ceněného projektu *Pražského závislostního korpusu*.

Česká novinářka

Občanské sdružení Hermés, Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK a Syndikát novinářů ČR uspořádaly nejen pro novinářky, ale i pro zájemce z řad studentů a odborné veřejnosti konferenci a odborný seminář *Česká novinářka – k postavení a obrazu novinářek v českých médiích*. Setkání hostil Goethe-Institut.

Jeden den s informatikou

MFF UK se rozhodla pokračovat v tradici představování jednotlivých oborů, jež je zde možné studovat, a na začátek školního roku připravila *Jeden den s informatikou*, který je určen pro středoškolačky a šikovné žáky základních škol, kteří se o tento obor zajímají nebo ho dokonce plánují studovat.

29. září–1. října 2011

Jaký vliv měla Praha na dílo Alberta Einsteina?

Před sto lety přijel do Prahy Albert Einstein a šestnáct měsíců tu zastával řádnou profesuru matematické fyziky na německé Karlo-Ferdinandově univerzitě. Jaký vliv měl Einstein na pražské vědecké a kulturní kruhy a naopak jaký vliv měla Praha na Einsteina? Na tyto otázky hledali odpověď vědci na mezinárodní konferenci *Universities in Central Europe – Crossroads of Scholars from All Over the World*. Konference se věnovala i mobilitě vědců mezi univerzitami od osvícenství po současnost a fenoménu hostujících profesorů ve vztahu ke středoevropskému geografickému prostoru a zdejšími univerzitám. Konferenci pořádal Ústav pro dějiny UK.

1.–2. října 2011

Letní škola FHS

Pro studenty přijaté do bakalářského studia FHS UK, oboru SHV v kombinované formě, pořádala fakulta letní školu, kde se mohli detailně seznámit se studiem, které je na FHS čeká.

3. října 2011

Projev předsedy České konference rektorů

Předseda České konference rektorů a rektor Univerzity Karlovy prof. Václav Hampl přednesl projev na slavnostním zahájení akademického roku 2011/2012. (Plné znění projevu zde:

<http://forum.cuni.cz/IFORUM-1/472.html>). Zahájení na Slezské univerzitě v Opavě se účastnil rovněž předseda vlády ČR Petr Nečas a ministr školství, mládeže a tělovýchovy Josef Dobeš.

3.–7. října 2011

Největší česká univerzita připravila pro studenty Orientační týden

Orientační týden je cyklus přednášek pro studenty prvních ročníků fakult UK. Témata přednášek byla vybrána tak, aby novým studentům maximálně usnadnila vstup do nového vysokoškolského prostředí. UK v současnosti tvoří 17 fakult, tři vysokoškolské ústavy a šest dalších pracovišť pro vzdělávací, vědeckou, výzkumnou, vývojovou a další tvůrčí činnost.

5. října 2011

Panelová diskuse *Afghánistán deset let poté... a co dál?*

Středisko bezpečnostní politiky CESES FSV UK a Katedra ruských a východoevropských studií IMS FSV UK pořádky panelovou diskusi *Afghánistán deset let poté... a co dál?*

6. října 2011

Festival Jarmark

Festival Jarmark pořádaný Studentskou unií UK za podpory UK si už našel tradiční místo v kalendáriu univerzitních akcí. Letos poprvé byly stánky i hudební pódia umístěny přímo na Ovocném trhu. Festival jako každoročně patřil studentům, které zajímá dění na univerzitě a kteří se chtějí zapojit do zdejších aktivit. Po celou dobu mohli zejména studenti nastupujících prvních ročníků sbírat u jednotlivých stánků studentských spolků informace o dění na UK nebo si zakoupit předměty s logem univerzity.

6.–8. října 2011

Konference *Obscuritas in the Middle Ages*

Cesta k dokonalosti prostřednictvím apokalypsy a alchymie – to je jen jedno z témat, která zazněla na mezinárodní konferenci *Obscuritas in the Middle Ages*, která probíhala v Centru mediévistických studií AV ČR. Symposium připravilo Centrum s Ústavem řeckých a latinských studií FF UK.

Mgr. Pavlína Čermanová, Ph.D. – odborné zaměření: apokalyptika ve středověku

7.–11. října 2011

CERGE-EI slaví 20 let založení

Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium (CERGE-EI), společné pracoviště UK a AV ČR, založené v roce 1991, oslavilo 20 let své existence. Slavnostního setkání v prostorách CERGE-EI se účastnili rektor UK prof. V. Hampl, prof. J. Drahoš, předseda AV ČR, bývalí ředitelé pracoviště, současní i bývalí členové Výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI, absolventi a další významní hosté spojení s tímto akademickým pracovištěm. Na setkání navázala dvou-denní konference CERGE-EI: *Economists Changing the World*, na níž představili svůj výzkum absolventi doktorského studia. V rámci oslav 20. výročí je CERGE-EI partnerem letošního ročníku Fóra 2000, na kterém bylo spoluorganizátorem několika diskusních panelů.

11.–12. října 2011

Konference Kubismus v české architektuře

Dvoudenní konferenci o kubismu pořádaly Národní technické muzeum, Ústav dějin umění Akademie věd ČR, v. v. i., Ústav pro dějiny umění FF UK a Galerie Jaroslava Fragnera.

12. října 2011

Studenti FTVS získali novou posluchárnu

FTVS UK slavnostně otevřela Auditorium Gutha-Jarkovského, posluchárnu určenou pro sto studentů, které nese jméno generálního tajemníka Mezinárodního olympijského výboru a spoluautora olympijské charty.

13. října 2011

Albertov open air 2011

Festival k zahájení akademického roku se konal na Albertově.

Suburbanizace v České republice

Výzkumný tým Urbánní a regionální laboratoř geografické sekce PřF UK pořádá konferenci *Suburbanizace v ČR: dopady na krajinu, společnost a jejich řešení*.

XXX. Kongres pracovního lékařství

Společnost pracovního lékařství ČLS JEP, Státní zdravotní ústav v Praze, Ústav hygieny a epidemiologie I. LF UK v Praze, Klinika pracovního lékařství I. LF UK a VFN v Praze, Klinika pracovního lékařství LF UP a FN v Olomouci pořádaly pod záštitou ředitelky SZÚ v Praze a děkana I. lékařské fakulty UK v Praze jubilejní XXX. Kongres pracovního lékařství s mezinárodní účastí.

14. října 2011

Otřásání a trvání v kultuře japonské a české

ETF UK ve spolupráci s Cyrilometodějskou teologickou fakultou UP v Olomouci, Psychosociálním intervenčním týmem ČR a Spolkem krizovců a humanitářů pořádala konferenci *Bát se nebudeme: otřásání a trvání v kultuře japonské a české*.

Nejlepší evropské učebnice pocházejí od odborníků z UK

Komplet učebních materiálů *Prvouka pro 2. ročník základních škol*, jehož autorky Michaela Dvořáková a Jana Stará působí na PedF UK, získal na Mezinárodním knižním veletrhu ve Frankfurtu zlatou medaili. Interaktivní učebnice zeměpisu pro 9. ročník základních škol a víceletých gymnázií, jejíž čtrnáctičlenný autor-ský tým vedl Miroslav Marada z PřF UK, obdržela zvláštní cenu.

19. října 2011

Závod Taják

Závod Taják má mezi pravidelně pořádanými soutěžemi na FTVS nejdelší tradici. Proběhl 42. ročník – tentokrát mezi pražskými lesy a parky padla volba na Hostivařskou přehradu. Stejně jako v minulých letech organizaci zajišťovali členové Oddělení turistiky, sportů a výchovy v přírodě při katedře sportů v přírodě.

Byla to neocenitelná zkušenost

UK letos vyslala za zahraniční zkušeností již desetitisícového studenta. Pavlína Sýkorová si v rámci programu Erasmus vybrala možnost studovat na Université Lille 2 Droit et Santé v Lille. „Byla to neocenitelná zkušenost,“ prohlásila na neformálním setkání s prorektorem UK prof. Janem Škrhou po svém návratu do Čech.

20.–21. října 2011

Současná liturgie ve starém kostele

Konference *Současná liturgie ve starém kostele* začala v barokním refektáři dominikánského kláštera u Sv. Jiljí v Praze panelovou debatou pozvaných hostů. Dále pokračovala na KTF sérií přednášek.

Projektové vyučování v chemii a příbuzných oborech

Studentská konference k projektovému vyučování byla organizována na PedF Univerzity Karlovy ve spolupráci s dalšími fakultami připravujícími učitele chemie. Základem je vysokoškolská příprava budoucích učitelů v modernizaci výuky. K těmto trendům patří projektové vyučování, které vede žáky k týmové práci, kreativitě a odpovědnosti. Výstupem konference je sborník *Projektové vyučování v chemii a souvisejících oborech*.

21.–22. října 2011

Změna paradigmatu vztahu lékař – pacient v soudobé společnosti

Konferenci *Změna paradigmatu vztahu lékař – pacient v soudobé společnosti* pořádala 3. LF UK. Téma konference souvisí s kampaní lékařů *Děkujeme, odcházíme*.

24. října 2011

Specializační vzdělávání lékařů přejde od Nového roku na fakulty

Rektor UK a zástupci MU a UP podepsali s ministrem zdravotnictví veřejnoprávní smlouvu o převodu vzdělávání lékařů na fakulty. Specializační vzdělávání lékařů a zubních lékařů tak od 1. ledna 2012 přebírá sedm lékařských fakult. „Systém předkvalifikačního vzdělávání je jedním z rozhodujících faktorů pro zajištění kvality a stability celého zdravotnického systému,“ řekl rektor Univerzity Karlovy prof. Václav Hampl a zdůraznil, že věří, že se toto společné dílo univerzity a ministerstva, jehož příprava trvala přibližně dva roky, zdaří.

25. října 2011

Ve stopách krále Davida: Expedice v Chirbet Qeiyafa

ETF pořádala konvokační přednášku prof. Josefa Garfinkela *Ve stopách krále Davida: Expedice v Chirbet Qeiyafa*. Prof. Garfinkel je profesorem archeologie prehistorického a biblického období na Institutu archeologie Hebrejské univerzity v Jeruzalémě, kde se specializuje na dějiny raného Judska. V současné době vede vykopávky v lokalitě Chirbet Qeiyafa blízko města Bét-šemeš, kde byla objevena pevnost pocházející z doby biblického krále Davida (10. stol. př. n. l.).

27. října 2011

Centrum experimentální biologie rostlin otevřelo rekonstruované prostory

Prezentace výzkumu pracovních skupin centra a prohlídka rekonstruovaných místností proběhla za účasti děkana fakulty prof. Bohuslava Gaše, proděkana pro biologickou sekci a Ústavu životního prostředí doc. RNDr. Petra Folka, CSc., a zástupců Magistrátu hlavního města Prahy.

28. října 2011

Tři studentky UK získaly Cenu Edvarda Beneše

Cenu Edvarda Beneše uděluje město Sezimovo Ústí již od roku 1996, a to nejlepším studentským pracím v oborech historie 20. století a sociologie. Ocenění jsou udělována vždy k 28. říjnu příslušného roku a jsou spojena s finanční odměnou. V oblasti sociologie první cenu získala Martina Hamplová z FSV UK za soutěžní práci *Migrační vlny ve Spolkové republice Německo po roce 1989 mezi severními a jižními spolkovými zeměmi*. V oblasti sociologie cenu 3. stupně získala Tereza Štanclová z FSV UK za soutěžní práci *Odchod mládeže z ústavní péče a první rok samostatného života*. V oblasti historie 20. století pak čestné uznání získala Jana Trpišovská z FF UK za soutěžní práci *Únor 1948 v prezidentské kanceláři*.

30. října–4. listopadu 2011

Týden čtenářské gramotnosti na PedF UK v Praze

PedF UK otevřela své brány všem, kteří se zajímají o rozvoj dětského čtenářství. Týden čtenářské gramotnosti připravil tým řešitelů projektu ESF *Rozvoj čtenářských kompetencí v prostředí inkluzivní školy*. Program tvořily aktivity určené pedagogické veřejnosti i řada doprovodných akcí, které organizovali další pracovníci fakulty.

1.–4. listopadu 2011

UK na veletrhu Gaudeamus

Zájemcům o studium se představilo všech 17 fakult UK.

VĚDA PRO STUDENTY SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

Stále více univerzitních vědeckých týmů pracuje na tom, aby se handicapovaní mohli lépe zapojit do běžného života. Výsledky výzkumů, které představíme, ukážou, jak vědci z FTVS a I. lékařské fakulty pomáhají vozíčkářům udržet správnou váhu nebo rozhýbat ruce postižené mozkovou příhodou. Na Pedagogické fakultě UK tým expertů zjistil, jak studentům se speciálními potřebami nejlépe pomoci dokončit vysokoškolské studium.

Barevný náramek z I. lékařské fakulty pomáhá pacientům po mozkové příhodě

Patnáctigramový náramek na suchý zip, který vyvinuli specialisté z I. lékařské fakulty UK, denně pomáhá při rehabilitaci pacientům s poškozením mozku. Elektronický senzor v náramku sleduje pohyb postižené končetiny a motivuje tak pacienty správně zapojovat i ruku, která po mozkové příhodě není úplně spolehlivá.

„Detekční senzory dokážou rozpoznat předdefinované pohyby, například sestavené cvičení. Zachytit ale umí jakoukoli aktivitu, která je důležitou zpětnou vazbou pro lékaře,“ vysvětluje účel barevných náramků Petra Sládková z Kliniky rehabilitačního lékařství I. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze.

Slušivý náramek, na kterém pracovali také odborníci z Fakulty biomedicínského inženýrství ČVUT a společnosti Princip, také dokáže rozpoznat „kvalitu“ pohybových vzorů pacienta a umí je i porovnávat v čase. Lékaři i pacient tak při kontrolách přesně vidí, jak se pohyby postižené končetiny zlepšují.

Celý detekční systém má tři části. Dva náramky má pacient připevněné na obou zápěstích, na pásku je pak zavěšený třetí detektor. „Náramek je navržen tak, aby monitoroval pohyb pacienta nejen v průběhu terapií, ale především v době, kdy není pod přímým dohledem ošetřujícího lékaře či terapeutů,“ popisuje práci s relativně levným a efektivním přístrojem odborná asistentka Sládková.

„Využití těchto senzorů má především ukázat postupné zlepšování motoriky horní končetiny, které je pro pacienta často

Podle slov výzkumnice Petry Sládkové nošení náramku pacienty nijak neomezuje. Celý systém je levný a nejen zdravotníkům se s ním jednoduše pracuje. FOTO: Vladimír Šigut

velmi těžké zaznamenat,“ říká lékařka. Výstupem z monitoringu jsou grafy, které názorně ukazují, zda pacient zapojuje do denních aktivit i postiženou končetinu. Když pacienti vidí černé na bílém, že se jim daří postiženou horní končetinu více a více zapojovat, motivuje je to k další spolupráci při terapiích. „Pacient se sám může přesvědčit o úspěšnosti a správnosti pohybové terapie,“ říká Petra Sládková, která na náramkovém systému spolupracuje se třemi kolegyňami, doktorandkami. Výzkum doktorky Petry Sládkové se zaměřuje na sekundární prevenci, tedy minimalizaci následků dříve vzniklého postižení.

Přestože sledování a vyhodnocování možností aplikace inerciálních senzorů v rehabilitačním diagnosticko-terapeutickém procesu (barevný náramek) stále probíhá, už nyní se ukazuje, že půjdou jednoduše začlenit do běžné klinické praxe. „Náš systém usnadní práci zdravotníkům, hlavně ale pomůže pacientům k lepšímu začlenění do společnosti. „A samozřejmě také usnadní péči o osobu s postižením rodinným příslušníkům,“ říká vědkyně.

**Napadá vás více otázek?
Napište Petře Sládkové
na e-mail: petra@sladkova.eu**

Na FTVS u vozíčkářů potvrzují teorii Lehké tělo = zdravý duch

Nižší pohybová aktivita lidí na invalidním vozíku často způsobuje rychlý nárůst tělesné hmotnosti. Nadváhou proto trpí většina vozíčkářů. Eva Chaloupková z FTVS, která je sama upoutána na invalidní vozík, se ve svém výzkumu snaží vyladit jídelníček a fyzické aktivity postižených tak, aby si udrželi svou ideální váhu a cítili se lépe i psychicky.

„Těžké tělo usmrcuje ducha,“ říká Eva Chaloupková, doktorandka Biomedicínské laboratoře Fakulty tělesné výchovy a sportu UK. Sama je po úrazu na vozíku od svých šestadvaceti let.

Ve své doktorské práci se snaží pomoci také lidem, kteří jsou s invalidním vozíkem teprve na začátku života. „Důležité je, aby se vyhnuli přibývání na váze, které je bohužel s pohybovou inaktivitou spojené,“ říká bývalá zdravotní sestřička Eva Chaloupková, která na FTVS loni absolvovala magisterský obor Tělesná a pracovní výchova zdravotně postižených.

„Teď jsem v prvním ročníku doktorandského studia a pracuji na podrobném rozvržení doktorského projektu a výběru studijního plánu. Výsledky mého výzkumu by měly pomoci vozíčkářům snížit hmotnost bez takzvaného jojo efektu. Zároveň by je měly varovat před potravinami, které u nich mohou způsobit trávicí či jiné zdravotní potíže,“ říká výzkumnice. Kromě vysokého rizika civilizačních nemocí, jako třeba cukrovky nebo vysokého krevního tlaku, přináší obezita lidem na vozíku i jiné, čistě praktické komplikace. „Máme problém dostat se na místa, která nejsou bezbariérově architektonicky upravená. Pokud se tam chceme jako vozíčkáři přemístit, potřebujeme pomoc kamarádů, kteří nemusí být zrovna stěhováci,“ vysvětluje Eva Chaloupková. „Když budeme mít nižší hmotnost, určitě bude pro nás i pro naše kamarády snazší pobývat ve společnosti. A to je smyslem správné integrace.“

S budovami a prostředím Univerzity Karlovy neměla handicapovaná studentka

nikdy žádné problémy. „Tam, kde nejsou ideální bezbariérové podmínky, jsou vždy nablízku lidé, kteří pomohou,“ říká výzkumnice, která svůj projekt ráda testuje na sobě samé.

Její první výsledky jsou velmi nadějně: „Za posledních šest měsíců jsem zhubla čtyři kila, teď jsem na své ideální váze a cítím se mnohem lépe.“ Jedenačtyřicetiletá doktorandka chodí každý den do posilovny nebo na rehabilitaci. Bariéry při studiu nijak zvlášť neřešila. Největší potíže jí dělal nedostatek času.

„Stihnout všechno najednou – zaměstnání, domácnost a studium, ač kombinované – bylo časově a díky handicapu i fyzicky dost náročné,“ říká doktorandka Chaloupková. S ideální váhou se jí upravit i náročný program: „Pracuji již jen na poloviční úvazek a věnuji se studiu, které mě baví. A dělat to, co vás baví, je v životě to nejlepší.“

**Napadá vás více otázek?
Napište Evě Chaloupkové
na e-mail: chaleva@centrum.cz**

Doktorandka z FTVS Eva Chaloupková se dostala na vozík až v dospělosti, po úrazu. Dnes se snaží pomoci aktivním vozíčkářům zlepšit jejich fyzickou kondici. FOTO: Archiv Evy Chaloupkové

Docentka Lea Květoňová se svým týmem provedla rozsáhlý výzkum mezi studenty se speciálními potřebami. Na své domovské fakultě se věnuje především speciální pedagogice osob se zrakovým postižením. FOTO: Vladimír Šigut

Výzkum z Pedagogické fakulty UK usnadní studentům se speciálními potřebami dokončení studia

Bořit bariéry, ne však architektonické, ale hlavně psychické, se snaží svou prací docentka Lea Květoňová z Pedagogické fakulty UK. Už sedmnáct let se zabývá potřebami studentů se zrakovým postižením. Letos její tým dokončuje rozsáhlý výzkum, který zjišťoval, jak usnadnit studium vysokoškolákům s různými postiženími.

Z výjimečného výzkumu, který mezi handicapovanými studenty provedli specialisté z Pedagogické fakulty UK, vyplývají stejné obavy i přání jako u studentů bez postižení: dokončit studium, najít odpovídající zaměstnání nebo založit rodinu. „Ve fakultní poradně pomáháme studentům se speciálními vzdělávacími potřebami už od roku 2005,“ říká docentka Lea Květoňová, která kromě poradny řídí i katedru speciální pedagogiky.

Cílem rozsáhlého tříletého výzkumu docentky Květoňové bylo identifikovat bariéry ve studiu posluchačů se speciálními potřebami na vysokých školách. „Jednu z participujících skupin tvořilo pětadvacet vysokoškolských studentů se specifickými poruchami učení, se sluchovým a zrakovým postižením, s tělesným postižením a nebo s Aspergerovým syndromem,“ popisuje svůj výzkumný vzorek Lea Květoňová.

Ve výzkumu vědce nejvíce překvapily „neviditelné“ handicap, například obtíže studentů, kteří mají diagnostikovanou dyslexii. „Při nárocích vysokoškolského studia je právě práce s literaturou zásadní,“ říká Květoňová. Její tříčlenný tým v současné době připravuje monografii, kde budou publikovány výsledky celého projektu. Handicapovaní studenti vyplňovali například Vonkomerův dotazník „HO-PO-MO“ (hodnoty, postoje, motivace) a účastnili se také strukturovaných rozhovorů. Ze série průzkumů vyplynulo, že je pro ně nejdůležitější stanovit si dosažitelné cíle ve studiu, vyjasnit si postupy k jejich dosažení a zvolit odpovídá

jící strategie. „Podstatné je také naučit se organizovat čas, hodnotit výsledky studia v kratších etapách a identifikovat studijní úspěch,“ říká Květoňová.

Odborníci na vzdělávání postižených došli svým výzkumem k závěru, že úroveň podpory handicapovaných vysokoškoláků je srovnatelná s podporou na prestižních zahraničních univerzitách. O to podstatnější je podle nich podpora psychická. „Studentům s postižením doporučujeme diskutovat o svých studijních postupech a zkušenostech s tzv. referenčními osobami – například s kolegy ve studiu, s pedagogy VŠ poraden a dalšími lidmi, jimž student důvěřuje,“ radí docentka Květoňová z Katedry speciální pedagogiky Pedagogické fakulty UK.

**Napadá vás více otázek?
napište Lee Květoňové
e-mail: lea.kvetonova@pedf.cuni.cz**

Autor: redakce

MOJE SILNÁ MOTIVACE MĚ HNALA DÁL

Rozhovor s Ondřejem Kováčem – nevidomým absolventem ETF UK

„Od profesorů jsem se naučil kritické práci s každým textem, s každým myšlenkovým pokusem lidstva,“ shrnuje přínos vysokoškolského studia Ondřej Kováč – nevidomý absolvent Evangelické teologické fakulty UK. Před osmi lety promoval s červeným diplomem. Studium absolvoval bez velkých výjimek včetně všech tří starověkých jazyků – latiny, řečtiny a hebrejštiny. Pro časopis Forum odpověděl na otázky týkající se let strávených na ETF.

Kdy a proč jste se rozhodl ke studiu teologie na ETF? Byl jste v té době již věřící?

Po maturitě v roce 1995 jsem se rozhodoval, co budu dělat dále. Přání studovat sociologii se mi nepovedlo naplnit. Rozhodl jsem se tedy pro možnost, která mi trochu vyhovovala, ale zároveň jsem cítil, že to není přesně to, co bych chtěl dále v životě dělat. Během následujícího roku jsem tedy měl čas přemýšlet o svém životě, o svém handicapu, o svých přednostech a nedostatcích. V roce 1996 jsem se stal oficiálně členem církve a také jsem podal přihlášku na ETF UK. Věřícím křesťanem jsem se stal již na střední škole. Poznal jsem, že poselství, které jsem četl v Bibli, je pro všechny lidi bez rozdílu, i pro ty, kdo jsou jako já. Byl jsem již tehdy přesvědčen o tom, že Bible a křesťanství se pravdivě nepředává formou síly, ale moudrostí, láskou, vírou a slovy. A když jsem uvažoval, co budu ve svém životě dělat dál, nabyl jsem přesvědčení, že je to moje životní cesta, moje přání a povolání.

Proč jste se rozhodl pro tak těžké studium?

Zhruba měsíc před rozhodnutím podat si přihlášku na ETF UK, jsem se doslechl od jednoho svého známého neoficiální informaci, že na ETF se mluví o vizi či spíše o přání v budoucnosti zpřístupnit studium Bible a teologie i nejrůzněji handicapovaným lidem. Nežjišťoval jsem si sice konkrétní informace, ale řekl jsem si, že jsou-li na ETF křesťané, bude studium i pro mne, handicapovaného, možné. Nyní již vím, že tehdy jsem ještě dostatečně neodhadl, jak náročné studium bude.

Jak probíhalo přihlášení a přijímací zkoušky?

Při přihlášení jsem o svém zrakovém postižení ETF informoval a byl jsem překvapen, že lidé, kteří přijímací zkoušky na ETF připravovali, se na moji účast velmi dobře připravili a vše proběhlo bez problémů, bez pocitu bezradnosti a podobně. Písemný test jsem napsal s již dopředu připraveným asistentem z řad studentů ETF. Zkoušky z českého a cizího jazyka jsem absolvoval s příslušnými profesory ústně. Všichni na mne udělali velmi dobrý dojem a oznámení, že jsem byl přijat, mi učinilo obrovskou radost.

Jak jste se připravoval na zkoušky? Jak jste sháněl odbornou literaturu?

Já jsem se při studiu zaměřil především na nahrávání přednášek na kazety. Z těchto nahrávek jsem hodně čerpal, stále jsem si je přehrával a tímto způsobem jsem si ukládal informace z přednášek do své paměti. Vlastní nahrávky na kazety jsem používal i při studiu starých jazyků. Někteří moji spolužáci mi své poznámky či základní slovíčka nadiktovali na kazetu a já jsem si to v soukromí stále dokola přehrával. Odborná literatura byla samozřejmě povinná a každý musel předepsané penzum přečíst. Já jsem si sám tuto literaturu musel také zajistit. Vzhledem ke své slepotě jsem knihy musel mít ve zvukové podobě, v digitální podobě v počítači nebo v Braillově písmu. Každou knihu jsem si vypůjčil nebo koupil a pak za poplatek nechal načíst či upravit.

Jak vám fakulta přizpůsobila studijní plán? Měl jste nějaké výjimky?

Absolvoval jsem běžné denní studium bez velkých výjimek. Profesori ETF

jen v mém případě vzhledem k mému postižení změnili písemné zápočty na zápočet ústní. Ve třetím ročníku jsem obešel všechny profesory a každého jsem požádal, zda bychom se mohli domluvit na třech či čtyřech titulech odborné literatury, kterou musím bezpodmínečně přečíst ke zkoušce. Všichni profesori mi tehdy ochotně vyhověli a já jsem tím ušetřil peníze i čas. Žádné jiné úlevy jsem neměl, a to ani u výuky starých jazyků – hebrejštiny a řečtiny.

Co pro vás bylo na studiu teologie nejtěžší?

Napadají mě tři obtíže. První souvisí s mým postižením. V roce, kdy jsem začal studovat na ETF (1996), nebylo slepého studenta, který by měl zkušenost se studiem teologie. Já sám jsem si musel vymyslet svou strategii, sehnat si informace a vše realizovat. Za druhé: byly chvíle, kdy jsem chtěl studia zanechat, třeba když jsem se ve druhém ročníku měl připravit ke zkoušce z biblické hebrejštiny a biblické řečtiny. Za třetí: celé studium teologie je složité. Znamená to naučit se nejen biblistiku či odbornou teologii, ale i filozofii, historii a mnoho jiného. Přijmout všechny informace, v hlavě si je uspořádat do srozumitelného celku a skládat v předepsaných termínech zkoušky je velmi náročné pro každého. Moje silná motivace mě hnala dál.

Jak k vám přistupovali vaši spolužáci a pedagogové?

Prostředí na ETF jsem během svého studia vnímal jako příjemné, přívětivé a vstřícné. Mnoho spolužáků mně

v prvním ročníku bylo velmi nápomocných. Později v dalších ročnících studia jejich zájem velmi opadl, ale vzpomínám si, že dva nebo tři vydrželi a na ty jsem se obracel, když jsem potřeboval pomoci. Celkově však spolužáci nechápali, co konkrétně přináší můj handicap, s jakým problémem se musím na fakultě potýkat. Například je nenapadlo, že si nemohu zjistit termín zkoušek, který je napsán na nástěnce. Se samozřejmostí se mě ptali, který termín jsem si zvolil. Teď mi to již přijde úsměvné. Pedagogové byli také velmi vstřícní, ale nevšímali si mé přítomnosti na přednáškách. Nikdy je nenapadlo, že si nemohu přečíst, co je napsáno na tabuli.

Můžete přiblížit téma své diplomové práce a závěry, ke kterým jste došel?

Téma diplomové práce jsem si zvolil sám jako teolog a člověk s romskou národností, profesor Pavel Filipi mi ho schválil. Diplomku jsem nazval *Svědectví mezi Romy v České republice na přelomu tisíciletí*. Závěry bych shrnul takto. Křesťanské církve v Čechách a na Moravě mezi Romy aktivně pracují, avšak jsou to spíše jednotlivci či malé skupiny bez širší podpory svého společenství a vedení jejich církve. Romové tuto práci přijímají většinou s vděčností a má na ně pozitivní vliv. Avšak záleží na kvalitě konkrétní práce určitých lidí na určitém místě. Misijní práce církví není koordinovaná a nemá dlouhého trvání. Romové jsou věřící, ale věří jinak. Romové přemýšlejí, ale přemýšlejí jinak. Křesťanská služba mezi Romy by měla být intenzivnější, cílená na konkrétní osoby, koordinovaná a bez falešných vedlejších úmyslů.

Vystudoval jste s červeným diplomem. Měl jste čas i na mimostudijní zájmy?

Dodnes když slyším, že jsem vystudoval s červeným diplomem, je to pro mne překvapivé. Na zájmy jsem čas měl, jinak by mě studium ani moc nebavilo, vždyť jsem byl v Praze, kde jsem mohl využívat mnoho zajímavých aktivit. Chodil jsem do kina na české filmy, na koncerty a podobně.

Ondřej Kováč v době, kdy působil jako evangelický farář ve farním sboru v Mšeně u Mělníka. FOTO: Archiv Ondřeje Kováče

Co vám studium na ETF přineslo, co jste se naučil?

Za největší přínos studia stále pokládám to, že jsem se od profesorů naučil kritické práci s každým textem a s každým myšlenkovým pokusem lidstva. A samozřejmě hlubší vhled do biblického, teologického a filozofického myšlení.

Našel jste po ukončení studia pracovní uplatnění podle svých představ?

Když jsem začínal studium na ETF, již jsem věděl, že mé pracovní uplatnění nebude dle mých představ, jak mi naznačilo vedení církve. Studoval jsem však dále s vírou, že se mi mé přání může vyplnit až po ukončení studia. Splnilo se mi až za dva roky po promoci, a to jen na tři roky. Dále to, co jsem vystudoval, nevykonávám. Nevím, co k tomu říci více.

Na své webové stránce zdůrazňujete celoživotní snahu integrovat se do společnosti vidomých lidí. Pomohlo vám k tomu i studium na univerzitě?

Mám za to, že období na univerzitě v Praze mi přineslo mnoho dobrého. Bylo to období, kdy jsem se musel naučit, ať jsem chtěl, či ne, překonávat problémy v prostředí vidících lidí.

Jak vzpomínáte na univerzitní léta?

Jako na období, kdy jsem se setkal s mnoha velmi zajímavými a moudrými lidmi, kteří v mém životě stále znamenají velký přínos.

Autor: **redakce**

ONDŘEJ KOVÁČ

Vystudoval obor *Evangelická teologie na Evangelické teologické fakultě UK*. V roce 2003 promoval s červeným diplomem. Od tří a půl roku je zcela nevidomý, ale od střední školy se pohybuje výhradně mezi lidmi bez zrakového handicapu. V roce 2005 byl ordinován farářem Českobratrskou církví evangelickou. Jako farář působil tři roky. Je ženatý, má syny Timotea a Vincence a dceru Kristinu.

Provozuje vlastní webové stránky www.bratrondrejko.cz

DESET LET ŽIVOTA

Miroslav Kudláček

Pobyt na vysoké škole poskytuje postiženému čas a prostor k postupnému osamostatňování

Vedením UK jsem byl osloven, abych v jisté reflexi popsal své desetileté působení na UK s důrazem na počátek a problémy, se kterými jsem se musel potýkat. Jenže mohu já někomu radit? Z čeho by měla pramenit má jistota, že mé „rady“ budou někomu ku prospěchu? A jaký mám zvolit formát? Mám snad napsat nějaké „desatero“? Pochybuji, že by někomu pomohlo. Ale když napíši „svůj příběh“, nebude to jen exhibice? Dobře. Zkusím tedy napsat svůj příběh, který však bude „kontrolován“ následujícími premisami: 1) Studium na vysoké škole poskytuje (nejen) postiženému člověku získání akademického titulu a tím mu poskytuje lepší výchozí podmínky pro další uplatnění v životě. 2) Pobyt na vysoké škole poskytuje postiženému čas a prostor k postupnému osamostatňování. Na vysokou školu jsem chtěl již na základní škole v Košumberku, kde jsem strávil devět prokletých let. Poté jsem se hlásil na Střední ekonomickou školu Na Kociánce do Brna, ale nevezali mne. Ani mi to moc nevadilo. Pak jsem následujících devět let žil v kruhu rodiny. Asi do dvaadvaceti mne táta vodil za ruku. Velmi se ve mně rozhořela touha studovat, ale v zápětí jsem zjistil, že neumím odstranit ani závoru v mnohočlenu, a tak jsem začal před přijímačkami chodit na ZŠ na doučování. Na gymnáziu do Jedličkárny

jsem se dostal, ale hned po nástupu jsem požádal o přestup do gymnázia v Chrudimi, kam jsem nastoupil od druhého ročníku. Maturoval jsem v roce 1996. Asi v průběhu druhého ročníku jsem se pevně rozhodl pro sociologii. Jedním z mnoha impulsů bylo zhlédnutí Jury Kabeleho v televizi, kde o sociologii moc pěkně a inspirativně mluvil. Hlásil jsem se na FSV i na FF, kam mne nevezali. Naštěstí na FSV jsem byl přidělen do přijímací komise, které předsedal právě Jura Kabele. Když pro mne přišel na chodbu, hned mi to bylo jasné – JSEM PŘIJATÝ. Je-li někdo přijatý na VŠ a není-li na ni třeba rodiči „dokopán“, má určitě radost. Tak tomu bylo přes celé léto i u mne, ale při zápisu na mne padla obrovská úzkost, která byla zesílena i tím, že jsem zjistil, že na dvě povinné přednášky musíme jezdit až na Ládví. Úzkost se s blížícím se nástupem stupňovala, ale trochu se zmírnila po setkání s doc. Kabelem, které se konalo těsně před zahájením výuky. Nástup do školy byl poměrně strohý. Tatínek mne vlakem dovezl do Prahy, ubytoval mne a dovedl k Hollaru, kde se se mnou rozloučil a odešel. První dva dny byly těžké, ale v pátek jsem již odjížděl domů pln optimismu. Od začátku jsem chtěl bydlet na koleji. Byla zde jistá možnost bydlet v Jedličkově ústavu, ale to jsem ihned odmítl. Nastoupil jsem tedy „na Arnošta“

Mgr. MIROSLAV KUDLÁČEK

Autor článku vystudoval sociologii na Fakultě sociálních věd UK. Na doktorské studium v oboru Speciální pedagogika nastoupil na Pedagogické fakultě UK. V letech 2002–2007 působil jako člen Akademického senátu UK.

na čtyřlůžkový pokoj. Naše sžívání nebylo jednoduché, přestože jsem užíval prášky na spaní. Problém byl v tom, že když jsem se v noci probudil (třeba ve 2.30) a oni ještě „pařili“, nemohl jsem už usnout. Takže jsem si našel kolegu, který měl podobné potíže, a spolu jsme se sestěhovali na jiný pokoj. Samotné bakalářské studium probíhalo bez problémů. Snad s výjimkou Úvodu do ekonomie, kde jsem složil zkoušku napotřetí za tři. Dost jsem se zapotil v šestém semestru, když jsem psal bakalářku a Jura Kabele mne lisoval, ale výsledek za to stál. Krom toho jsem musel složit klasifikovaný zápočet z angličtiny. Z něj jsem měl velkou hrůzu, ale složil jsem jej napoprvé. Samotné bakalářské státnice už byly v pohodě. Ale... člověk se nemůže (nebo může?) starat jen o své studium. Já jsem to ve

Hollar, jedna z budov, kde sídlí domovská fakulta Miroslava Kudláčka, FSV UK. FOTO: Archiv UK

dvou oblastech života nedokázal – při angažování se ve fakultní a posléze univerzitní samosprávě a... v zahledění se do jedné studentky. Své působení v akademické samosprávě považuji za úžasnou životní zkušenost, ale v druhém případě se jedná o jediné – o mé selhání. Člověk postižený jako já by v těchto věcech měl být, nikoli morálně, ale pragmaticky, velmi obezřetný. Toto selhání se cele promítlo do magisterského studia. Problematická volba magisterské specializace a ještě horší volba tématu diplomky. Hlavně mi začalo vadit, že jsem postižený. Když jsem se viděl v zrcadlech výloh, styděl jsem se, že takto vypadám. K tomu přibýly deprese, s kterými jsem zápasil tři roky, než jsem (si) našel lék, který mi konečně pomohl. Navíc jsem začal chlastat. Litr vermutu za večer nebyl problém. Studium jsem zakončil s červeným diplomem, ale moc hrdý na něj nejsem. Navíc se mi podařilo rozbít si hodně přátelských vztahů, ale i to, žel, patří k životu. V doktorském studiu mne zachránila volba tématu disertace, nalezení léku na deprese a důsledná abstinence. Krom klopýtnutí u Státní doktorské zkoušky už následovaly věci převážně příjemné. Opravení některých přátelských vazeb, stipendium

v Mnichově a získání grantu od GA UK. K tomu se mi podařilo osamostatnit se a žít samostatně – nebo osaměle? Proč jsem vlastně tohle vše napsal? Nejprve snad proč jsem to nenapsal. Nenapsal jsem to, abych ostatním se zdviženým ukazováčkem říkal: „Nepijte alkohol! Buďte obezřetní v navazování vztahů s nepostiženými lidmi! Nezapomínejte se vlastním postižením, protože s tím stejně nic nenaděláte!“ Tak ale, proč jsem to vlastně napsal? Chtěl jsem jen naznačit, že každému, i když každému jinak, se může stát, že na něj jeho postižení dolehne. A pojednou neví, co si má počít.

Pokud k tomu dojde, neměl by se nechat morálně vydírat poznámkami typu: „Celý život ti nevadilo, že jsi postižený. A nyní najednou... To jsi mne/nás zklamal.“ Ne, nezklamal. Zklamali ti, kteří nás takto mentorují. Ale ani postižený by neměl potlačovat své pochybnosti, svá trápení, protože právě skrze ně může nacházet ukazatele a impulsy, které mu pomohou žít v majoritní společnosti.

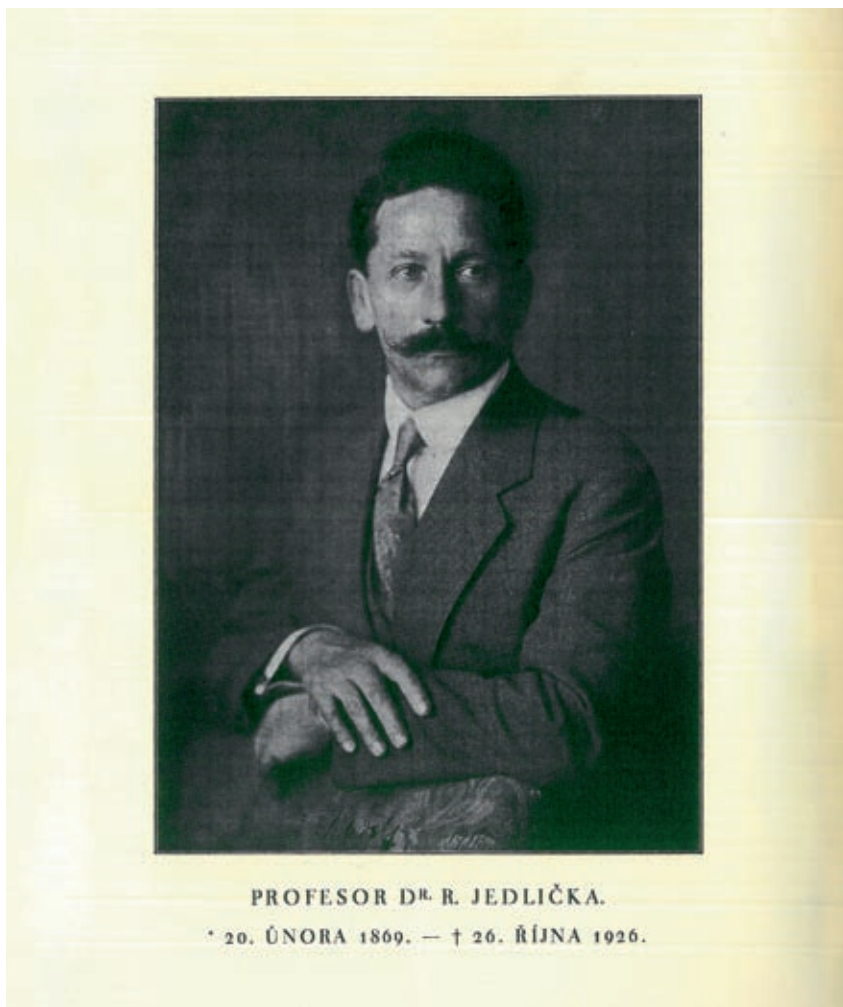
(Se svolením autora otiskujeme nadčasový článek, který byl zveřejněn na i-Foru v listopadu 2006.)

RUDOLF JEDLIČKA (1869–1926), VÝZNAMNÝ ČESKÝ LÉKAŘ A ZAKLADATEL JEDLIČKOVA ÚSTAVU

Marcela Černá

Rudolf Jedlička byl jedním z nejvýznamnějších českých lékařů – prosadil se jako uznávaný chirurg a zakladatel naší rentgenologie a radiologie, přičemž mezinárodního věhlasu dosáhl coby průkopník těchto specializací ve střední Evropě. Působil rovněž jako vysokoškolský pedagog na české lékařské fakultě Karlo-Ferdinandovy a posléze Karlovy univerzity, kde kromě klasických přednášek z chirurgie a ortopedie vedl také rentgenologický a radiologický kurz. Původně nepovinné předměty přístupné studentům i již etablovaným lékařům jiných oborů se brzy zařadily do povinného studijního plánu mediků. Neméně význačnou oblastí Jedličkových aktivit byla jeho participace na řadě zdravotních a sociálních projektů, v nichž se osvědčil nejen jako organizátor, ale často také nemalými finančními prostředky jako mecenáš. Jeho zájem se mimo budování vlastního sanatoria upínal především na léčbu a vzdělávání postižených dětí, pro které zřídil dodnes fungující Jedličkův ústav.

MUDr. Rudolf Jedlička. FOTO: Archiv UK

Životní příběh Rudolfa Jedličky se začal psát 20. února 1869 v Lysé nad Labem, kde se narodil do rodiny lékaře Michala Jedličky a dcery starosty Vyšehradu Elišky Francové. Po absolvování obecné školy byl přijat na Akademické gymnázium. Maturitu složil v červenci 1889 a v říjnu téhož roku byl zapsán na českou lékařskou fakultu Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze. Studia zakončil promocí 28. července 1895 a získal tak titul doktor všeobecného lékařství (MUDr.).

Na počátku kariéry

Svoji profesní dráhu Jedlička zahájil jako asistent na české chirurgické klinice prof. Maydla, jehož pak pravidelně zastupoval v jeho funkci přednosty. Po Maydlově smrti byl Jedlička pověřen dočasným vedením kliniky – jeho působení zde bylo velice úspěšné, ačkoliv podmínky operování na začátku 20. století nebyly jednoduché. Jednotlivé obory chirurgie se dosud nevyhranily, tudíž bylo nutné umět operovat jakýkoliv chirurgický problém. Každý výkon navíc komplikovala toxická anestetika, která při podávání kapáním ohrožovala u déletrvajících operací pacienta i personál. Přestože si prof. Maydl přál, aby se jeho nástupcem stal Rudolf Jedlička, místo přednosty kliniky nakonec získal jiný Maydlův žák, zatímco Jedlička

odešel na univerzitní polikliniku, kde se postavil do čela chirurgického oddělení, a otevřel si soukromou praxi.

Léta válečná a nařčení z velezrady

V letech 1912–1913 sužovala oblast Balkánu tzv. I. balkánská válka, v níž proti sobě stálo Turecko a koalice Srbska, Černé Hory, Bulharska a Řecka. Ještě před zahájením organizovaných humanitárních aktivit odjel Jedlička na vlastní náklady s hrstkou svých spolupracovníků do Srbska, aby svojí prací ve vojenské nemocnici v Bělehradě pomáhali slovan-ským bratrům.

Za první světové války Jedlička působil jako velitel záložní nemocnice na Vyšehradě a jako hlavní chirurg nemocnice Červeného kříže. Válečný stav mu kromě nesnází spojených s provozováním válečné medicíny přinesl ohrožení vlastní svobody, když byl v říjnu 1916 obviněn z velezrady. Důvodem bylo nařčení z nošení srbské uniformy a z udržování kontaktů se srbskými důstojníky, což měla dokazovat fotografie odeslaná úřadům ve Vídni. Jedličkovi se podařilo prokázat, že na inkriminované fotografii není zachycen on, ale jakýsi medik stejného jména. Jedličkovo obvinění však zcela nepodložené nebylo. Všeobecně známá byla jeho náklonnost k Srbům, která se projevila mimo jiné vystavením podobizny srbského krále Petra s vlastnoručním podpisem a která mohla být sama o sobě za válečného stavu mezi Rakousko-Uherskem a Srbskem důvodem k zatčení. V souvislosti s popsanou kauzou je zajímavá reakce českého místodržitele Maxe Coudenhova na Jedličkovo možné uvěznění. Upozorňoval na nepokoje, které by v Čechách na jeho obranu mohly propuknout. To dokládá Jedličkovu mimořádnou popularitu, již si byly dobře vědomy i rakouské úřady.

Na vrcholu

Vrcholu své vědecké kariéry Rudolf Jedlička dosáhl 19. října 1921, kdy jej prezident jmenoval řádným profesorem chirurgie. O dva roky později došlo k rozšíření jeho venia legendi na obory rentgenologie a radiologie. Současně byl Jedlička ustaven přednostou nově zřízené

Jedličkova víkendová vila v Harrachově dnes slouží jako rekreační středisko Parlamentu ČR. FOTO: Archiv autorů

II. chirurgické kliniky Karlovy univerzity, která zahájila provoz na začátku letního semestru 1922 v areálu Pražského sanatoria. Na podzim 1925 Jedlička dostal nabídku stát se přednostou I. chirurgické kliniky. S ohledem na své slábnoucí zdraví to však již odmítl.

O Jedličkově soukromém životě se dobové prameny příliš nerozšiřují. Jisté je, že se oženil, a to až na samém sklonku života. Za manželku pojal rentgenologickou laborantku Marii Herfertovou, s níž se seznámil během balkánských válek. Ačkoliv měl k dětem velmi hezký vztah, vlastní potomky nevychoval.

Rozloučení s oblíbeným lékařem

Jedličkův zdravotní stav nebyl dobrý již několik let. Řadu potíží si zapříčinil rentgenologickými pokusy na vlastním těle, další choroby přibývaly s rostoucím věkem. K zásadnímu zhoršení Jedličkova stavu došlo v noci ze 14. na 15. října 1926, kdy prodělal záchvat anginy pectoris. Druhý den však pokračoval ve svém obvyklém programu – přednášel, operoval a ordinoval. Večer opustil Prahu a vydal se na Nový Svět v Harrachově, kde vlastnil dům, sloužící jako víkendový a prázdninový příbytek. Zde jej opět atakoval záchvat angíny, spojený se srdeční slabostí, na jehož následky 26. října 1926 ve věku

57 let zemřel. Jeho jméno je vyryto na pomníku obětem rentgenového a radiového záření v Hamburku.

Jedličkův pohřeb se uskutečnil v Pantheonu Národního muzea. Oblíbenému lékaři přišly vzdát hold desítky obyčejných lidí i bezpočet významných osobností tehdejšího společenského a lékařského života – řada z nich vystoupila s připravenými projevy. Například prof. Ladislav Syllaba zesnulého připomněl jako nejpobláznějšího soudobého lékaře, jenž vynikal nejen odbornými schopnostmi, ale také neobyčejně lidským přístupem k nemocným. Za Jedličkovy žáky promluvil pak dr. Jiří Diviš, který se s přítomnými podělil o své vzpomínky na Jedličku jakožto laskavého a trpělivého pedagoga.

Jedlička sepsal svoji poslední vůli dva dny před smrtí a pamatoval v ní především na členy své rodiny. Vzhledem k charakteru jeho osobnosti však nijak nepřekvapí, že při sepisování závěti myslel i na děti z Jedličkova ústavu, kterým odkázal svoji vilu na Novém Světě. Osudy harrachovské vily se nicméně nakonec spojily s československým, resp. českým parlamentem – v současnosti objekt slouží jako rekreační sídlo pro poslance, senátory a zaměstnance Parlamentu ČR.

Jedličkův ústav na pražském Vyšehradě. FOTO: Archiv autorky

Přínos české medicíně

Medicínské působení Rudolfa Jedličky bylo mimořádně přínosné – úspěchy slavil v oblasti kostní chirurgie, chirurgické léčby epilepsie, a zejména vynikal na poli břišní chirurgie. Mistrně zvládal resekci (tj. chirurgické odstranění části orgánu) žlučovodů a resekci žaludku prosadil jako chirurgickou léčbu chronického žaludečního vředu.

Ale především to byl právě Jedlička, kdo do české medicíny zavedl využívání rentgenových paprsků, které v roce 1895 objevil Conrad Röntgen a které způsobily revoluci v diagnostice úrazů i chorob. Počátky rentgenologie byly spojeny s dlouhými expozičními časy – například stehenní kost se snímkovala deset minut, zrentgenování hrudníku trvalo čtyři minuty. Jedličkův rentgenologický zájem se soustřeďoval zejména na rentgenologii kostí a na kostní nádory. První rentgenologové nevěděli o nebezpečí rentgenového záření a o hrozbě trvalého poškození zdraví při častém kontaktu s paprsky. Jedlička kupříkladu používal vlastní ruku k ověření tvrdosti paprsků – v průběhu let mu záření přivodilo exartikulaci (tj. snesení části končetiny jejím oddělením v kloubu), resp. amputaci článků prstů na levé ruce; zůstal mu pouze palec a ukazováček bez nehtového článku. I přes své postižení

však byl schopen bez jakýchkoliv úlev pouze s využitím speciální pinzety operovat. V neposlední řadě je zapotřebí vyzdvihnout Jedličkův vklad do dalšího nově se konstituujícího lékařského oboru – radiologie. Existence radia jakožto zdroje záření byla prokázána v roce 1898 manželkami Curieovými a Jedlička byl u nás první, kdo jej začal používat pro léčebné účely. Věnoval se především ozařování maligních nádorů a radioterapii chtěl prosadit jako standardní součást jejich léčby. Z hlediska České republiky je zajímavé, že veškeré radium, vyskytující se tehdy ve světě, pocházelo z jáchymovského smolince.

Péče o tělesně postižené děti a vznik Pražského sanatoria

Roku 1908 byl v Čechách založen *Spolek pro léčbu a výchovu rachitiků a mrzáků*, v jehož čele Jedlička o tři roky později stanul a jemuž se podařilo v roce 1913 založit první český ústav pro tělesně postižené děti. Vznikla tak instituce, která poskytovala duševně zdravým, ale tělesně postiženým dětem všestrannou péči – jednak chirurgicko-ortopedickou léčbu, jednak výchovu a odborné vzdělání, zejména v oblasti řemesel. Chovanci se ve speciálních řemeslných dílnách věnovali ručnímu vázání koberečů, vyšívání praporů, truhlářství, krejčovství apod. Základní myšlenkou

ústavu bylo připravit svěřence na budoucí profesní uplatnění a umožnit jim tak samostatný, a tudíž plnohodnotný život.

Po vypuknutí války Jedličkův ústav dočasně rozšířil svoji činnost i na péči o válečné invalidy. Při ústavu byla zřízena škola pro invalidní vojáky, nabízející možnost rekvalifikace s ohledem na změněné pracovní schopnosti. Aby se léčebná a vyučovací pomůcky nemusely nakupovat v cizině, založil Jedlička továrnu *Logie*, jež se výrobou uvedeného sortimentu zabývala.

V květnu 1914 bylo z Jedličkovy iniciativy pod vyšehradskými hradbami otevřeno Pražské sanatorium, které se stalo nejmodernější soudobou nemocnicí. Stěžejní myšlenkou zakladatelů bylo nabídnout co nejširším vrstvám společnosti kvalitní péči ve všech oborech medicíny mimo infekční a duševní specializaci.

K dokreslení bohaté škály Jedličkových aktivit zmiňme jeho předsednictví ve *Spolku pro zkoumání a potírání rakoviny*, byl zakladatelem *Československé společnosti rentgenologické a radiologické* a jedním ze zakládajících členů *Československého červeného kříže*. Za svůj život získal významná ocenění, jako byl Řád sv. Sávy (udělený srbskou vládou za záslužnou činnost v průběhu balkánské války) či vyznamenání z Riegrova fondu při České akademii věd a umění za humanitní činnost.

Bc. MARCELA ČERNÁ

Autorka článku studuje navazující magisterský obor Historie v Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK. Téma Rudolf Jedlička a zdravotně-sociální instituce spjaté s jeho působením zpracovala ve své bakalářské práci na Filozofické fakultě UK.

LUDWIG COHN

OSUDY NEVIDOMÉHO FILOZOFA A PEDAGOGA

Petr Hlaváček

Pražské univerzitní prostředí meziválečného Československa se vyznačovalo neobyčejnou pestrostí. Vedle české Univerzity Karlovy zde působily Německá univerzita i různé ruské a ukrajinské vysokoškolské instituce, jejichž profesori i studentstvo se výrazně angažovali ve veřejném prostoru hlavního města Prahy a celé republiky. Tento fenomén nemalou měrou přispíval ke kvalitě tehdejší demokracie a kultury.

Hlavní titul Cohnovy unikátní příručky pro nevidomé a jejich pomocníky. FOTO: Archiv autora

Dne 8. listopadu 2011 se ve foyer hlavní budovy FF UK na náměstí Jana Palacha konala vernisáž výstavy *Vytěsněná elita. Zapomínání učenci z Německé univerzity v Praze*, kterou připravilo Collegium Europaeum, společné výzkumné pracoviště FF UK a Filosofického ústavu AV ČR. Výstava, jež je součástí programu *Rok svobody slova* a potrvá do Vánoc, mapuje osudy učenců z někdejší Filosofické fakulty Německé univerzity v Praze pronásledovaných pro svůj židovský původ rasistickým nacionálně-socialistickým režimem. Jedním z nich byl též Dr. Ludwig Cohn, německý Slezan, nevidomý filozof a pedagog, později lektor pražské Německé univerzity a vězeň terezínského ghetta.

Život ve Vratislavi

Ludwig Cohn se narodil 22. února 1877 ve slezské Vratislavi, v tehdejší předměstské obci Lesna (něm. Marklissa). Roku 1884 jako sedmiletý oslepl, navštěvoval základní školu pro nevidomé a poté studoval na gymnáziu ve Vratislavi. Univerzitní studium

absolvoval v Berlíně a Vratislavi, kde roku 1903 získal doktorát z filozofie. Mezitím se roku 1902 oženil s Rosou Hartstein, s níž měl svého jediného syna, Rudolfa. Již o rok později se rozvedl a roku 1910 uzavřel své druhé manželství s Hedwigou Riesenfeld. Od roku 1904 pravidelně publikoval k problematice péče o nevidomé, roku 1912 spoluzakládal Říšskoněmecký svaz nevidomých. Ve Vratislavi tehdy proslul jako specialista na vzdělávání nevidomých, úspěch měl i jako jejich konzultant při hledání zaměstnání. Během I. světové války sloužil v německé armádě, s velkým nasazením pečoval o vojáky, kteří oslepli v důsledku válečných zranění. Po válce studoval ještě ekonomii a práva v Berlíně a Vratislavi a zde byl roku 1922 promován doktorem práv. Přednášel na univerzitách ve Vratislavi, Vídni, Budapešti, Lausanne, Ženevě, Štrasburku a Curychu.

Válečná léta

V roce 1933 uprchl před nacionálními socialisty do Prahy, kde pak až do roku 1938 působil na Filozofické fakultě Německé univerzity. Jako lektor zde intenzivně přednášel o problematice nevidomých, patrně pracoval i jako knihovník na některé z kateder, zabýval se psychologií. Roku 1938 vyšla v Ostravě jeho kniha *Der Weg ins Leben. Blinden und Blindenfreunden ein Führer und Ratgeber*, unikátní příručka pro nevidomé a jejich pomocníky. V roce 1940 prchal se svou ženou Hedwigou znovu, tentokrát z Prahy do nizozemského Amsterdamu. Německé rasové zákony jej však dostihly i v okupovaném Nizozemsku. Manželé byli internováni v táboře Westerbrook a roku 1943 odesláni transportem do koncentračního tábora Bergen-Belsen v Dolním Sasku. Nakonec se ocitli v Terezíně. Zdejším ghettem prošly více než tři tisíce nevido-

mých z celé Evropy, z nichž většina zahynula v německých vyhlazovacích táborech na Východě. I v těchto hrůzných podmínkách se Cohn snažil organizovat základní péči o nevidomé. Jeho žena Hedwiga roku 1944 v Terezíně zemřela, on sám se zachránil.

Nizozemský exil

Po válce definitivně opustil neklidnou střední Evropu a usadil se v nizozemském Rotterdamu, kde se roku 1949 potřetí oženil, a to s Helenou Blog. Roku 1951 pracoval na nizozemském ministerstvu obrany jako specialista pro rehabilitaci veteránů se zrakovým poraněním. Nějaký čas pobýval v Izraeli ve městě Netanya, kde založil Centrální knihovnu pro nevidomé. Své zážitky z terezínského ghetta, nazvané *Das Blindenghetto in Theresienstadt*, nadiktoval a publikoval roku 1952, později vyšla v Rotterdamu i jeho autobiografie *Ein Weg zum Glück* (1957).

Ludwig Cohn strávil poslední roky svého života v Nizozemsku, zemřel 22. dubna 1962 v Rotterdamu. K jeho odkazu se dnes hlásí organizace nevidomých v Nizozemsku, Izraeli i Německu, v českém prostředí patří spíše k neprávem zapomínaným a opomíjeným osobnostem.

ROZHOVORY SE STUDENTY UK

Jak se studuje zrakově postiženým studentům na Univerzitě Karlově? Stanislav Šálek zvládá studovat dokonce dva obory najednou – Právo a právní vědu a Politologii. Eva Odehnalová dokončuje studium Speciální pedagogiky na pedagogické fakultě, kam Milan Durčánek nedávno nastoupil do prvního ročníku. Kde čerpají motivaci? Jak jsou spokojeni s možnostmi na UK a co navrhuji zlepšit?

Stanislav Šálek o sobě

Jmenuji se Stanislav Šálek. Je mi 23 let a na Univerzitě Karlově v Praze studuji na právnické fakultě a na filozofické fakultě. Na právnické fakultě studuji pátým rokem magisterský studijní program Právo a právní věda. Na filozofické fakultě jsem ve druhém ročníku bakalářského studia oboru Politologie. Mám vrozenou zrakovou vadu, jsem držitelem průkazu ZTP/P. Služeb asistence při studiu využívám již od druhého ročníku svého studia na PF; v současnosti spolupracuji již s druhým asistentem.

Co vás motivovalo ke studiu na vysoké škole?
Snaha a do značné míry také potřeba získat co nejvyšší a pokud možno co nej kvalitnější vzdělání, neboť vzhledem ke svému zdravotnímu postižení mám zhoršenou možnost pracovního uplatnění. Proto je pro mě vysokoškolské vzdělání jednou z mála skutečných možností, jak získat slušné pracovní uplatnění a tím pádem také solidní postavení ve společnosti, ve svém budoucím životě.

Proč jste si vybral Univerzitu Karlovu?

Z několika důvodů. Prvním z nich byla dobrá pověst této vysoké školy v rámci České republiky a také mé vědomí toho, že se na této univerzitě pohybují a vyučují velmi kvalitní učitelé a známí lidé, kteří jsou ve svém oboru uznávanými kapacitami. Druhým důvodem byla poměrně snadná dostupnost školy, neboť bydlím v Litoměřicích a dojíždění do Prahy pro mě představuje jednu z nejmenších možných obtíží. Hlásil jsem se také na jiné vysoké školy v bližším dosahu,

například na UJEP v Ústí nad Labem nebo ZČU v Plzni, ale i když jsem byl na tyto školy přijat, upřednostnil jsem Univerzitu Karlovu. Jednak díky jejímu dobrému jménu a tradici, a také proto, že jsem věděl, že se zde na rozdíl od jiných vysokých škol bere ohled rovněž na studenty se zdravotním postižením a že se jim zde poskytují zvláštní kompenzační služby.

Jak náročné je pro vás studium? Máte čas na záliby?

Mé studium mi připadá dost časově náročné, i když možná ne tak, jak jsem si ještě na konci střední školy představoval. První rok na vysoké škole pro mě bylo všechno nové, například včetně pohybu a orientace v tak velkém městě, jako je Praha, takže jsem se ničemu jinému než škole moc nestíhal věnovat. Postupem času jsem si ale zvykl a dokázal si svůj čas lépe uzpůsobit, i když studium a škola v něm během akademického roku vždycky zaujímaly a zaujímají nejdůležitější postavení. Když jsem během druhého a třetího ročníku studia získal více volného času, vyplnil jsem jej jednak tím, že jsem si přibral druhý obor, který mě zajímal, tedy politologii, jednak jsem vykonával některé dočasné brigády a praxe, abych si ke studiu něco málo přivydělal. Především jsem se ale začal více věnovat svým zálibám. Mezi ně patří hlavně sport, ať už aktivní jako hráč, nebo pasivní jako zánícený divák a fanoušek svých klubů, cestování za poznáním, divadlo, kino, četba naučné literatury, poslech dobré muziky a samozřejmě také posezení s kamarády.

Máte individuální studijní plán?

Nemám – a nikdy mě ani nenapadlo o něj žádat.

V čem konkrétně vám pomáhá asistent při studiu?

Jak ten dřívější, tak současný mi pomáhali především se zajišťováním poznámek z výuky a s obstaráváním studijní literatury. Jedná se například o situace, kdy se nemohu zúčastnit některé přednášky či některého semináře, byť se je snažím v co největší míře navštěvovat osobně. Můj asistent mi poskytne zápis z přednášky a já si ho pak v klidu domova či koleje mohu přepsat do svého počítače. U obstarávání studijní literatury se jedná o samotné vyhledávání knih v knihovnách – neboť například knihovna právnické fakulty je velmi rozsáhlá a mám za to, že vyznat se v ní mají občas problém i zdraví lidé – nebo o kopírování či tisknutí různých článků a příspěvků. Sám bych často složitou obsluhu kopírek asi těžko zvládal. Důležitou součástí pomoci, kterou mi asistent při studiu poskytuje, je také doprovod po městě, když se potřebuji dostat na místo, kde jsem ještě nebyl, a něco tam najít, například knihkupectví, obchod a podobně.

Kdo nebo co vám pomáhá při studiu, bez koho nebo čeho byste se neobešel?

Především mi pomáhají moji rodiče a rodina vůbec – morálně a materiálně mě podporují a pomáhají mi studium pomalu směřovat k úspěšnému cíli. Bez pomoci rodiny bych na vysoké škole nikdy nemohl studovat. Důležitou pomoc mi poskytují také moji kamarádi, které jsem během vysokoškolského studia získal a kteří mi pomáhají zvládat záležitosti nejen studijní, ale leckdy také osobní. Setkáváním s nimi také do značné míry vyplňuji svůj volný čas, díky čemuž přicházím na jiné myšlenky, bavím se a získávám novou energii k ponoření se do dalšího studia. Mezi tyto přátele patří

rovněž můj asistent při studiu, se kterým se známe původně jako kamarádi, takže naše známost není pouze mechanická díky samotné asistenci při studiu. Významnou pomoc mi poskytují také pedagogové, kteří jsou k mému postižení obvykle velmi tolerantní a chápejí a snaží se mi v mých potřebách vyjít vstříc. Výjimku tvoří pouze někteří nejmenovaní vysoce postavení členové katedry trestního práva na právnické fakultě. A nemohu zapomenout ani na svoji přítelkyni, která mě ve studiu rovněž morálně podporuje a mimo to mi poskytuje silnou životní oporu.

Co vám na vysoké škole naopak chybí?

Přiznám se, že mě v současnosti příliš mnoho věcí na mém studiu netrápí, snad kromě opět se blížících zkoušek, takže moc nevím, na co bych měl poukázat. Na právnické fakultě v mnohých seminárních místnostech chybějí zásuvky nebo je v nich například jenom jedna, což mi v určitých momentech přiděluje starosti při používání mého notebooku. V areálu UK Jinonice, kde probíhá má výuka politologie, sice v hlavní aule zásuvky jsou, ale pro změnu tam jsou pouze židle s malými opěrátky, a já tak svůj notebook nemám kam odložit. Studium by mi jistě ulehčilo rovněž určité zjednodušení informačního systému, především při kontrole studijních atestací a psaní závěrečných prací. Ale vše výše uvedené považuji spíše za drobnosti, které se při troše dobré vůle dají vyřešit.

Jak moc ovlivňuje vaše zraková vada proces učení a přípravu na zkoušky?

Vzhledem k tomu, že studuji dva humanitní obory, není mé znevýhodnění při studiu až tak markantní, jako kdybych studoval například medicínu. Pokud mám k dispozici studijní materiály v dostatečné velikosti písma a mám na jejich nastudování dostatek času, který vzhledem ke své zrakové vadě potřebuji a kterého se mi vlivem vysokých nároků mnoha zaměstnanců Ústavu politologie FF UK často nedostává, pak jsem schopen studovat bez větších obtíží. Při sledování výkladu na prezentacích a zápisů na tabuli mi pomáhá speciální dalekohled.

Co je pro vás na studiu nejtěžší?

Zřejmě shánění potřebné studijní literatury a její prostudování v určeném čase, abych stíhal splňovat nároky jednotlivých vyučujících. Ne vždycky se to daří. Poměrně velké problémy mi činí rovněž hromadná doprava po Praze, neboť se mi zdá, že je téměř neustále přeplněná a že se na ni občas nedá tak úplně spolehnout. Pokud mám v jeden den výuku na obou fakultách a potřebuji přejíždět z jedné části města do druhé nebo pokud mám jet někde, kde to neznám, situace se pro mě velmi komplikuje. Naštěstí mi právě v těchto momentech značně pomáhá můj asistent při studiu.

Jak na vaši vrozenou vadu reaguje okolí?

V této oblasti naštěstí nepociťuji žádné velké předsudky nebo negativní reakce. Na střední škole to bylo jiné, ale na univerzitě, nebo alespoň v kolektivu, ve kterém se pohybuji, jsou lidé rozumní, kteří umí být tolerantní k druhým a pomoci jim. Pedagogové jsou k mému postižení a k mým potřebám obvykle tolerantní a vstřícní a přátelé a kamarádi, se kterými se stýkám, si na mě všimají jiných věcí než mého handicapu, což je rozhodně dobře. Mnozí z nich si už možná mou zdravotní vadu při běžném kontaktu se mnou ani neuvědomují a berou mě, jako bych ji neměl, pokud se samozřejmě nejedná o situaci, kdy se tato vada zrovna projevuje. Pokud se ke mně někteří spolužáci chovají jinak, už z dřívějších dob jsem se naučil si takových lidí nevšímát.

Čemu se chcete věnovat po studiu?

Již vzhledem k oboru, který jsem si vybral, bych rád po dokončení studia zakotvil v některé z právnických profesí. Svou povahou se necítím být předurčen pro kariéru komerčního advokáta, ale nemohu vyloučit, že tak nakonec jednou skončím. Spíše bych však své budoucí kroky radši směřoval někde do justice, na státní zastupitelství, případně na některý správní úřad. Úplně jasno ale zatím o svém budoucím pracovním uplatnění nemám.

Asistent při studiu Martin Tříško
Studenti se speciálními potřebami na UK mohou využívat služeb asistenta při studiu. Co obnáší asistentské povinnosti, přibližuje Martin Tříško, student 5. ročníku Právnické fakulty UK. Svému kamarádovi Stanislavu Šálkovi pomáhá jako asistent už dva roky.

Jak jste se dozvěděl o možnosti stát se asistentem při studiu?

Od svého kamaráda a zároveň současného klienta. Bylo to v době, kdy jeho bývalý asistent z časových důvodů končil a on si pro sebe hledal asistenta nového.

Jak vypadají povinnosti asistenta při studiu? Kolik času zabere? Máte dostatek času i na vlastní studium?

Povinnosti se odvíjejí od potřeb klienta. Můj klient má rozsáhlou vadu zraku a k tomu studuje dvě vysoké školy. Proto mu zajišťuji zápisky z přednášek a seminářů, které se mu kryjí, a i přesto, že se snaží stíhat v maximální možné míře všechny, někdy prostě nemůže být na dvou místech zároveň. Další povinností je obstarávání potřebné literatury a studijních skript z knihoven, případně z knihkupectví, a s tím související doprovod po městě. Vzhledem k tomu, že oba studujeme právnickou fakultu, tak tato moje „práce“ mé vlastní studium nijak neohrožuje.

Jaké výhody a nevýhody má práce asistenta při studiu?

Největší výhodou celého programu asistence při studiu je to, že student se speciálními potřebami má člověka, který mu kdykoliv pomůže s věcmi, které potřebuje, a nemusí se spoléhat na ostatní. Nemusí se nikoho doprošovat o pomoc.

Doporučil byste ostatním, aby se stali asistenty při studiu? Jak byste je motivoval?

Určitě bych to doporučil všem studentům, kteří v sobě mají touhu pomáhat ostatním. Když se člověk pokusí vcítit se do života a potřeb jiného člověka, odhalí mu to některé drobnosti, které každý považuje za samozřejmé, ale ony

tak úplně samozřejmé nejsou. Pak si člověk opravdu začne vážit všeho, co má, a přestane si stěžovat na hloupost. Většinou lidí stačí k tomu, aby se cítili dobře, že někomu „pomáhají“ – koupí si na ulici magnetku „na pejsky“ nebo pošlou DMS. Těm, kterým toto nestačí a chtějí pomoci konkrétnímu člověku, doporučuji asistenci při studiu.

CHCETE SE ZAPOJIT JAKO ASISTENT?

Asistentem při studiu můžete být pouze tehdy, jste-li studentem Univerzity Karlovy.

Vytvořte si uživatelský účet v databázi asistentů při studiu na

<http://ipc1.cuni.cz/asist/newasist.php>.

Po vašem zaregistrování se do databáze vás studenti se zdravotním znevýhodněním sami kontaktují a dohodnete se na podmínkách spolupráce.

Užitečné kontakty a informace o tom, jak funguje asistence při studiu, najdete na <http://ipc1.cuni.cz/asist/home.htm>

těna. Již během tohoto zaměstnání jsem uvažovala o změně povolání, ale bylo mi řečeno, že pro práci v sociální oblasti je nutné si doplnit vzdělání, že pouze maturita nestačí. V té době byl obor Speciální pedagogika velmi populární mezi zrakově handicapovanými, a studenti s tímto postižením si vybírají právě humanitní obory. Zkoušela jsem i přijímací řízení na univerzitu v Hradci Králové na stejný obor, kam jsem se také dostala, ale z finančních a jiných důvodů jsem se rozhodla pro studium v Praze. Studovat jsem se rozhodla i proto, že jsem neměla žádné zaměstnání a nechtěla jsem tak říkajíc zakrňet. Potřebovala jsem nějaký režim.

Kdo nebo co vám pomáhá při studiu, bez koho nebo čeho byste se neobešla?

Pomáhají mi hlavně kompenzační pomůcky – počítač s hlasovým výstupem, bez kterého by bylo velmi obtížné studovat, digitalizační centra jako například knihovna na PedF a tak dále. Velmi důležitý byl asistent při studiu, kterého nyní nevyužívám, protože k dokončení už mi chybí jen diplomka a státnice. Žádné přednášky a semináře již nenavštěvuji. Díky centru sportovních aktivit se na UK mohu realizovat i pohybově, což mi dobíjí baterky (viz rozhovor s Evou Odehnalovou o centru na str. 43).

Co vám při studiu na vysoké škole naopak chybí?

Studium by mi usnadnil lepší přístup domovské katedry – je nepružná a nedokáže řešit problémy. Jako jeden z příkladů mohu uvést problémy, se kterými jsem se setkala, když jsem se jako řádná studentka chtěla účastnit lyžařského kurzu, abych získala zápočet. Jsem spíše výjezdový tvor a nechci dělat to, k čemu nemám vztah, nebo psát nekonečné stohy seminárních prací jako náhradu. Zašla jsem za tělocvikářkou, která mi nejdříve řekla, že to není možné, že se mám účastnit letního kurzu v Hostivaři. Po mém naléhání mi přislíbila, že kdybych si vzala traséra, mohla bych na lyžařský kurz jet, že by to byl zajímavý experiment a že by student, který by se mnou jel jako trasér, dostal také zápočet za kurz. Obrátila jsem se na katedru, která nápad smetla ze stolu. Prý když to katedra tělocviku nepovolila, oni s tím nemohou nic dělat. A bylo to. Nikdo se nenamáhal zavolat na FTVS a zeptat se, jaká by byla situace, zatímco na jiných školách s jinými nevidomými to šlo. Tak jsem se tedy dostala do centra sportovních aktivit.

Eva Odehnalová o sobě
Studuji devátým rokem Speciální pedagogiku na PedF UK. Od narození jsem zcela nevidomá. Po studiu bych se ráda věnovala osvětové činnosti v přístupu ke zdravotně postiženým a komunikaci s nimi.

Proč jste se rozhodla pro studium na vysoké škole a co ovlivnilo volbu oboru, který studujete? Proč jste si vybrala právě UK?

Vystudovala jsem několik středních škol a jednou z nich byla Evangelická akademie v Praze se sociálním zaměřením, pak jsem začala pracovat v cestovní kanceláři, odkud jsem byla po roce a čtvrt z organizačních důvodů propuštěna.

Eva Odehnalová se díky Centru sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK naučila jezdit na sjezdových lyžích. FOTO: Archiv dr. Hruší

Jak se připravujete na zkoušky? Je pro vás složité sehnat studijní literaturu v podobě, jakou potřebujete?

Některé materiály jsem podědila po vyšších ročnících, některé jsme dostali od vyučujících v elektronické podobě. Jeden seminář jsem vyměnila již ve druhém ročníku, protože k němu literatura v elektronické podobě scházela.

Jak náročné je pro vás studium? Máte čas i na záliby?

Jak kdy. Nejvíce času zabere vypracovávání seminářek, kterých bohužel není málo, a čtení literatury, protože osobám se zrakovým znevýhodněním trvá delší čas, než něco přelouskají.

Na záliby si udělám čas vždycky. Dalo by se říci, že je to srovnatelné s ostatními, i když se říká, že zrakově postižený by měl studiu věnovat více času. Ale když se nejede na jedničky, tak se to dá. Ráda čtu, cestuji, sbírám lžičky, mám ráda sport, muziku, psy, kulturu a ráda moderuji různé osvětové akce.

Co je pro vás na studiu nejtěžší?

Největší problém je s materiály, kterých stále není dostatek, a s úpravou prostředí – na fakultách stále chybí akustické majáčky, vodící linie. Prostory jsou často rozlehlé.

Jsou k vám studenti a učitelé vstřícní?

Je to člověk od člověka. Často přetrvává názor, že studentům se zrakovým handicapem se nadržuje, že nemusí ke zkouškám umět tolik co ostatní, že máme výhody. Vzhledem k tomu, že jsem přerušila studium, dostala jsem se do dvou ročníků. Pokud bych je porovnávala, ten první byl horší, našly se tam samozřejmě i dobré kamarádky, ale většina spolužaček byla sobecká a neochotná. K mému spolužákovi se zrakovým handicapem ale ne.

Čemu byste se chtěla věnovat po studiu?

Jak jsem již zmínila, mou zálibou je osvětová činnost a to je i má prioritní. V budoucnu bych chtěla pořádat besedy a semináře týkající se komunikace a přístupu ke zdravotně postiženým.

Milan Durhánek o sobě
Studuji prvním rokem
Pedagogickou fakultu UK v Praze,
obor Učitelství pro I. stupeň
základních škol. Mám těžkou
zrakovou vadu, a tak jsou pro mě
začátky studia obtížné. Můj nově
nabytý optimismus mě ale jistě
dovede k mnoha úspěchům a budu
moci žít plnohodnotně jako ostatní.

Co vás motivuje ke studiu na vysoké škole?

Baví mě poznávat nové věci, setkávat se s novými lidmi. Celý život se něčemu učíme, ale já věřím, že se toho na vysoké škole naučím ještě více. Samozřejmě bych rád dosáhl i titulu na konci studia, ale bude to dlouhá cesta.

Co vás vedlo ke studiu učitelství a proč jste si vybral právě Univerzitu Karlovu?

Obor, který studuji, je pro mě spíše alternativní. Opravdu jsem si přál studovat něco jiného, ale přijímací řízení bylo těžké a bylo zde mnoho uchazečů, učitelství jsem měl v záloze. Pak jsem si musel vybírat mezi dvěma fakultami, na které jsem byl přijat. Nakonec jsem po dlouhém váhání zvolil PedF UK a snad to byla volba správná. Věřím, že pedagogika je jedním z nejušlechtlejších povolání vůbec, a tak ho budu rád vykonávat. Univerzitu Karlovu jsem zvolil z několika důvodů. Za prvé bydlím v Praze, a tak je pro mě dostupná. Dále proto, že jsem byl přesvědčen, že dává možnost studovat lidem s handicapem. A na závěr, že má jméno ve světě a je mezi pěti sty předními univerzitami.

Bylo pro vás obtížné složit přijímací zkoušky?

Přijímací řízení probíhalo formou pohovoru. Bylo takové zajímavé a já jsem si ho celkem užil. Zkoušející se chovali přátelsky a nemusel jsem nic psát, což pro mě bylo výhodou. Myslím, že přijali zhruba každého třetího, ale jistý si nejsem. Neberou každého a to je správně.

Jak zvládáte studium bez pomoci asistenta při studiu?

Zpočátku to pro mě bylo velice těžké. Umím se orientovat dobře, ale číst různé cedule na dveřích anebo rozvrh v SISu, to

je boj. Mám velký problém i s přihlašovaním na školních počítačích. Písmenka na klávesnici jsou velice malá a často i smazaná. Musím se k tomu všemožně krčit a to je problém, hlavně když člověk pospíchá na přednášku. Mám sice svůj osobní počítač, ale s internetem na PedF je to celkem zvláštní. Někdy jde, a někdy ne. Pokud je nablízku spolužák z oboru, tak pomůže. Ale je to těžké, protože každý máme jiné předměty v jinou dobu a v jiné místnosti.

Zkoušky jsem zatím neměl, tak nevím. Na gymnáziu jsem to s pomocí svých bývalých spolužáků zvládal, ale teď nevím, co mě čeká. Vše je nové, vidím, že budu mít obrovský problém se čtením mnoha textů. Opravdu se bojím, co bude. A o volbě předmětů v SISu ani nemluví. To je také velký a rychlý boj.

Jak náročné je pro vás studium v prvním ročníku? Zbývá vám čas na záliby?

Zatím se to dá zvládat. Pátek máme volný, a tak si mohu i přispat. Dal jsem si letos o čtyři předměty navíc kvůli nepozornosti a problémům při volbě předmětů. Aspoň budu mít příští rok více času na jiné věci, tedy pokud postoupím. Záliby stíhám. Rád cestuji a poznávám české památky. Takže teď často jezdím na výlety, když mám volno. Řídit bohužel nemůžu, a tak využívám veřejných spojů, což je také někdy problém. Jsem kulturní člověk, a tak často navštěvuji divadlo, pokud mám finance. Rád chodím na operní představení i činohru. Dávám přednost individuálním sportům před kolektivními, na ty nemám talent a mám problém s jejich sledováním a rychlými postřehy. Jsem na to prostě moc pomalý. Upřednostňuji plavání a běh, i když teď v zimě je to horší. Také se rád potkávám se starými známými a přáteli. Bez nich bych nebyl nic, taková ryba na suchu. Myslím si, že jsem velice společenský člověk. Bohužel mi v tom teď trochu brání studium, ale nemůžu mít všechno. Samozřejmě rád čtu v rámci možností.

Je pro vás těžké sehnat studijní literaturu v podobě, jakou potřebujete?

Zatím pořádně nevím o svých možnostech. Když se konala informační

„Celý život se něčemu učíme, ale já věřím, že se toho na vysoké škole naučím ještě více,“ říká student učitelství Milan Durchánek. FOTO: Archiv Milana Durchánka

přednáška, měl jsem výuku, a nemohl se tak dostavit. Zápis pro studenty se speciálními potřebami mi byl oznámen o den později, než se konal. Jak úsměvné. Zatím si chodím zvětšovat papíry do copy centra u školy anebo to luštím s lupou doma. Snad se situace brzy zlepší a budu vědět více.

Kdo nebo co vám při studiu pomáhá, bez koho nebo čeho byste se neobešel?

Pomáhají mi samozřejmě mé brýle, ty musím nosit stále. Kamerová lupa, kterou používám, abych přečetl menší texty, které dostáváme. Zejména při práci ve dvojicích je ale problém s ní pracovat. Dále mám laptop, na kterém si zapisuji,

pokud je to možné. A samozřejmě také čistá mysl a můj nově nabytý optimismus.

Co by vám studium usnadnilo, ale chybí vám?

Potřeboval bych znát více, abych to mohl říct s jistotou. Asi mi chybí větší tolerance učitelů. Na PedF je celkem chaos, a tak občas nevím, co a kdy se děje, ale to je asi na každé škole. Dále bych potřeboval místo, kde bych si mohl zvětšovat texty. Slyšel jsem něco o matematicko-fyzikální fakultě, kde je to možné, ale tím si nejsem zcela jist. A na závěr telefonní číslo na někoho, kdo se věnuje těmto problémům, na které bych mohl zavolat v případě potřeby.

Co je pro vás na studiu učitelství nejtěžší?

Definitivně se smířit s tím, že budu učitelem. Pak některé předměty, jako třeba český jazyk, s ním mám problém. Nejsem v něm úplně zbláhly a těžko se mi píše. Možná ještě s matematikou budu mít problémy, i když to se doufám změní.

Jak k vám přistupují studenti a učitelé?

Jak byste chtěl, aby se k vám chovali?

Aby byli tolerantní, jak jsem již zmínil.

To jsem zatím ze strany učitelů moc nepocítil. Zatím mě neznají, ale rád bych, aby si mě zapamatovali a věděli, co mohu a co ne. Aby mi, pokud je to možné, nosili větší nakopírované texty do hodiny, abych mohl plnohodnotně pracovat, nebo kopie pro osobní užití. Bude asi drahé kopírovat si každý text nebo kvůli tomu přebíhat na jiná místa. Zatím mi byla nabídnuta pouze jedna větší pomoc od jedné paní docentky, ta se ke mně chová moc pěkně.

Se spolužáky se zatím příliš neznáme, ale z jejich strany pocituji vstřícnost. Ovšem ani oni ještě často nevědí, kde co je.

Čemu se chcete věnovat po studiu?

U mě je to celkem jasné. Budu učit. Teď když vím, že nelze studovat dvě školy zároveň, aspoň vzhledem k časové náročnosti a mému postižení, mám jasnou cestu – školství. Nechtěl bych se však omezit pouze na primární pedagogiku, rád bych si rozšířil možnosti dalším studiem na pedagogické fakultě anebo někde jinde v rámci UK. Nechci zůstat jen u současného oboru. Jisté plány mám, ale ty nebudu prozrazovat, zase až tak úplně jisté nejsou.

Bohužel to, co jsem chtěl dělat, mi nevyšlo. Byl jsem rozhodnut pro studium psychologie. Chtěl jsem být klinickým psychologem, tak jsem se profiloval již na střední. Co se dá dělat. Teď už ale vím, že se s přednáškami psychologie budu setkávat i z úplně jiného pohledu, a tak už nejsem tak zklamaný, jako jsem byl po neúspěchu u zkoušek.

REAKCE NA ROZHOVORY SE STUDENTY

Jak je patrné z rozhovorů se Stanislavem Šálkem, Evou Odehnalovou a Milanem Durchánkem, v některých odpovědích jsou kritičtí ke stavu služeb poskytovaných studentům se speciálními potřebami. Redakce časopisu FORUM se proto rozhodla oslovit Kancelář pro studenty se speciálními potřebami Informačně-poradenského centra UK, Právnickou fakultu a Pedagogickou fakultu UK, aby na připomínky reagovaly.

Výše uvedené rozhovory poskytli studenti s různými typy zdravotních znevýhodnění z několika fakult univerzity. Jejich výpovědi jednoznačně dokládají, že období vysokoškolského studia se pro ně stalo jednou z významných, přesto však velmi náročných etap života.

Pro studenty prvních ročníků bývá pro zdárnou adaptaci na akademické prostředí a jeho nároky klíčové získat základní orientaci v systému podpůrných služeb a jejich poskytovatelích. Těmi jsou zejména Kancelář pro studenty se speciálními potřebami IPC UK, kontaktní osoby na fakultách, studijní oddělení, speciální pracoviště, poradny a další. K orientaci v nabízených službách slouží například úvodní informační setkání studentů se zástupci fakult, které každoročně pořádá Kancelář pro studenty se speciálními potřebami IPC UK. Přijatým studentům navíc ještě před začátkem akademického roku zasílá informační balíčky. Přes toto úsilí se informace vždy nemusejí dostat ke studentovi včas. Seznámení studentů s nabízenými možnostmi je proto trvalým úkolem UK.

V průběhu studia univerzita podporuje studenty se zdravotním postižením dalšími způsoby. Mohou využívat asistenci při studiu, tlumočnické služby, poradenské a informační služby či žádat o modifikaci studijních podmínek a prostředí s ohledem na své individuální potřeby.

Kvalitu poskytovaných služeb se UK snaží kontinuálně zvyšovat vzděláváním pracovníků v otázkách potřeb studentů se zdravotním postižením formou výukových seminářů. Inspirační jsou i zpětné reakce studentů, zjišťované nejčastěji formou celouniverzitních dotazníkových šetření.

Cenným zdrojem inovativních myšlenek jsou pochopitelně i výše zmíněné rozhovory. Studentům za konstruktivní kritiku v odpovědích velmi děkujeme.

PhDr. Hana Urychová, PhDr. Kateřina Šámalová,
Kancelář pro studenty se speciálními potřebami IPC UK

Na Pedagogické fakultě UK v Praze se podporou studentů se speciálními potřebami zabývá hned několik pracovišť. Škoda, že si k nim Milan Durchánek od zahájení studia ještě nenašel cestu, přestože byl o této možnosti informován studijní referentkou. S Milanem jsem mluvila několik dní před zveřejněním tohoto rozhovoru, podala mu informace, kde hledat pomoc, a nabídla možnost osobního setkání.

Děkujeme Milanovi Durchánkovi za jeho pohled na poskytování podpory studentům se speciálními potřebami na PedF UK v Praze. Věříme, že společnými silami vyřešíme všechny obtíže, které mu studium komplikují.

PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D.,
proděkanka pro studijní záležitosti PedF UK v Praze

Právnická fakulta UK věnuje péči o handicapované studenty zvýšenou pozornost. V této oblasti dosahuje velmi dobrých výsledků, doposud jsme nezaznamenali žádné stížnosti či kritiku. Jsme si samozřejmě vědomi toho, že vždy je co zlepšovat, a vítáme v tomto směru všechny připomínky a podněty.

Katedra trestního práva má vypracovaný režim práce s handicapovanými studenty, který realizuje především pověřený zkušený pracovník katedry. Tento systém fungoval doposud bez jakýchkoli připomínek.

doc. JUDr. Věra Štangová, CSc.,
proděkanka PF UK pro vnější vztahy a styk s veřejností

*Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
těšíme se na vaše připomínky, komentáře a názory.
Zasílejte je na adresu redakce: redakce.forum@cuni.cz*

PODPŮRNÉ SLUŽBY PRO STUDENTY UK SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

Kateřina Šámalová

Univerzita Karlova v Praze se významně opírá o suverenitu jednotlivých fakult, čemuž odpovídá systém a organizace podpory, která je studentům se zdravotním postižením poskytována. Toto uspořádání lze charakterizovat jako decentralizované – podpora není poskytována centrálně na celouniverzitní úrovni, ale je zajišťována ve vzájemné součinnosti více subjekty. V praxi tak student může využívat řadu různých služeb od rozličných poskytovatelů – např. Kanceláře pro studenty se speciálními potřebami, kontaktních osob, speciálních pracovišť apod.

Legislativní zakotvení poskytované podpory

Platné právní normy ukládají jednotlivým vysokým školám povinnost činit opatření vedoucí ke zpřístupnění vysokoškolského studia studentům se zdravotním postižením. Tyto zákonné a podzákonné právní úpravy je možné rozdělit do dvou základních skupin. První skupinu tvoří právní normy platné na národní úrovni a druhou ty, které ošetřují podporu poskytovanou studentům se zdravotním postižením na úrovni konkrétní instituce – vysoké školy.

Následující tabulka poskytuje přehled právních norem platných na celonárodní úrovni.

Právní norma	Přijetí	Ustanovení
Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením	2009	obsažena v čl. 46
Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Listina základních práv a svobod	1993	obsažena v čl. 26 a 29
Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách	1998	obsažena v §21

Vnitrouniverzitní právní norma ošetřující mechanismy zpřístupňování studia studentům se zdravotním postižením na Univerzitě Karlově v Praze byla přijata na podzim roku 2008 ve formě Opatření rektora č. 25/2008 – *Minimální standardy podpory poskytované studentům a uchazečům o studium se speciálními potřebami*. Jeho posláním je v souladu s platnými právními předpisy deklarovat a definovat práva studentů se speciálními potřebami, kteří se připravují na budoucí povolání studiem na Univerzitě Karlově v Praze, a zajistit tak plnohodnotnou účast studentů s postižením ve všech oblastech akademického života. Jeho dalším, neméně významným cílem je zlepšit informovanost studentů a uchazečů o studium se speciálními potřebami a výrazně zkvalitnit komunikaci všech pracovníků UK, kteří se touto problematikou studentů zabývají, jakož i informovanost pedagogů o této problematice. Dokument se stal metodickým materiálem a rovněž nástrojem kontinuálního zkvalitňování a hodnocení úrovně poskytovaných služeb. Principy v něm obsažené a standardizované s ostatními

Setkání studentů s pracovníky ze systému podpory poskytované studentům se zdravotním postižením na UK v Praze, 19. říjen 2011 (Zelená posluchárna). FOTO: Alice Rytychová

evropskými univerzitami tak umožňují srovnatelné podmínky studia pro studenty se speciálními potřebami.

Kdo je student se speciálními potřebami?

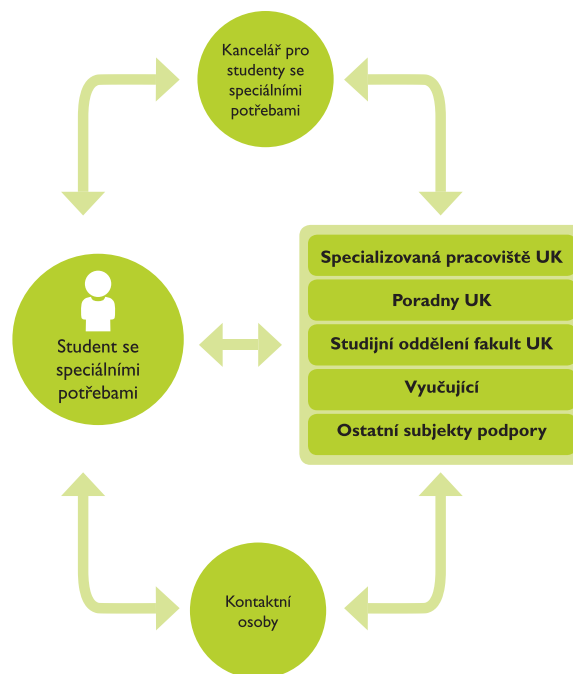
Studentem či uchazečem o studium se speciálními potřebami rozumíme takového studenta či uchazeče o studium, který vzhledem k vrozené nebo získané povaze svého zdravotního stavu vyžaduje modifikaci přijímacího řízení, studijních podmínek, odstranění fyzických překážek, popř. jiné zvláštní úpravy prostor univerzity za účelem úspěšného průběhu studia.

V praxi rozeznáváme tyto skupiny studentů se speciálními potřebami: s pohybovým postižením, se zrakovým postižením, se sluchovým postižením, se specifickými poruchami učení, s psychologickými a psychiatrickými poruchami, s chronickým somatickým onemocněním nebo oslabením a s kombinovaným postižením.

Hlavní poskytovatelé služeb a jejich role

Základními subjekty poskytované podpory jsou především kontaktní osoby pro studenty se speciálními potřebami na příslušných fakultách, *Kancelář pro studenty se speciálními potřebami* působící na celouniverzitní úrovni, specializovaná pracoviště a poradny zaměřující se na jednotlivé cílové skupiny studentů, studijní oddělení příslušných fakult a v neposlední řadě individuální subjekty podpory v podobě konkrétních vyučujících a ostatních pracovníků Univerzity Karlovy v Praze.

Grafické schéma znázorňuje hlavní subjekty podpory poskytované studentům UK se speciálními potřebami. Student se speciálními potřebami může požádat o podporu při studiu více způsoby. Pokud se zdravotní postižení projeví během studia, a nebylo tedy uvedeno v přihlášce ke studiu, může student o své záležitosti uvědomit příslušnou kontaktní osobu a ta mu předá kontakty na kompetentní pracoviště, nebo kontaktuje *Kancelář pro studenty se speciálními potřebami* a ta mu poskytne příslušné informace.

Kancelář pro studenty se speciálními potřebami IPC UK

Kancelář pro studenty se speciálními potřebami je integrální součástí Informačně-poradenského centra UK. Kancelář působí na celouniverzitní úrovni a zajišťuje koordinaci, konzultační, informační, evidenční, koncepční a metodickou pomoc a podporu pro studenty se speciálními potřebami a spolupracuje s jednotlivými pracovišti ze systému podpory těchto studentů.

Kancelář zejména:

- zajišťuje informovanost o podmínkách studia na UK uchazečům se speciálními potřebami,
- věnuje zvláštní pozornost studentům se speciálními potřebami prvních ročníků,
- studentům se speciálními potřebami poskytuje poradenské služby, aktivně se zasazuje o řešení jejich individuálních studijních záležitostí a získává od nich zpětnou vazbu na služby univerzity,
- koordinuje služby a další pomoc studentům se speciálními potřebami na univerzitě (např. asistenci při studiu),
- zajišťuje informovanost o službách UK pro studenty se speciálními potřebami, doplňuje a aktualizuje speciální webovou stránku, aktualizuje a každoročně vydává informační brožuru a zajišťuje její cílenou distribuci,

KANCELÁŘ PRO STUDENTY SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI IPC UK

<http://www.cuni.cz/UK-297.html>

Adresa: Celetná 13, 116 36 Praha 1 – přezemí (bezbariérový přístup)

E-mail: ipc@ruk.cuni.cz

Tel.: 224 491 604, 224 491 735, 224 491 729

- za účelem řádného plnění studijních povinností studentů se speciálními potřebami spolupracuje s kontaktními osobami na jednotlivých fakultách, s pracovníky studijních oddělení, s dalšími pracovišti na UK a zároveň i s ostatními odděleními IPC,
- eviduje subjekty (státní i evropské instituce, nadace, grantové agentury) poskytující finanční prostředky, a to jak pracovištím, tak i jednotlivcům – studentům se speciálními potřebami,
- koordinuje celouniverzitní projekty zaměřené na oblast podpory studentů se speciálními potřebami,
- spolupracuje s obdobnými pracovišti na jiných vysokých školách a se zájmovými organizacemi lidí s postižením,
- sleduje nové podněty, nové metody, nová zařízení aj., informuje o nich, eventuálně iniciuje jejich zavádění na UK.

Kontaktní osoby

Za oblast podpory poskytované studentům a uchazečům o studium se speciálními potřebami je na fakultní úrovni odpovědná kontaktní osoba. Ta je při své činnosti v úzké spolupráci se studenty, vyučujícími, kanceláři, studijním oddělením, speciálními pracovišti, příslušnými katedrami a ústavy apod. Kontaktní osoba je jmenována děkanem příslušné fakulty.

Úkoly kontaktní osoby:

- v případě, že uchazeč o studium žádá v přihlášce zohlednění svého specifika, navázat s ním kontakt za účelem projednání a přípravy modifikovaného přijímacího řízení, přičemž obecně platí, že navrhovaná úprava by se měla odchylovat od běžného postupu v co nejmenší možné míře (informaci o uchazeči o studium předává studijní oddělení),
- spolupracovat s relevantními pracovišti v rámci univerzity (např. katedry, ústavy a speciální pracoviště) na přípravě modifikovaného přijímacího řízení,
- informovat studenty se speciálními potřebami o službách poskytovaných univerzitou a fakultou a průběžně aktualizovat informace pro studenty a uchazeče o studium na internetových stránkách příslušné fakulty,
- rozvíjet činnosti, které usilují o zvyšování informovanosti

zaměstnanců fakult v problematice studentů se speciálními potřebami, usilovat o formování takového akademického prostředí, které bude přátelské vůči studentům se speciálními potřebami,

- seznamovat absolventy fakult s informačními zdroji týkajícími se zaměstnávání osob se speciálními potřebami a monitorovat jejich vstup na trh práce,
- na fakultní úrovni monitorovat oblast podpory, poskytované studentům a uchazečům o studium se speciálními potřebami, a činností s ní souvisejících a informovat o jejím stavu kancelář,
- informovat vyučující o účasti studentů se speciálními potřebami na jejich výuce,
- po dohodě a ve spolupráci s vyučujícím zajišťovat tlumočnický do/z českého znakového jazyka, transliterátory do/ze znakové češtiny, vizualizátory mluvené češtiny a zapisovatelské služby, případně nahrávání kurzu na zvukový, resp. audiovizuální nosič,
- spolupracovat s příslušnými katedrami, ústavy a speciálními pracovišti na převedení studijních materiálů do formy použitelné pro studenta se specifickými potřebami,
- spolupracovat na řešení individuálních studijních záležitostí a modifikací studijních podmínek a prostředí,
- přijímat, konzultovat a případně realizovat návrhy studentů na zlepšení přístupnosti učebních materiálů, budov a ostatních prostor univerzity.

Kontaktní osoby na jednotlivých fakultách

KTF	doc. PhDr. MIREIA RYŠKOVÁ, Th.D.	220 181 395	pomoc@ktf.cuni.cz
ETF	ThDr. LADISLAV BENEŠ	221 988 415	benes@etf.cuni.cz
HTF	prof. PhDr. BEÁTA KRAHULCOVÁ, CSc.	241 732 357	krahulcovab@htf.cuni.cz
PF	JUDr. KRISTINA KOLDINSKÁ, Ph.D.	221 005 448	koldinsk@prf.cuni.cz
1. LF	doc. MUDr. OLGA ŠVESTKOVÁ, Ph.D.	224 968 429	olga.svestkova@lf1.cuni.cz
2. LF	doc. PaedDr. PAVEL KOLÁŘ	224 439 201	pavel.kolar@fnmotol.cz
3. LF	doc. MUDr. DANIELA JANOVSÁ, CSc.	267102 337	daniela.janovska@lf3.cuni.cz
LFP	doc. MUDr. JITKA KOČOVÁ, CSc.	377 593 321	kocova@lfp.cuni.cz
LFHK	PhDr. MARIANA BAŽANTOVÁ	495 816 415	bazantovam@lfhk.cuni.cz
FAF	PhDr. ZDEŇKA KUDLÁČKOVÁ, Ph.D.	495 067 254	kudlacko@faf.cuni.cz
FF	DANA BUDKOVÁ	221 619 325	dana.budkova@ff.cuni.cz
PŘF	RNDr. KATEŘINA BLAŽOVÁ	221 951 871	kblazova@centrum.cz
MFF	Mgr. LUKÁŠ KRUMP, Ph.D.	221 913 204	krump@karlin.mff.cuni.cz
PEDF	PhDr. et PaedDr. ANNA KUCHARSKÁ, Ph.D.	221 900 228	anna.kucharska@pedf.cuni.cz
FSV	ALENA STARÁ	221 900 514	stara@fsv.cuni.cz
FTVS	Mgr. GABRIELA BŘEČKOVÁ	220 172 088	breckova@ftvs.cuni.cz
FHS	Mgr. ELIŠKA PINCOVÁ	251 620 481	pincova@fhs.cuni.cz

Specializovaná pracoviště UK

Speciální pracoviště jsou zřizována na půdě jednotlivých fakult. Jejich služby však může využívat student se zdravotním postižením kterékoli fakulty UK v Praze.

Spektrum nabídky služeb zahrnuje zejména tyto činnosti:

- poradenství a poskytování služeb různým skupinám studentů se speciálními potřebami,
- individuální a modifikovaná výuka,
- technická podpora minimalizující důsledky zdravotního postižení při plnění kontrol studia a činnostech s nimi souvisejících,
- prezenční a absenční půjčování knih a studijních materiálů (včetně cizojazyčné literatury),
- sportovní aktivity a sportovní poradenství.

Více o specializovaných pracovištích UK vizte na str. 36–47

Vyučující

Základními povinnostmi vyučujícího je:

- uplatňovat individuální, poučený a lidskou důstojnost respektující přístup ke studentům,
- je-li to účelné, připravit modifikovanou podobu dílčího či závěrečného plnění kontrol studia, která by se však měla odchylovat od běžného postupu jen v nejmenší nutné míře,
- s využitím kompenzačních, technických a výukových pomůcek garantovat studentům přístup k informacím předávaným při výuce ve formě, která je pro ně přístupná
- svým přístupem nesnižovat studijní nároky kladené na posluchače,
- je-li to možné, ve výuce v maximální možné míře uplatňovat multisenzoriální přístup.

Poradny UK

V kompetenci jednotlivých fakult je organizace a poskytování nejrůznějších typů informačních a poradenských služeb. Na půdě fakult fungují a dále nově vznikají poradny poskytující speciální, psychologické, kariérové, sociálně-právní a jiné poradenství. Více o poradnách UK vizte na str. 46 a 47

Studijní oddělení fakult UK

Studijní oddělení jednotlivých fakult jsou důležitým kontaktním místem pro studenty se speciálními potřebami. Studenti se na ně často obracejí ještě před započatím vlastního studia – v rámci přijímacího řízení a jeho případných modifikací, následně pak při vyřizování běžných studijních záležitostí a také při řešení individuálních problémů a těžkostí spojených se studiem a souvisejících s jejich zdravotním znevýhodněním.

Studijní oddělení fakult jsou také významným informačním zdrojem a spolupracujícím partnerem pro ostatní zainteresované subjekty, zejména Kancelář pro studenty se speciálními potřebami nebo kontaktní osoby.

Kontakty na studijní oddělení všech sedmnácti fakult včetně úředních hodin najdete na <http://www.cuni.cz/UK-716.html>.

Formy poskytované podpory

Ke zpřístupňování studia posluchačům se zdravotním postižením dochází na několika hlavních úrovních a podpůrné služby tak lze členit do několika základních kategorií.

1. Modifikace přijímacího řízení, studijních podmínek a prostředí

Modifikace přijímacího řízení představuje významný nástroj zpřístupňování vysokoškolského studia studentům se zdravotním postižením. Žádost o modifikaci přijímacího řízení společně s potvrzením o zdravotním stavu, resp. postižení vkládají uchazeči se zdravotním postižením do přihlášky ke studiu. Na základě této žádosti dojde k úpravě přijímací zkoušky, přičemž platí, že modifikace přijímací zkoušky by se měla odlišovat od běžného postupu jen v minimální možné míře. Ostatní procedurální souvislosti podávání a vyřizování žádostí o modifikaci přijímacího řízení stanoví Opatření rektora č. 25/2008.

Po započetí studia mají studenti se zdravotním postižením právo žádat o modifikaci jednotlivých studijních podmínek. K nejčastěji v praxi aplikovaným úpravám řadíme studium podle individuálního studijního plánu, převádění studijních a výukových materiálů do přístupné podoby (zejména pro studenty s postižením zraku), tlumočnické služby (pro studenty s postižením sluchu), možnost pořizovat zvukové/písemné záznamy z výuky a modifikace kontrol studia.

Univerzita Karlova v Praze vyvíjí také úsilí zaměřené na fyzické zpřístupňování prostor univerzity. Budují se bezbariérové přístupy do objektů univerzity i do jednotlivých výukových místností, k dispozici studentům jsou také bezbariérové pokoje na kolejích.

2. Poskytování informačních a poradenských služeb

Studentům se zdravotním postižením je k dispozici systém informačních a poradenských služeb. Obecně je možné dělit tyto služby do pěti základních typů:

- obecné informační služby a poradenství,
- studijní poradenství,
- profesní poradenství,
- sociálně-právní poradenství,
- psychologické a speciálně-pedagogické poradenství.

Financování systému podpory

Financování služeb poskytovaných studentům a uchazečům se zdravotním postižením lze označit jako vícezdrojové. Hlavními zdroji finančních prostředků je rozpočet univerzity (fakulty) a (de)centralizované rozvojové projekty MŠMT ČR. Pracovní pozice a vykazovaná činnost některých pracovníků ze systému podpůrných složek vykazuje známky dobrovolnosti – pracovníci nejsou za svou činnost systémově odměňováni.

Změny ve financování podpůrných služeb přinese pravděpodobně kalendářní rok 2012. Veřejně vysoké školy budou každoročně žádat MŠMT ČR o poskytnutí prostředků na podporu financování zvýšených nákladů na studium studentů se speciálními potřebami, a to vždy v závislosti na počtu těchto studentů na konkrétní vysoké škole.

3. Poskytování asistenčních služeb při studiu

Asistence při studiu je studentům se zdravotním postižením poskytována na bázi mezistudentské pomoci, tzn., že student bez postižení pomáhá svému kolegovi s postižením při přípravě do školy, doučování, pořizování studijních materiálů a literatury, v rámci výuky (např. pořizuje písemný zápis), při doprovodu mezi výukovými prostorami apod. Za takto poskytnuté služby je odměňován formou účelového stipendia. Službu administrativně zajišťuje Kancelář pro studenty se speciálními potřebami.

4. Využívání technických pomůcek a vybavení

Kompenzace jednotlivých zdravotních postižení v akademickém prostředí úzce souvisí s možností využívat různé typy pomůcek a technologií. Tímto vybavením disponují příslušné fakulty nebo speciální pracoviště, popř. sám student. K nejčastěji využívaným technologiím patří laptopy, speciální softwary, indukční smyčky, nahrávací zařízení, zařízení umožňující digitalizaci apod.

5. Vzdělávání pracovníků univerzity v problematice zdravotního postižení

Vzdělávání pracovníků univerzity v problematice zdravotního postižení představuje významný nástroj zvyšování kvality služeb poskytovaných studentům se zdravotním postižením. V současné době není proškolení pracovníků v tomto tématu řešeno systémově.

V posledních letech se na univerzitní půdě setkáváme se snahou **centralizovat** určité typy služeb. Jedná se především o zásadní, tedy klíčové služby pro studenty se zdravotním postižením – asistenci při studiu, tlumočnické služby pro studenty s postižením sluchu a centrální katalogizaci digitalizované literatury. Centralizace probíhá na úrovni jednotné správy a/nebo financování poskytovaných služeb.

PhDr. KATEŘINA ŠÁMALOVÁ

Autorka je absolventkou magisterského studia sociální práce na Katedře sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Svůj profesní zájem směřuje zejména na problematiku osob se zdravotním postižením. V současné době působí v Kanceláři pro studenty se speciálními potřebami Informačně-poradenského centra Univerzity Karlovy.

MEDIATÉKA JAZYKOVÉHO CENTRA FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Na pomoc výuce angličtiny pro studenty se speciálními potřebami

Výuka angličtiny pro studenty se speciálními potřebami v mediatéce probíhá od roku 1998, tedy více než deset let. Za tu dobu se podařilo navázat spolupráci s řadou domácích i zahraničních pracovišť a rozvinout metody výuky anglického jazyka. Pořádáme skupinovou výuku pro neslyšící, vzděláváme pedagogy vyučující angličtinu studenty se speciálními potřebami. Díky projektům mobility mají naši studenti možnost účastnit se letních škol v zahraničí.

Historie

Krátce po svém založení začala mediátka úspěšně spolupracovat na různých projektech a seminářích s Informačně-poradenským centrem RUK a na výuce angličtiny pro nevidomé studenty s laboratoří Carolina. Na doporučení pracovníků tohoto centra byla dvě počítačová stanoviště studovny mediátky uzpůsobena potřebám cizojazyčného samostudia nevidomých studentů. Mgr. Quinn-Novotná z Ústavu anglického jazyka a didaktiky FF UK spolupracuje s laboratoří Carolina na výuce angličtiny pro nevidomé dodnes. Dr. Janáková v mediatéce z grantových prostředků postupně vybudovala speciální příruční knihovnu odborné oborové anglické literatury a sekci anglických audioknih pro nevidomé a titulkovaných DVD pro neslyšící studenty.

Formy výuky angličtiny

V současné době mediátka realizuje především skupinovou výuku angličtiny pro neslyšící (Mgr. Doležalová) za pomoci tlumočnicka znakového jazyka, který interpretuje výklad angličtiny do českého znakového jazyka, a zapisovatele, který tuto výuku zapisuje. V mediatéce probíhá také skupinová a individuální výuka nedoslýchavých studentů (PhDr. Janáková), a podle potřeby rovněž individuální výuka angličtiny formou konzultací pro nevidomé studenty a pro studenty s mnohočetným postižením.

Účelem výuky je příprava studentů se speciálními potřebami na složení cizojazyčné zkoušky a mnohdy také pomoc se

zvládnutím odborné cizojazyčné literatury pro jejich seminární či diplomovou práci.

Tato speciální výuka angličtiny byla původně určena pouze neslyšícím a nedoslýchavým studentům navštěvujícím na Filozofické fakultě UK obor Čeština v komunikaci neslyšících; už delší dobu se jí však účastní také studenti se speciálními potřebami z ostatních fakult.

Projekty mobility

Od svého založení mediátka také každoročně realizuje grantové projekty, které jsou orientovány na cizojazyčnou výuku studentů se speciálními potřebami, a projekty mobility určené pro letní studijní stáže neslyšících a nedoslýchavých studentů na univerzitách v USA a ve Velké Británii. Během jedenácti let tak mělo téměř 80 studentů možnost strávit tři týdny v době letních prázdnin v cizojazyčném prostředí a rozšířit si tak nejen svou znalost angličtiny, ale i ovládnout základy britského nebo amerického znakového jazyka. Neslyšící studenti tak postupně navštívili kolébkou vzdělávání neslyšících Gallaudet University ve Washingtonu, jednu z předních britských univerzit, University of Bristol, a v letošním roce londýnskou vzdělávací instituci City Lit. Studenti tak mimo jiné získali skvělou možnost seznámit se se zahraničními komunitami neslyšících, jejich kulturou a historií a navázat mnohé užitečné kontakty a nová přátelství, což považujeme za další velký a jinak nenahraditelný přínos. V současné době

navázala PhDr. Janáková aktivní spolupráci s Harriet Fulbright College v Arlingtonu na projektu mobility. S University College London, Department of Human Communication Science (Prof. Bencie Woll), probíhá jednání o evropském projektu zaměřeném na výuku angličtiny pro neslyšící studenty.

Hybridní čítanky

Před třemi lety začala mediátka spolupracovat s brněnským střediskem Teiresias, a to jednak na letních projektech mobility pro neslyšící studenty, jednak na projektech zaměřených na rozšíření kvalifikace tlumočnicků českého znakového jazyka. Ti si během letních stáží na zahraničních univerzitách ve Velké Británii a v USA rozšířili svou odbornost o základní znalost britského a amerického znakového jazyka.

Dále s brněnským střediskem společně vytváříme materiály pro cizojazyčnou výuku studentů se speciálními potřebami. V roce 2010 tak vznikly v rámci rozvojového grantového projektu mediátky ve spolupráci s kolegy z Teiresia čtyři hybridní čítanky (verze anglická, německá, ruská a česká), které jsou pro všechny zájemce volně přístupné na webových stránkách Teiresia (www.teiresias.muni.cz/h_knihy) v oddílu beletrie. Odkaz na ně lze nalézt také na webových stránkách mediátky. Hybridní knihy jsou určeny především slabozrakým studentům, protože fungují jako audioknihy a lze je na počítači snadno ovládat podobně jako na magnetofonu. Zobrazení textu je

doprovázeno mluveným slovem rodilého mluvčího. Zvukový záznam lze libovolně vracet, po jednotlivých úsecích zastavovat, a kromě toho lze tvar i velikost zobrazovaného textu a písma přizpůsobovat potřebám jednotlivých slabozrakých studentů. S těmito čítankami však mohou pracovat také studenti neslyšící a nedoslýchaví i všichni ostatní, kdo si chtějí procvičit svou znalost anglického jazyka. Na rozsáhlých webových stránkách mediátéky je však možné nalézt také celou řadu dalších užitečných informací včetně dvou úplných anglických verzí Seminar Proceedings z mezinárodních seminářů, které v Mediátéce proběhly v roce 2000 a 2004, jakož i rad ke studiu angličtiny pro neslyšící a nevidomé studenty a rozsáhlé fotodokumentace z různých akcí, pořádaných tímto pracovištěm.

Vzdělávání pedagogů

Mediátéka je rovněž zaměřena na přípravu doktorandů a na doškolení učitelů angličtiny z ostatních vysokoškolských pracovišť a ze speciálních škol, které realizují výuku angličtiny pro studenty se speciálními potřebami. Za tímto účelem jsou zde pořádány mezinárodní semináře k metodickým otázkám a strategiím cizojazyčné výuky angličtiny pro neslyšící a vytvářeny speciální výukové materiály a učebnice, které jsou poté distribuovány na ostatní školy.

Cvičebnice

Výše zmíněná anglická verze hybridní čítanky se stala podkladem pro moderní anglickou cvičebnici s názvem *Developing a Creative Way of Thinking, Reading and Writing in English* PhDr. Janákové, která právě vychází v mediátéce. Vycházeli jsme z toho, že studentům je třeba zábavnou formou pomoci nejen s cizojazyčnou přípravou, ale i s rozvíjením jejich soustavného logického myšlení v cizím jazyce, které je nutné k reprodukci cizojazyčných textů v písemné a ústní podobě i k tvorbě vlastních slohových útvarů.

Tato moderní cvičebnice je obohacena i o interaktivní část ve formě série barevných obrazových prezentací v Powerpointu, které slouží těmto cílům u mladších

žáků, ale i u méně pokročilých studentů anglického jazyka. Je také doplněna o podporu v českém znakovém jazyce. Na rok 2012 je v mediátéce plánováno vytvoření metodického průvodce a klíče k této nové cvičebnici (PhDr. Janáková) a také vytvoření první části interaktivní učebnice anglické gramatiky (Mgr. Doležalová).

Mezinárodní spolupráce

Kromě vysokoškolských pracovišť v USA a ve Velké Británii mediátéka aktivně spolupracuje na různých projektech (např. evropské projekty Leonardo) s celou řadou dalších zahraničních pracovišť, jež se věnují rozvoji tohoto oboru, a to zejména na univerzitách v Irsku, Polsku, Rusku, Švédsku, Řecku, Francii a na Kypru. Velkou pomoc mediátéce poskytly, obzvláště v počátcích jejího působení, nadace Nippon a Národní technický institut pro neslyšící při Rochesterském technologickém institutu v USA. Opakovaně jí pomáhá rovněž MŠMT ČR, bez

jehož podpory by finančně nákladná speciální výuka angličtiny ani ostatní projekty nemohly být realizovány.

PhDr. Daniela Janáková, CSc.,
vedoucí Mediátéky Jazykového
centra FF UK

MEDIATÉKA JAZYKOVÉHO CENTRA FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Web: <http://ljc.ff.cuni.cz/mmp/mmp.htm>

Adresa: FF UK, náměstí J. Palacha 2,
116 38 Praha 1 (místnost 421–422)

Telefon: 221 619 238

E-mail: mediateka@ff.cuni.cz

Kontaktní osoba:

PhDr. Daniela Janáková, CSc.

daniela.janakova@ff.cuni.cz

Letní škola 2011 pro české neslyšící a nedoslýchavé studenty – výlet do Cambridge. FOTO: Archiv mediátéky

ÚSTAV ČESKÉHO JAZYKA A TEORIE KOMUNIKACE FF UK

Čeština v komunikaci neslyšících

Už více než třináct let existuje v Ústavu českého jazyka a teorie komunikace na Filozofické fakultě UK zcela unikátní studijní program Čeština v komunikaci neslyšících. V akademickém roce 1998/1999 byl otevřen čtyřletý bakalářský obor Čeština v komunikaci neslyšících a pětiletý magisterský obor Čeština v komunikaci neslyšících – český jazyk. Jejich cílem bylo připravit postojově orientované, profesně vybavené specialisty s dokonalou znalostí českého znakového jazyka, kteří budou působit v hraničních profesích mezi slyšícími a neslyšícími lidmi, a budou tak přispívat k rozvíjení interkulturní komunikace a k budování a utvrzování interkulturního porozumění.

Charakteristika oboru

Pedagogové a studenti tohoto oboru se vydali vskutku průkopnickou cestou; poprvé v historii našeho vysokého školství se snažili nahlížet hluchotu ne jako „defekt“ (jak to většinou činí medicína a speciálně pedagogické vědy), ale jako kulturní a jazykovou záležitost. Proto se kromě výuky zaměřili na popis komunity českých Neslyšících a na jejich komunikaci – jak v českém znakovém jazyce, tak v psané češtině. Postupně se zapojili do mnoha výzkumných a grantových aktivit, publikovali desítky článků a připravují několik monografií.

Čeština v komunikaci neslyšících je mladý a flexibilní studijní program. Nabídka studijních oborů se postupně měnila a rozšiřovala. Od akademického roku 2000/2001 je bakalářský obor tříletý (od akademického roku 2007/2008 také dvouoborový) a v jeho rámci si studenti vybírají užší specializaci ze tří modulů: odborného (jehož absolventi se zaměřují zejména na výzkum struktury a fungování českého znakového jazyka a jeho zachycení v tištěných a elektronických médiích), tlumočnického a komunikačního (jehož absolventi se uplatňují především v pedagogické oblasti). Pětiletý

magisterský obor byl od akademického roku 2004/2005 nahrazen dvouletým navazujícím magisterským oborem Čeština v komunikaci neslyšících. Do budoucna uvažujeme o akreditaci dalšího navazujícího magisterského oboru, Tlumočnictví: český znakový jazyk – čeština.

Studium češtiny v komunikaci neslyšících je v mnoha směrech specifické. Jedním z jeho charakteristických rysů je cílené vytváření nediskriminujících podmínek pro společné působení neslyšících, nedoslýchavých, ohluchlých a slyšících studentů a pedagogů. Neslyšící pedagogové, přirození mluvčí českého znakového jazyka, vedou od samého začátku veškerou výuku českého znakového jazyka. Postupně se nám daří rozšiřovat jejich tým také o odborníky zaměřené i na další oblasti: na historii českých neslyšících, kulturu českých neslyšících, lingvistiku znakových jazyků aj. V současné době zde působí dva neslyšící pedagogové na celý úvazek a čtyři na částečný.

Tlumočníci, přepisovatelé a zapisovatelé

Ve všech vyučovacích hodinách, které nejsou zaměřeny na získávání nebo prohlubování jazykových kompetencí v českém znakovém jazyce (u slyšících studentů) nebo v češtině (u neslyšících studentů), je samozřejmostí přítomnost tlumočnicka českého znakového jazyka. Tím ale činnost tlumočnicků v žádném případě nekončí. Tlumočí také všechny mimořádné události (např. přednášky hostů, exkurze), schůze a další akce, kterých se účastní naši neslyšící pedagogové nebo studenti (imatrikulace, promoce, konference...). Docházejí s našimi neslyšícími studenty na volitelné a povinné volitelné předměty, které si vybrali v rámci fakulty nebo univerzity, tlumočí při konzultacích pedagogů, kde spolu komunikují slyšící a neslyšící mluvčí. Pokud studenti nebo pedagogové chtějí, mohou si místo tlumočnicka českého znakového jazyka vybrat přepisovatele, který mluvenou češtinu simultánně

Tlumočnice (vpravo) převádí projev mluvící pedagogy do českého znakového jazyka a přepisovatel do psané češtiny.
FOTO: Archiv CNES FF UK

přepisuje na počítači. Přepis se zobrazuje buď na plátně v čele místnosti (pokud je přepis určen více osobám), nebo na monitoru notebooku přepisovatele, který sedí vedle osoby, již je přepis určen. Tuto službu využívají někteří nedoslýchaví studenti, kteří preferují češtinu, ale celodenní soustředěné odezírání je pro ně mimořádně vyčerpávající, často až nemožné.

Pokud neslyšící, nedoslýchavý nebo ohluchlý člověk soustředí svůj zrak na mluvčího, nemůže si zároveň psát své vlastní poznámky. Proto máme v každém předmětu zapisovatele z řad studentů.

Napsat funkční zápis z přednášky nebo ze semináře není vůbec jednoduché, proto pro zapisovatele pořádáme krátké instruktážní semináře. Letos jsme zavedli i workshop vedený nejzkušenějšími zapisovateli, na němž si zapisovatelé předávají rady a dělají si o své zkušenosti.

Ač historie oboru Čeština v komunikaci neslyšících není příliš dlouhá, můžeme se pochlubit zhruba sedmdesáti absolventy. V současnosti tento obor studuje asi 80 budoucích bakalářů a magistrů.

Mgr. Andrea Hudáková, Ph.D.,
vedoucí oboru

ÚSTAV ČESKÉHO JAZYKA A TEORIE KOMUNIKACE FF UK

Web: <http://ucjtk.ff.cuni.cz/>
Adresa: náměstí Jana Palacha 2,
116 38 Praha 1
Tel./fax: 221 619 210

OBOR ČEŠTINA V KOMUNIKACI NESLYŠÍCÍCH

Web: <http://old.ucjtk.ff.cuni.cz/cnes/>
Vedoucí oboru: Mgr. Andrea Hudáková, Ph.D.
Telefon: 221 619 213
E-mail: andrea.hudakova@ff.cuni.cz

Přednáška zahraničního hosta: neslyšící poslanec Evropského parlamentu Ádám Kósa (uprostřed) přednáší v mezinárodním znakovém systému. Tlumočnick vpravo převádí jeho projev do českého znakového jazyka a tlumočnice (označena šipkou) vlevo z českého znakového jazyka do mluvené češtiny. FOTO: Michal Brhel

LABORATOŘ CAROLINA

CENTRUM PODPORY STUDIA ZRAKOVĚ POSTIŽENÝCH NA UK

Naše centrum zaměřuje svoji činnost na podporu studia zrakově postižených studentů na Univerzitě Karlově. Jsme schopni pomoci v široké oblasti informačních technologií a počítačů. Poskytované služby vycházejí z potřeb našich klientů. V současné době spočívá těžiště činnosti laboratoře především v digitalizaci studijních textů a odborné literatury, v možnosti tisku textů ve slepeckém bodovém (Braillově) písmu či ve zvětšeném černotisku. Poskytujeme konzultační činnost a individuální pomoc při problémech zrakově postižených. Jednou ze služeb laboratoře Carolina jsou počítačové kurzy, které lze přizpůsobit potřebám konkrétních klientů.

Počítačové programy pro zrakově postižené

Laboratoř je vybavena počítači se speciálními programy pro práci zrakově postižených s výpočetní technikou. Jsou to především tzv. screen readery (odečítače obrazovky) a softwarové lupy s hlasovou podporou. Screen readery jsou schopny zprostředkovat textové informace z obrazovky, a to buď tak, že jsou vysloveny pomocí hlasové syntézy (hlasového výstupu) nebo textově zobrazeny na speciálních displejích Braillova písma (braillovských řádkách). Tato výstupní zařízení však umožňují zobrazit pouze 40 znaků na jedné řádce (!), tedy zhruba polovinu jednoho řádku obrazovky.

Nevidomí studenti se musí naučit s těmito softwarovými i hardwarovými kompenzačními pomůckami pracovat a orientovat se na obrazovce. Znamená to, že se musí naučit ovládat prostředí operačního systému Windows a aplikačních programů jen pomocí klávesnice – tedy klávesových zkratk a procházením nabídek (menu programů) a voleb příkazů. K tomu musí znát i funkce a příkazy svého speciálního softwaru.

Podobně pracují s počítačem i slabozrací uživatelé – ti si však mohou vypomoci myší, pokud její ovládání zrakově efektivně zvládnou. U softwarových lup je možné využít i hlasovou podporu – čtení textových informací, na které kurzor přejde pomocí hlasového výstupu – podobně jako u screen readerů. Slabozraký vidí kvůli zvětšení jen část obrazovky, čímž má zhoršenou orientaci na pracovní ploše aktuálního softwarového prostředí. Slabozrací často využívají i další funkce softwarových lup, jako například inverzní zobrazení barev, zvýraznění (zvětšení, obarvení kurzoru myši) apod.

Jednou ze služeb laboratoře Carolina jsou počítačové kurzy ovládání těchto speciálních programů a jejich využití při práci s textovými editory, s elektronickou poštou a s webem.

Digitalizace textů

Digitalizace textů probíhá tak, že nejdříve oskenujeme text knihy; používáme k tomu profesionální scanner (běžné scannery zanechávají stín u vazby knihy, což výrazně zhoršuje rozpoznání pomocí OCR – Optical Character Recognition – optického rozpoznávání textu). K této metodě rozpoznávání textů z obrázku využíváme program ABBYY FineReader. Náročnost tohoto zpracování je velmi závislá na kvalitě a povaze tištěného zdroje. Spočívá v opravě chyb po OCR a dále ve speciální úpravě textu pro potřeby čtení pomocí hlasového výstupu: ve vymazání záhlaví s informacemi o názvu kapitoly či knihy, označení čísel stránek, zpracování poznámek pod čarou tak, aby byly pro studenta dobře přístupné. Pokud to je důležité pro pochopení textu, je třeba upravit textový popis obrázků a dalších grafických vyobrazení, označit nadpisy, „ostylvat“ je a na samý závěr práce z nich vygenerovat hypertextový obsah knihy. Vycházíme při tom z Metodiky digitalizace textů, zpracované ve středisku Teiresiás na Masarykově univerzitě

v Brně. Snažíme se také zohledňovat individuální potřeby studentů – je rozdíl, zda bude text studovat nevidomý, nebo slabozraký.

Seznam už digitalizovaných knih můžete najít na stránce „<http://carolina.mff.cuni.cz/knihy.php>“ <http://carolina.mff.cuni.cz/knihy.php>, a nebo pomocí speciálních katalogů, určených zrakově postiženým, například „<http://www.tereza.mff.cuni.cz/vyhledavac>“ <http://www.tereza.mff.cuni.cz/vyhledavac>.

Historie laboratoře

Centrum podpory studia zrakově postižených na UK navázalo na pracoviště, které vzniklo v roce 1992 na půdě Fakulty sociálních věd UK. Centrum působí při Kabinetu software a výuky informatiky na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy od roku 1994. Vedoucím je RNDr. Rudolf Kryl. Jeho provoz byl a zatím stále je zajišťován z prostředků grantů. V současné době se hledá nejvhodnější forma dalšího působení laboratoře. Ve středisku pracuje jeden lektor, Mgr. Miloš Šmíd, na plný úvazek, ostatní služby zajišťují studenti. Více informací o historii střediska a jeho činnosti se můžete dovědět z webové stránky laboratoře.

Kdo nás může navštívit?

Většinu klientů laboratoře v současné době tvoří studenti Právnické fakulty UK (neměli jsme nikdy klienta z MFF). Proto i většinu námi digitalizovaných knih představuje studijní literatura pro obory právnické fakulty, ale najdete u nás i knihy z oborů psychologie, andragogiky, politiky, jazyků a historie.

Docházet do laboratoře a využívat její technické vybavení mohou všichni zrakově postižení studenti. Naše středisko najdete na matematicko-fyzikální fakultě, na Malostranském náměstí 25, v prvním patře (dveře 126). Nevidomí se mohou

nechat navést ke vchodu do budovy pomocí hlasového majáčku, který si spustí vysílačkou pro nevidomé. Budova je bezbariérová i pro tělesně postižené studenty.

Přivítáme zájem o naše služby jak z řad zrakově postižených studentů, tak univerzitních učitelů, kterým můžeme zprostředkovat konzultace v otázkách zapojení zrakově postižených do studia a plnění jejich studijních povinností.

Mgr. Miloš Šmíd,
lektor laboratoře Carolina

LABORATOŘ CAROLINA

Web: <http://carolina.mff.cuni.cz/>

Adresa: MFF UK, Malostranské nám. 25
118 00 Praha 1

Telefon: 221 914 321

E-mail: carolina@braille.mff.cuni.cz

Vedoucí: RNDr. Rudolf Kryl

kryl@ksvi.mff.cuni.cz

Otevírací doba

pondělí, úterý, čtvrtek: 10.00–11.45

12.45–20.00

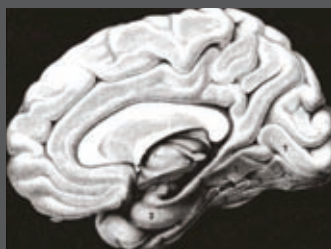
středa, pátek: 10.00–11.45, 12.45–17.00

UKÁZKA ZPRACOVÁNÍ OBRÁZKU PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ ČTENÁŘE

FOTO: Archiv LC

Popisují se pouze ty obrázky, které nesou informaci důležitou pro pochopení textu. Takový popis často vyžaduje znalost dané problematiky.

Poloha V4 („centra rozlišování barev“) v gyrus fusiformis

1. gyrus linguális, 2. gyrus fusiformis, 3. gyrus parahippocampalis, 4. přibližná poloha V4 u člověka, 5. sulcus collateralis

Přepis:

@Obr. 2.5 Poloha V4 („centra rozlišování barev“) v gyrus fusiformis V4 obklopují: dorsálně gyrus linguális, kaudálně sulcus collateralis, ventrálně gyrus fusiformis, rostroventrálně pokračováním sulcus collateralis a rostrodorálně gyrus parahippocampalis. V4 leží v centru těchto útvarů.&

UKÁZKA ZPRACOVÁNÍ TABULKY PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ ČTENÁŘE

FOTO: Archiv LC

V případě jednoduché pravidelné tabulky lze tabulku ponechat – výsledná kniha musí být v .doc, v .txt to není možné. V případě složitějších dat uspořádaných do tabulky je nutné data přepsat do textu a okomentovat, např. upozornit na to, že některé buňky jsou v originální tabulce prázdné.

Zájmena ukazovací II: hic, haec, hoc

M	F	N
Sg. 1. hic	haec	hoc
2.	huius	
3.	huic	
4. hunc	hanc	hoc
6. hōc	hāc	hōc

Přepis:

@

M – sg. F – sg.

1. hic 1. haec

2. huius 2. huius

3. huic 3. huic

4. hunc 4. hanc

6. hōc 6. hāc

... &

Studenti v laboratoři Carolina. FOTO: Archiv LC

CENTRUM SPORTOVNÍCH AKTIVIT ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH STUDENTŮ UK

Hlavním cílem činnosti centra je umožnit sportovní vyžití studentům s různými typy zdravotního postižení, prostřednictvím sportu usnadňovat integraci do společnosti a vyrovnávat rozdíly mezi zdravými a handicapovanými mladými lidmi.

Centrum sportovních aktivit vzniklo na jaře 2004. Sídlem centra je loďnice Regata na Podolském nábřeží 4, Praha 4. Činnost centra vychází z bohatých zkušeností získaných v rámci výuky studijního oboru Tělesná a pracovní výchova zdravotně postižených na Fakultě tělesné výchovy a sportu UK.

Aktivity

V loďnici a jejím bezprostředním okolí provozujeme vodní i jiné sporty (kanoistiku, jachting, cyklistiku, stolní tenis, posilování). Pořádáme celou řadu akcí mimo Prahu – lyžování v Krkonoších, Orlických horách a v Dolomitech (Andalo, Tonale), vodní sporty (kanoistiku, jachting) na Lipenské přehradě a na českých i slovenských řekách. Na základně v Chorvatsku (Viganj) máme oplachtěné katamarány, trimarány a windsurfové komplety. Pravidelně připravujeme velká sportovní setkání, která se konají každoročně v rámci Rektorského sportovního dne a na podzim u příležitosti slavnostního otevření centra. Loďnice Regata je jedinečná pro sport zdravotně postižených hlavně svou polohou přímo na břehu Vltavy. Důležitá je možnost příjezdu vozíčkářů auty přímo k vodě. Břeh je zde velmi pozvolný a umožňuje postiženým snadný nástup do lodí. Celé přizemí loďnice, včetně sociálního zařízení, je bezbariérové. Každý týden probíhají poradenské konzultace pro začínající sportovce.

V bazénu Tyršova domu (Újezd 450, Praha 1) se konají pravidelně tréninky plavání zrakově postižených. Do všech činností se mohou zapojit zdravotně postižení studenti UK, ostatní zájemce případně zacvičíme do role

doprovodu. Pro různé typy postižení jsou k dispozici speciální pomůcky (monoski, biski, sledge, dvojkola, rafty, kanoje). Studenti, kteří jsou pro svůj zdravotní stav osvobozeni od standardní tělesné výchovy a sportovních kurzů, mohou po dohodě sportovat pod odborným vedením pracovníků centra. Aktuální přehled činností a kontakty na jednotlivé pracovníky jsou k dispozici na webových stránkách centra.

PaedDr. Jan Hruša, CSc.,
vedoucí centra

CENTRUM SPORTOVNÍCH AKTIVIT ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH STUDENTŮ UK

Web: <http://www.cuni.cz/UK-1657.html>

Adresa: Podolské nábřeží 4,

140 00 Praha 4, Podolí (loďnice Regata)

Kontaktní osoba: PaedDr. Jan Hruša, CSc.

Tel.: 777 299 988, 220 172 034

E-mail: hруса@ftvs.cuni.cz

j.hrusa@centrum.cz

O činnosti Centra sportovních aktivit
zdravotně postižených studentů se dočtete
více ve Foru 2/2011. Dostupné na
<http://forum.cuni.cz/IFORUM-7100.html>.

Jak hodnotí činnost centra studenti?

Marcela Jiříková

Studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK. Narodila se s oční vadou, která se postupně zhoršovala. Nyní je prakticky nevidomá. Účastní se pravidelných akcí pořádaných

Centrem sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK. Má ráda jízdu na běžkách, na dvoukole, raftu a kanoi. Ráda plave, chodí na procházky a túry.

Jakých sportovních aktivit pořádaných centrem jste se zúčastnila?

Několikrát jsem byla na běžkách, jela na raftu a na kanoi po Vltavě. Několikrát jsem jela i na dvoukole.

Jak probíhá organizace takové akce?

Na běžkařské kurzy se jezdí do Jizerských hor nebo do Krkonoš. Na jedné chatě spolu bydlí nevidomí, vozíčkáři a studenti FTVS. Denně jezdíme na běžky. Každý nevidomý má jednoho nebo dva vidící traséry, kteří ho trasují. To znamená, že mu říkají, kam má jet – jestli do kopce nebo z kopce, doleva nebo doprava. Mohou mu i popisovat přírodu okolo.

Byla to vaše první zkušenost s jízdou na běžkách?

Měla jsem zkušenosti, ale malé. Díky centru jsem se zdokonalila a mohla jsem se školou jet i na lyžařský kurz. Přes pana Hrušu jsem sehnala traséra, který se mi tam věnoval.

Jak probíhá jízda na raftu?

Raft je buď pro čtyři, nebo pro šest. Na jednom raftu tak mohou být dva nevidomí a dva vidící. Důležité je sehrát se. Vidící udávají tempo, říkají raz dva tři a my podle nich pádlujeme. Navigují nás tak dlouho, dokud se nesehrajeme. Pak už nám ani nic říkat nemusí. Upozorňují nás, když se blížíme ke splavu, abychom o tom věděli a nelekli se. Na raftu je fajn, že si tam spolu lidé popovídají.

Jak byste shrnula přínos centra pro vás osobně?

Hlavní přínos centra vidím v tom, že jako nevidomá mohu vůbec sportovat. Mohu si tam půjčit dvoukolo, běžky, kánoe, raft. Problém je v tom, že jen málo vidících je ochotných s nevidomým nebo tělesně postiženým sportovat. V centru chybí dobrovolníci, kteří by s vámi sportovali, když chcete vy. Centrum sice pořádá řadu akcí, na kterých dobrovolníci jsou, když ale chcete na dvoukole vyrazit jen tak, je to problém. V červnu a v září jsem jezdila na dvoukole s bratrem. Pokud se vám ale nepodaří sehnat kamaráda, pak nemáte moc šancí dostat se na dvoukolo nebo k jiným sportům. Kvůli tomu nemůžu sportovat tak často a pravidelně, jak bych chtěla.

Máte na mysli dobrovolníky z řad studentů? Jak byste je do centra přilákala?

Navrhuji vytvořit inzerát s poptávkou na studenty UK, který by se vyvěsil na všechny fakulty a katedry UK. Tak bychom zjistili, zda by se našli studenti ochotní sportovat se zdravotně postiženými. Studentům FTVS, speciální pedagogiky a sociální práce by mohla být dobrovolnická činnost uzná-

vaná jako praxe. Ostatní studenti by dostali zápočet z tělocviku, když by sportovali se zdravotně postiženými.

Jaký je váš největší zážitek ze sportu?

Největší zážitek je, když jedu na běžkách nebo na dvoukole z kopce. Fouká vítr a je to pro mě adrenalin.

Eva Odehnalová

Studuje devátým rokem Speciální pedagogiku na Pedagogické fakultě UK. Od narození je zcela nevidomá. Ráda jezdí na kole a na lyžích. Účastní se pravidelných akcí pořádaných Centrem sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK.

Jakých sportovních aktivit pořádaných centrem jste se zúčastnila?

Snažím se pravidelně účastnit lyžařských i letních kurzů. Ráda jezdím na běžkách a sjezdových lyžích, tandemovém kole, plavu a mám ráda kolektivní sporty.

V čem jste se díky centru zdokonalila?

Určitě se mi zlepšila fyzika. Zdokonalila jsem se v běhu na lyžích, mám lepší vztah ke sportu.

V čem vidíte přínos činnosti centra pro handicapované studenty obecně?

Určitě v možnosti pohybu, protože člověk s handicapem často nemůže sportovat tak jako ostatní. Chce-li dělat sport, který ho baví, a nebrat zavděk posilovnou jenom proto, aby měl pohyb, často někoho potřebuje. Je velmi těžké takového dobrovolníka sehnat. Lidé mají většinou partnery, kteří nevidí rádi, když dobrovolník, kterého potřebujeme, netráví čas s ním, ale jede někam dělat nevidomému oči. Partner často překáží, protože odvádí pozornost traséra od trasování. Zkrátka je dobře, když s sebou trasér partnera nemá. Dalším přínosem je získávání sociálních kontaktů, sport je dobrý pro takzvanou sociální rehabilitaci, duševní i fyzickou spokojenost a pro možnost dosahování cílů.

Jaký je váš nejlepší zážitek ze sportu?

Nejlepším zážitkem bylo stát poprvé na sjezdových lyžích. Nikdo si nemyslel, že bych to dokázala, protože jsem se musela zdokonalit i na běžkách. Stoupla jsem tím u mnoha lidí, a hlavně u sebe.

Autor: redakce

Marcela Jiříková (vpravo) s Evou Odehnalovou na cyklovýletě. FOTO: Archiv dr. Jana Hruši

ÚSTAV JAZYKOVÉ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY

Celoživotní jazykové vzdělávání zdravotně handicapovaných občanů

Program Celoživotní jazykové vzdělávání zdravotně handicapovaných občanů se vyvinul z Programu 5 Podpora zdravotně handicapovaných studentů a uchazečů ze znevýhodněných sociálních skupin v rámci RPVŠ pro rok 2006. Z tohoto projektu byla vybavena jazyková laboratoř pro podporu výuky nevidomých studentů a zajištěna technická podpora pro distanční výuku určenou studentům s postižením pohybového systému. Jazykové vzdělávání zdravotně handicapovaných spoluobčanů je realizováno dvěma formami studia: prezenční formou a formou distanční, resp. kombinovanou.

Prezenční forma studia je vhodná především pro studenty postižené vadou zraku a sluchu. Jde o individuální výuku. Pouze jedna studentka s vadou sluchu byla integrována do pomaturitního kurzu pro nepostižené studenty. Zatím se jí zúčastnili převážně řádní studenti magisterského studia na UK (právnícká, přírodovědecká a pedagogická fakulta).

Distanční forma studia je vhodná pro studenty s postižením pohybového systému, např. paraplegiky. Tato forma studia má dvě varianty: on-line kurz s dvěma prezenčními soustředěními a on-line kurz bez prezenčních soustředění. Kurzy angličtiny (jde o systém kurzů pro různé úrovně znalostí a dovedností) byly pro tuto formu výuky vyvinuty v Laboratoři distančního vzdělávání ÚJOP UK a kolegové z této laboratoře i nadále zajišťují technickou podporu výuky pomocí LMS iTutor. Prezenční víkendová soustředění probíhala v Centru Paraple, kde jsme měli k dispozici bezbariérové prostory pro výuku a ubytování i pro větší skupiny vozíčkářů.

Budoucnost programu pro handicapované (vzhledem k tomu, že jde o studenty nebo o občany s nízkými příjmy) je co do rozsahu závislá na získávání dostatečné finanční pod-

pory z rozpočtu nebo od sponzorů. Další podrobnosti o programu můžete získat na adrese http://ujop.cuni.cz/info/vzdelavani_handicapovanych_cs.php

Mgr. Jan Ráfl,
kontaktní osoba programu

Ze soustředění v Centru Paraple. FOTO: Archiv ÚJOP

ÚSTAV JAZYKOVÉ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY

Web: http://www.ujop.cuni.cz/page/cz/dalsi_handicap01.html

Adresa: Ústav jazykové a odborné přípravy,
Vratislavova 29/10, 128 00 Praha 2

Telefon: 224 990 411

E-mail: studujop@ujop.cuni.cz

Kontaktní osoba: Mgr. Jan Ráfl

jan.rafl@ujop.cuni.cz

ZKUŠENOSTI STUDENTA PRÁV S JAZYKOVÝM KURZEM

Petr Novák, Právnícká fakulta UK, 5. ročník,
poúrazové postižení – praktická nevidomost,
amputace prstů na pravé ruce

Díky kurzu anglického jazyka pro studenty se speciálními potřebami jsem si udržel znalosti anglické gramatiky nabyté již na střední škole, a hlavně jsem se naučil konverzovat, reagovat

na otázky, což byla po střední škole moje slabina. Kurz mi pomohl zvládnout běžnou, laickou angličtinu. V rámci výuky na VŠ se pak stačilo naučit jen termíny.

Možnost dále se rozvíjet v oblasti anglického jazyka jsem uvítal, jelikož jsem si uvědomoval požadavky trhu práce. Už od počátku se mi líbil průběh komunikace se všemi, kteří se podíleli na organizování výuky, a zároveň si cením ochoty univerzity vybavit učebnu takovým zařízením, které umožňuje handicapovaným studentům pracovat se studijními materiály, a tudíž oprostít je od jinak nudného přenášení kompenzačních pomůcek. Na samotné výuce oceňuji přístup lektorky, na niž bylo zřetelně vidět, že danou práci nevnímá jako možnost výdělků, ale především jako službu potřebným. Její schopnost empatie vždy usnadňovala pochopení dané látky, ale také překonání únavy studenta po dlouhém dni. Jako další přínos bych označil individuální přístup k výuce.

Konečně jsem měl možnost rozvíjet konverzační schopnosti v anglickém jazyce. To by nebylo možné v přeplněném kurzu. Jediné zlepšení, které by bylo možné navrhnout, je navýšení počtu lektorů tak, aby měl student možnost poslouchat také jiný hlas, což, jak si uvědomuji, by vyžadovalo nemalé finanční prostředky. I přesto považuji projekt za velmi přínosný. Jakékoliv zlepšení dovedností a znalostí handicapovaných studentů zvyšuje jejich šance na uplatnění na trhu práce.

KNIHOVNY PRO STUDENTY SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI NA UK

Následující knihovny Univerzity Karlovy nabízejí služby studentům se speciálními potřebami

Knihovna Katolické teologické fakulty UK, Oddělení pro nevidomé a zdravotně postižené

Knihovna nabízí v digitální podobě odbornou literaturu, která je nutná ke studiu na KTF UK, a ve formě zvukových knih další křesťanskou literaturu. Na webové stránce knihovny lze najít odkazy na další knihovny s křesťanskou literaturou v digitálním nebo zvukovém formátu.

Seznam digitalizovaných knih:

<http://www.ktf.cuni.cz/KTF-268.html>

Katalog zvukových knih: <http://www.ktf.cuni.cz/KTF-267-version-1-katalogunor.txt>

Web: <http://www.ktf.cuni.cz/KTF-267.html>

Adresa: Thákurova 3, 160 00 Praha 6

Kontaktní osoba: Dr. Vojtěch Eliáš

Telefon: 220 181 394

E-mail: knn@ktf.cuni.cz

Knihovna Evangelické teologické fakulty UK

Knihovna ETF UK zpřístupňuje českou a zahraniční odbornou literaturu a ostatní informační zdroje z teologie (nejen evangelické), filozofie, církevních i obecných dějin, religionistiky, klasické filologie a hraničních společenskovedních oborů. Poskytuje standardní knihovnické služby akademické obci UK i odborné veřejnosti. Uživatelům se zrakovým postižením je přizpůsoben jeden z počítačů v sále knihovny se speciálními programy. K dispozici je digitalizovaná podoba základních studijních textů k přijímacím zkouškám. Digitalizace kratších studijních textů je zajišťována individuálně dle potřeby.

<http://web.etf.cuni.cz/ETFLIB-13.html>

Adresa: Černá 9, P.O. Box 529, Praha 1

Telefon: 221 988 603

E-mail: library@etf.cuni.cz

Kontaktní osoba: Bc. Ivana Kašková

Telefon: 221 988 105

Knihovna Právnické fakulty UK

Speciální pracoviště pro studenty se zrakovým postižením se nachází v prostorách fakultní knihovny, v přízemí (číslo dveří 14), a je přístupné po celou otevírací dobu. K dispozici je počítač, skener, tiskárna, braillovský řádek Thymus 40 a stolní kamerová lupa Twinkle Spectrum. Dále jsou k zapůjčení drobné technické pomůcky pro nahrávání přednášek a poslech zvukových knih. Z důvodu změny operačního systému dočasně není funkční speciální software pro zvětšení textu, hlasový nebo hmatový výstup. V knihovně je studentům se zrakovým postižením poskytována individuální poradenská služba. Digitalizace studijních textů je zajišťována ve spolupráci s laboratoří Carolina. Další informace včetně seznamu zvukových knih jsou na webové stránce knihovny v rubrice Speciální služby.

Web: <http://knihovna.prf.cuni.cz/>

Adresa: náměstí Curieových 7,

116 40 Praha 1

Kontaktní osoba: Jitka Hermannová

Telefon: 221 005 219 nebo 221 005 270

E-mail: knihovna@prf.cuni.cz

Otevírací doba:

Po–Pá 9.00–20.00

Sobota 9.00–16.00

Elektronická knihovna Ústavu české literatury a literární vědy Filozofické fakulty UK

Elektronická knihovna české literatury a teorie literatury nabízí přístup k základním i těžko dostupným textům, používaným pro povinné a případně i volitelné kurzy v rámci studia české literatury a komparatistiky na Filozofické fakultě UK. Elektronická knihovna pro studium české

literatury (pro přístup do knihovny je nutné přihlásit se do systému) nabízí texty určené pro studijní účely, a proto není veřejně přístupná – slouží hlavně studentům oborů český jazyk a literatura a komparatistika. Ústav vychází vstříc studentům se zrakovým postižením z jiných fakult a nabízí přístup i jim.

<http://cl.ff.cuni.cz/system/elekniho/>

Adresa: náměstí Jana Palacha 2, Praha 1

Telefon: 221 619 232

E-mail: ceslit@ff.cuni.cz

Ústřední knihovna Pedagogické fakulty UK

V knihovně je pro studenty i vyučující k dispozici chráněné digitalizační pracoviště pro převod dokumentů z klasické podoby do formy použitelné pro uživatele se zrakovým postižením. Pracoviště slouží především pro skenování a kopírování materiálů potřebných pro výuku (syllaby, přehledy a všechny ostatní materiály). Knihovna se podílí na budování sbírky digitalizovaných textů zapojené do informačního systému UK. Aktuální seznam digitalizovaných titulů najdete na webové stránce <http://beta.pedf.cuni.cz/handiscn.htm>.

Web: <http://beta.pedf.cuni.cz>

Adresa: M. D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Telefon: 221 900 223

E-mail: knihovna@pedf.cuni.cz

Ředitelka: Mgr. Jitka Bílková

jitka.bilkova@pedf.cuni.cz

Otevírací doba:

viz http://195.113.37.40/provozni_doba.htm

Ve spolupráci s IPC UK a jednotlivými knihovnami připravila redakce.

PORADNY NA UK

Radu a pomoc vysokoškolským studentům poskytují kromě Informačně-poradenského centra UK i tato poradenská pracoviště, která působí při jednotlivých fakultách Univerzity Karlovy. Jejich úkolem je poskytovat speciální, psychologické, kariérové, sociálně-právní a jiné poradenství. Seznam poraden najdete i na <http://www.cuni.cz/UK-680.html>.

Studentský farář –

Evangelická teologická fakulta UK

Pracoviště zajišťuje pravidelné bohoslužby ve fakultní kapli (každou středu od 11.45 do 12.30). Jeden čtvrtek v měsíci (podle ohlášení) pořádá v budově fakulty v kavárně Marathon od 19.30 studentská setkání (s hostem). Zajišťuje kázání profesorů a studentů v evangelickém kostele Sv. Martina ve zdi na Starém Městě (druhou neděli v měsíci od 19.30). Nabízí individuální pastorační v pastoračních hodinách, jindy podle domluvy.

<http://web.etf.cuni.cz/ETF-231.html>

Adresa: Černá 9, 115 55 Praha 1
(č. dveří 229)

Kontaktní osoby: prof. ThDr. Jan Štefan

Pastorační hodiny: čtvrtek: 11–12

E-mail: stefan@etf.cuni.cz

Mgr. Ivo Mareš

Pastorační hodiny: čtvrtek: 17–19

E-mail: ivo.mares@quick.cz

Telefon: 724 142 700

Poradenské centrum UK v Praze při katedře psychosociálních věd a etiky Husitské teologické fakulty UK

Poradenské centrum nabízí odborné a kariérové poradenství pro uchazeče o studium a studenty HTF UK se speciálními vzdělávacími potřebami, odborné intervence a zajišťování asistenčních a asistivních služeb, tlumočení znakovým jazykem, zpracování textů pro zrakově postižené studenty, diagnostické a intervenční služby pro studenty se specifickými poruchami učení (dyslexií, dysgrafií, dysortografií, dyskalkulií a dyspraxií). Pracovníci centra poskytují v rámci svých poradenských specializací pro studenty HTF UK a ostatních fakult Univerzity Karlovy psychoterapii a duchovní poradenství, psychologické a profesní poradenství, penitenciární a postpenitenciární poradenství. Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrů (doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D.) poskytuje informace

o jevech na současné české náboženské scéně. Dobrovolní pracovníci Společnosti podávají nezaujaté informace o současných náboženských společenstvích, založené na akademickém studiu a na osobní zkušenosti. Ta vyplývá z kontaktu s představiteli těchto náboženských společenství, s jejich řadovými členy i těmi, kdo tato společenství opustili. Společnost poskytuje poradenství těm, kteří se cítí nepříjemně zasaženi některým náboženským společenstvím z důvodu, že se jejich známý nebo příbuzný k tomuto společenství připojil. Poradenství spočívá v předávání dovedností, které vedou ke smíření ve vztazích mezi blízkými lidmi. Společnost radí těm, kdo pocítují potíže v souvislosti s odchodem z některého náboženského společenství, a pomáhá tuto náročnou situaci zvládnout. Akademické centrum rozvojové spolupráce a humanitární pomoci pak slouží zejména pro studenty HTF UK k realizaci praxí orientovaných na rozvojovou pomoc ve vybraných zemích, k rozvoji dobrovolnictví a k realizaci projektů humanitární pomoci.

www.htf.cuni.cz/HTF-130.htm#7

Adresa: Pacovská 350/4, 140 21

Praha 4 – Krč, centrum je v levém křídle

budovy fakulty v přízemí u menzy

Vedoucí: prof. PhDr. Beáta Krahulcová, CSc.

Tel.: 222 539 230; 222 539 256;

222 539 257

E-mail: infocentrum@htf.cuni.cz

Psychologická a psychoterapeutická poradna při Ústavu pro humanitní studia v lékařství I. lékařské fakulty UK v Praze

Poradna je určena pro všechny studenty a pracovníky (i jejich rodinné příslušníky) I. LF UK. Pomoc je poskytována zejména v oblasti vztahové problematiky (partnerské, manželské, rodinné, generační vztahy). Zaměřujeme se na adaptaci na vysokoškolské studium, sebepoznání, pomoc v případě subjektivních potíží.

<http://uhsf.wz.cz/obsah.php?clanek=poradna>

Adresa: Karlovo náměstí 40 (Faustův dům),

128 00 Praha 2 (2. patro, č. dveří 2)

Telefon: 732 482 266

(pro individuální konzultace)

Kontaktní osoba:

PhDr. Ing. Ingrid Hanušová, Ph.D.

E-mail: hinka@volny.cz

Rehabilitační poradna pro studenty se speciálními potřebami při Klinice rehabilitačního lékařství I. LF UK

Poradna poskytuje psychologické poradenství, poradenství při poruchách řeči a polykání, poradenství sociální pracovnice. Provádí konzultace k prevenci bolestí v pohybovém ústrojí, dosažení soběstačnosti v běžných denních činnostech, při cestování atd. Navrhuje vhodné kompenzační a rehabilitační pomůcky, vhodnou literaturu z oblasti léčebné rehabilitace a soběstačnosti osob se zdravotním postižením. Doporučuje cílené kondiční cvičení vzhledem k typu postižení.

Adresa: Albertov 7, 128 00 Praha 2

Telefon: 224 968 478, 224 968 513

E-mail: rehab@lf1.cuni.cz

Kontaktní osoby:

doc. MUDr. Olga Švestková, Ph.D.

olga.svestkova@lf1.cuni.cz

Mgr. Markéta Gerlichová

marketa.gerlichova@lf1.cuni.cz

Adiktologická ambulance, Centrum adiktologie Psychiatrické kliniky VFN a I. LF UK v Praze

Adiktologická ambulance je určená pro studenty a zaměstnance VŠ, jejichž zdravotní stav a sociální situace jsou aktuálně či vývojově ohroženy problematikou užívání návykových látek a nelátkových závislostí.

<http://poradna.adiktologie.cz/>

Adresa: Ke Karlovu 11, Praha 2

Tel./fax: 224 96 5035

E-mail: info@adiktologie.cz

Studentská poradna při Ústavu zdraví dětí a mládeže 3. lékařské fakulty UK v Praze

Poradna se zaměřuje na studijní poradenství, na řešení osobních problémů a osobní rozvoj, psychologické poradenství a podporu při odvykání kouření. Nabízí program antistresové intervence pro studenty vysokých škol na webových stránkách <http://www.szu.cz/poradna/uspesnostudent>.

<http://www.lf3.cuni.cz/cs/studium/obecne-informace/poradny/poradna.html>
Adresa: Ústav zdraví dětí a mládeže – SZÚ, budova 19, 1. vchod, 3. patro Ruská 87, 100 00 Praha 10 – Vinohrady
Kontaktní osoby:
MUDr. Dagmar Schneiderová, CSc.
Tel.: 267 102 340
E-mail: dagmar.schneiderova@lf3.cuni.cz
doc. MUDr. Hana Provazníková, CSc.
Tel.: 267 102 333
E-mail: hana.provaznikova@lf3.cuni.cz

Středisko služeb pro studenty na Lékařské fakultě UK v Plzni

Poradna se zaměřuje na poradenství studijní, profesní, právní a psychologické. Řeší problémy osobní (psychologické, sociální, studijní, těhotenství), problémy se zajištěním zdravotní péče. Řeší možnosti postgraduálního vzdělávání, uplatnění absolventa v praxi, možnosti vyhledávání pracovních míst v ČR i v EU. Pomáhá s formulováním strukturovaného životopisu, přípravou na konkurzní řízení apod.

Adresa: Alej Svobody 31, 323 18 Plzeň
Telefon: 377 593 544
Kontaktní osoba:
MUDr. Kvetuše Zikmundová, CSc.
E-mail: kvetuse.zikmundova@lfp.cuni.cz

Pedagogicko-psychologická poradna při Ústavu sociálního lékařství Lékařské fakulty UK v Hradci Králové

Organizačně je poradna přičleněna k Ústavu sociálního lékařství. Primárně je určena medikům, bakalářům a doktorandům LF UK, sekundárně uchazečům o studium na LF UK, pracovníkům naší fakulty a případně i ostatním zájemcům. Pomáhá řešit studijní problémy, adaptaci na školu, poruchy sebehodnocení, interpersonální

a rodinné vztahy, zátěžové a stresové situace. Nabízí konzultace o komunikaci s nemocnými, pocitech z dehumanizace medicíny, otázkách životního stylu, formování životní filozofie. Nabízí poradenství pro zahraniční studenty.

lfhk.cuni.cz/Dept/SocMed/Paradna
Adresa: Šimkova 870,
500 38 Hradec Králové
Vedoucí: MUDr. Lubomír Hadaš, Ph.D.
Telefon: 495 816 426, 427
E-mail: socials@lfhk.cuni.cz

Psychologická poradna pro vysokoškoláky při Katedře psychologie Filozofické fakulty UK

Poradenské služby zajišťuje tým pracovníků Katedry psychologie FF UK pro všechny studenty Univerzity Karlovy zdarma. Poradna nabízí: podporu v oblasti studijních problémů, krizovou intervenci, individuální psychologické poradenství a psychoterapii, konzultace pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, pomoc při řešení rodinných problémů a problémů s dětmi, poradenství v oblasti návykových látek, pedagogicko-psychologické poradenství, podporu řešení depresivních stavů, podporu interkulturní adaptace pro zahraniční studenty.

<http://poradna.ff.cuni.cz/>
Adresa: Revoluční 26, 110 00, Praha 1 (přízemí)
Kontaktní osoba:
PhDr. Radka Hradcová, Ph.D.
Telefon: 221 619 667
E-mail: radka.hradcova@ff.cuni.cz

Poradna pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami při Katedře speciální pedagogiky Pedagogické fakulty UK

Poradna nabízí poradenství uchazečům o studium při výběru vhodného studijního programu, informace o podmínkách přijímacího řízení, technickou podporu výuky pro nedoslýchavé studenty (indukční smýčka, FM systém, diktafon, zpětný projektor, datový projektor, PC), kopírovací služby ve spolupráci s Ústřední knihovnou PedF UK, asistenční služby pro písemné zaznamenávání přednášek nebo přepisů z diktafonu.

Zajišťuje poskytování sylabů a odborné literatury, tlumočení do znakového jazyka (příp. orální tlumočení) přijímacích a některých dílčích zkoušek, v přiměřené míře i přednášek. Nabízí odbornou foniatrickou a logopedickou péči, poradenství při výběru zaměstnání sluchově postižených absolventů vysokoškolského studia a podobně.

<http://userweb.pedf.cuni.cz/kspgg/poradna/>
Adresa: M. D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1 (4. patro, č. dveří 469)
Telefon: 221 900 246
Kontaktní osoba:
doc. PhDr. Lea Květoňová, Ph.D.
E-mail: lea.kvetonova@pedf.cuni.cz

Akademická psychologická poradna při Katedře pedagogické a školní psychologie Pedagogické fakulty UK

S poradnou je možné řešit osobní i partnerské, sociální a studijní krize a komplikace, pomoc studentům fakulty při jejich adaptaci na vysokoškolské studium a studujícím v postgraduálním studiu výchovného poradenství při řešení některých specifických edukačních problémů v jejich školní praxi.

<http://web.pedf.cuni.cz/kpsp/>
Adresa: Myslíkova 7, 110 00 Praha 1 (3. patro, č. dveří 307)
Kontaktní osoba:
doc. PhDr. Dobromila Trpišvská, CSc.
Telefon: 221 900 514
E-mail: trpisovskad@seznam.cz

Studentská psychologická poradna Fakulty tělesné výchovy a sportu UK v Praze

Poradenství zaměřené na řešení osobních problémů a osobní rozvoj.

Adresa: José Martího 31, 162 52 Praha 6 – Vokovice (2. patro, místnost 104)
Kontaktní osoba:
doc. PhDr. Běla Hátlová, Ph.D.
Telefon: 774 322 411
E-mail: belahatlova@centrum.cz

Ve spolupráci s IPC UK a jednotlivými pracovišti připravila redakce.

UK NA VELETRHU GAUDEAMUS

1.–4. listopadu 2011, Brno

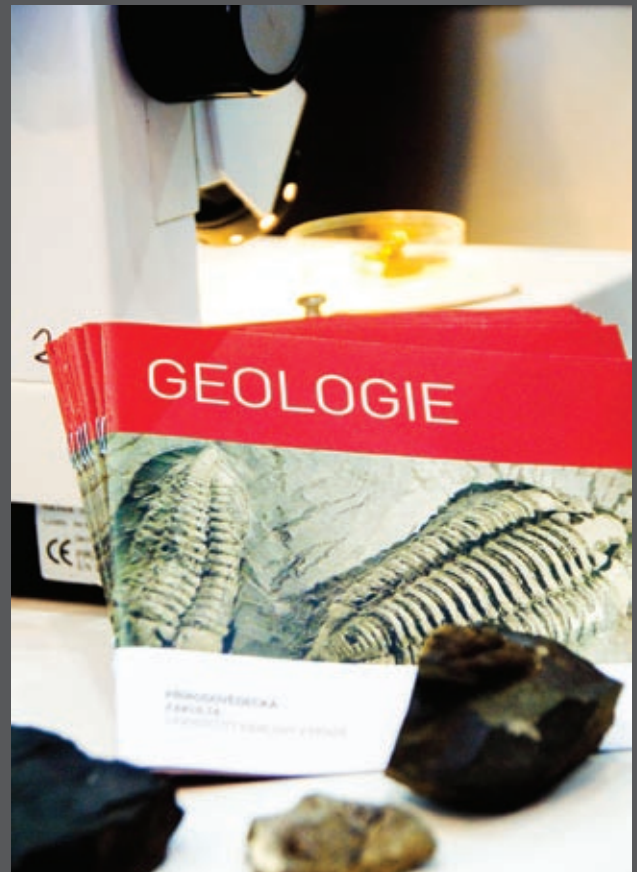
Od 1. do 4. listopadu se v Brně konal evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus. S heslem Univerzita Karlova... i Vaše! se ho zúčastnila i naše univerzita – zájemcům o studium se představilo všech 17 fakult UK. Uchazeči měli příležitost zjistit, jak probíhají přijímací zkoušky na jednotlivých fakultách, od současných studentů UK se mohli dozvědět více o studiu a studentském životě. Přímo na stánku UK se každý mohl aktivně zapojit – vyrobit si zlatou minci, vyzkoušet svou sílu na dynamometru, otestovat fyzioterapeutické pomůcky atd.

O stánky naší alma mater byl velký zájem a místnosti, ve kterých probíhaly přednášky o UK, byly zcela zaplněné. Posuďte sami.

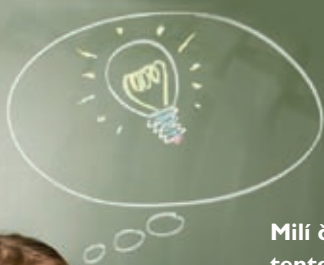
FOTO: Vladimír Šigut

Milí čtenáři,

tentokrát vám dokážeme, že postižení nemusí být jen limitující. Naopak může motivovat k výkonům, ke kterým by se člověk jinak neodhodlal. Seznámíme vás s osudy známých handicapovaných vědců a objevitelů. Víte, že T.A. Edison trpěl několika poruchami najednou nebo že tělesně postižení mohou využívat služeb asistenčních opiček? Více v kvízových otázkách.

Braillov rodný dům v Couprvray v severní Francii, kde vyrůstal se svými třemi staršími sourozenci. O vynálezci slepeckého písma se dozvíte víc v otázce č. 1. FOTO: Kou07kou, Wikipedia

1. Louis Braille si v dětství nešťastnou náhodou sám probodl oko šídlem. Následkem zranění v pěti letech oslepl na obě oči. Rodiče ho podporovali ve studiích – desetiletý Louis v roce 1819 nastoupil do pařížské školy pro slepé děti. Tam se dozvěděl o speciálním komunikačním systému, který by mohl nevidomým pomoci ve čtení. Koncept Braillova písma vypracoval již ve svých patnácti letech. Hrbolky reprezentující písmena vytvářel šídlem, nástrojem, který ho v mládí oslepil. Víte, který systém Braille zdokonalil?

- a) Murrayův optický telegraf
- b) Morseovu abecedu
- c) vojenský systém nočního psaní
- d) Polybiův čtverec

2. Tento nevidomý cestovatel podle dobového tisku navštívil víc zemí než Marco Polo. Jeho zápisky z cest využil Charles Darwin při popisu flóry v In-

dickém oceánu. Narodil se v roce 1786 v rodině lékárníka a v mládí vstoupil do armády, kde oslepl. Cestoval výhradně sám a v cizím prostředí se orientoval metodou echolokace, a to především pomocí zvuků slepecké hole a koňských kopyt. Víte, jak se jmenuje tento muž, přezdívaný Slepý cestovatel?

- a) James Holman
- b) Mungo Park
- c) Cecil Rhodes
- d) David Livingstone

3. Annie Jump Cannonová se narodila do rodiny senátora a stavitele lodí. Její matka v mládí ráda pozorovala hvězdy a svou zálibou nakazila i malou Annie. Chladné počasí státu Massachusetts, kam odešla na střední školu, ji nesvědčilo – kvůli spále ztratila téměř celý sluch. Po studiích odjela domů, ale jako hluchá se nemohla společensky příliš angažovat. Vrátila se proto na školu a vy-

studovala astronomii. Dodnes drží rekord v počtu zaznamenaných hvězdných těles na jednoho pozorovatele. Víte jaký?

- a) 2 300
- b) 23 000
- c) 230 000
- d) 2 300 000

4. Henrietta Swan Leavittová byla kolegyní Annie Jump Cannonové z Harvardu a měla i podobný životní příběh. Po promoci vážně onemocněla a následkem toho přišla o většinu sluchu. Bez Henriettina výzkumu by astronomové nikdy nezjistili velikost kosmu. Leavittová totiž objevila způsob, jak pomocí pulsujících hvězd počítat vzdálenosti ve vesmíru, a měla za to být nominována na Nobelovu cenu. Švédská komise si ale jejího objevu všimla až po její smrti (cenu mohou získat jen žijící vědci). Víte, jak se jmenují tyto proměnné hvězdy?

- a) pulsary
- b) cefeidy
- c) miry
- d) rekurentní novy

5. Kochleární implantáty (elektronické pomůcky pro neslyšící) jsou výsledkem intenzivního vědeckého úsilí posledních čtyř dekad. Jako první se pokusil pomocí elektrického proudu stimulovat sluchový systém už koncem 18. století evropský vynálezce. K baterii o napětí asi 50 V připojil dva kovové dráty, jejichž konce si vložil do uší – po uzavření obvodu zažil „třesk v hlavě“ následovaný zvukem podobajícím se varu husté polévky. Výsledek to byl jednorázový a postrádal tónové kvality, podnikl ale další pokusy prozkoumat jev v následujících padesáti letech. Znáte jméno průkopníka kochleárních implantátů?

- a) Hans Christian Oersted
- b) Alessandro Volta
- c) André Marie Ampere
- d) Georg Simon Ohm

6. „Učitelé říkali, že jsem popletený, otec si myslel, že jsem hlupák, a já jsem na to málem taky přistoupil,“ řekl Thomas Alva Edison, jeden z největších vynálezců světa. V mládí měl ve škole problémy kvůli poruchám učení, k tomu se později přidala i částečná hluchota způsobená neléčenými záněty středního ucha. Tato postižení mu však nezabránila, aby během svého života zaregistroval 1 084 mezinárodně uznávaných patentů. Víte, na jakou příčku mezi vlastníky patentů k roku 2011 toto číslo Edisona řadí?

- a) první
- b) druhou
- c) třetí
- d) čtvrtou

7. Tvář je pro člověka důležitým zdrojem informací, podle ní můžeme např. identifikovat své přátele a známé. Existuje však postižení (vrozené i získané úrazem mozku), které lze pojmenovat jako obličejovou slepotu. Jedinec není schopen rozeznat tváře ostatních lidí, ani svou vlastní. Svoje blízké proto musí poznávat podle hlasu nebo tvaru postavy. Touto poruchou trpí i anglický neurolog Oliver Sacks, který ji u sebe objevil až v pozdním věku, když zaměnil svoje dva bratry. Víte, jak se jmenuje tato vada, jejíž vrozenou podobu může zdědit až 2,5 % populace?

- a) autotopagnózie
- b) phonagnózie
- c) prosopagnózie
- d) simultagnózie

8. S poruchou čtení se nemusíte narodit. Určitá forma dyslexie může člověka postihnout při poranění mozku. Ve vzácných případech může jedinec přijít o schopnost čtení, ale zachovat si schopnost psaní. V důsledku tak umí a může psát, ale vytvořený text po sobě již není schopen přečíst. Víte, jak se říká získané dyslexii?

- a) alexie
- b) Brocova afázie
- c) postdyslexie
- d) konduktivní afázie

9. Známý teoretický fyzik a kosmolog Stephen Hawking ovlivnil vědu především studiem černých děr. Hawking trpí vážnou amyotrofickou laterální sklerózou, která se u něj projevila poprvé v 21 letech, krátce po nástupu na Univerzitu v Cambridge. Postupně přišel o moc nad končetinami a hlasem, v současnosti je upoután na kolečkové křeslo a s okolím komunikuje pomocí počítače a syntetizovaného hlasu. Čeho jako první kvadruplegik v roce 2007 dosáhl?

- a) potopil se do Mariánského příkopu
- b) absolvoval skok padákem
- c) zažil stav beztlíže
- d) letěl bombardérem B-2

10. Handicapovaní se sníženou pohyblivostí mohou využívat pomoci různých asistenčních zvířat. Kromě psů a koní to jsou i opice – aby mohly postiženým pomáhat, musejí projít sedmiletým tréninkem, při kterém se naučí obsluhovat mikrovlnku, mýt pacientův obličej, otáčet stránky v knize nebo otevírat nápoje. Po výcviku mohou asistovat až 30 let. Víte, jaký druh opice takto pomáhá lidem?

- a) malpa kapucínská
- b) mirikina obecná
- c) titi černočelý
- d) uakari šarlatolící

Řešení:
1 (c), 2a), 3(c), 4(b), 5(b), 6(d), 7(c), 8(a), 9(c), 10a)

Autor: redakce

Díky své zručnosti byly opičky cvičeny již dávno, např. jako pomocnice zdravých flašinetářů. Druh opičky na fotografii dnes pomáhá handicapovaným zvládat každodenní úkony. Víze viz otázka č. 10. FOTO: Library of Congress

Výlet do Istanbulu. Autorka článku Štěpánka Machová je na snímku vlevo. FOTO: Archiv autorky

DOBRODRUŽSTVÍ V SOLUNI

Štěpánka Machová

Existují dva způsoby, jak žít. První je žít tak, jako by zázrak neexistoval. Druhý je žít tak, jako by vše bylo jedním jediným zázrakem. (Albert Einstein)

Každý z nás má zajisté několik cílů, které vnímáme jako vzdálené, a jen stěží věříme, že jich můžeme dosáhnout. Jsem na tom podobně. Na jaře, když jsem studovala čtvrtým rokem lékařskou fakultu, mě začal nudit každodenní stereotyp. Znáte to: ráno vstát, do školy, přednášky, ze školy, chvíle volna, večer učení na testy a zkoušky. A pak na mě jeden den blikla na internetu nabídka studijního programu Erasmus v zahraničí. To je ono! Studovat dále jako na mateřské univerzitě, ale v jiné zemi, poznávat nové lidi, jinou kulturu. Možností na výběr není mnoho, takže dlouho zvažujete, zdali bude větší přínos navštívit Litvu, Řecko nebo Německo. V Řecku je teplo, moře, slunce, Řekové jsou prý hezcí a temperamentní a v Thessaloniki je jedna z nejlepších univerzit v zemi, tak proč dál váhat? Odeslala jsem přihlášku a světe div se – ono to vyšlo. Zimní semestr v Thessaloniki, které my Češi říkáme také Soluň.

A jaké to bylo?

Ze začátku vás čeká spousta papírování, podepsat ono, vytisknout tamto, zařídit účet v cizí měně, uzavřít cestovní pojištění. Pokud zvládnete tyto povinnosti, pak už jen stačí sbalit kufr a můžete vyrazit na cestu.

Z Čech jsem do Thessaloniki odjížděla na konci září, posílena podporou spolužačky Terezy, která studuje ve stejném ročníku. Ve dvou se vše lépe táhne. A v cizí zemi to platí dvojnásob.

Už samotná cesta do Řecka byla velkým dobrodružstvím, protože jsme se rozhodly jet autobusem. Jediný dopravce zajišťující spojení do Thessaloniki je nejménovaná bulharská společnost. Cesta byla plánována na 26 hodin. Důvěry jsme sice moc neměly, ale odvážně jsme si lístky koupily. Kolem druhé hodiny ráno zastavil náš autobus v Srbsku kdesi mezi poli. Po hodině stání nám řidič oznámil, že autobus má jistou poruchu a nemůžeme nastartovat.

Bohužel potřebnou součástku nikde v Srbsku nemají, a tak byl náš autobus odtažen na nejbližší čerpací stanici, kde jsme čekali na automechanika z Bulharska, který měl potřebnou součástku přivézt. Zkuste si to představit. Jste ospalí, venku je zima, v autobuse se netopí a automechanik nejede a nejede. Dáte si kávu, za dvě hodiny druhou. Za tři hodiny vás mile „vyhodí“ z bistra na benzínce, protože jste tam již dlouho, a tak pokračujete v čekání venku. Vyhlížení na automechanika se nakonec protáhlo na osmnáct hodin. Součástku vyměnil a během deseti minut jsme mohli pokračovat v cestě. Ale to není zdaleka vše. Podle plánu jsme měly v Sofii přestoupit na jiný autobus, který nás odveze až do Thessaloniki. Ten nám samozřejmě ujel, a tak jsme požadovaly výměnu jízdenek na druhý den. Vedoucí společnosti nám slíbila, že nám zajistí na účet dopravce přespání v Sofii, kde nás na autobusovém nádraží měla vyzvednout jistá paní, odvést do

hotelu a ráno vyměnit jízdenky na druhý spoj. Zní to moc pohádkově? Také jsem si to říkala. Do Sofie jsme přijely ve tři hodiny ráno. Kde nic tu nic, ani paní, ani hotel, a tak jsme trávily zbylý čas v jediné otevřené hospůdce na místním nádraží, kde se to hemžilo většinou podnapilými Bulhary nabízejícími „služby všeho druhu“. Jeden mi chtěl galantně odnést kufr (to tak, pak ho nikdy nevidím!), druhý nechat jako dárek pěkného monokla za mé drzé focení, jelikož mě považoval za agentku FBI. Ráno nám lístky naštěstí vyměnili a my jsme po padesáti dvou hodinách cesty z Prahy úspěšně dojezdy do Soluně.

První dny v nové zemi

Stejně jako cesta, i první týden v cizí zemi je dobrodružství. Na univerzitě se zapíšete do výuky, zařídíte si bydlení. Naštěstí zde pro zahraniční studenty funguje Erasmus office, kde se o vás postarají a pomohou s vyřízením všeho potřebného. Jinak je kultura Řeků opravdu specifická, a i když zde strávíte měsíce, pořád se budete mít čemu divit. Tak třeba na zastávce marně čekáte na autobus, který kolem vás projede a nezastaví. Divíte se a nechápete. Zkusíte druhý a zase nic. Poté zjistíte, že na autobusy se musí mávat. A to pořádně, jinak se nestaví. Řekové jsou milí, usměvaví, příjemní, ale pracovní morálka jim nic neříká. Divte se, komu by se v takovém vedru chtělo pracovat. Polední pauzy se tedy od dvanácti do tří občas protáhnou do pěti, občas přijdete na zkoušku a profesor nikde, protože zapomněl. Nikdo nikam nespěchá. Heslo studentů v Thessaloniki je „take it easy“ a opravdu to funguje. Stávkování mají Řekové asi obecně v oblibě, protože stávkují kdekoli, kdykoliv a z jakéhokoliv důvodu. Jednou tedy stávkují studenti, podruhé autobusy, potřetí železnice. Jako cizinec o tom samozřejmě dopředu nevíte, takže díky takové stávce autobusů se váš den otočí vzhůru nohama.

Univerzita

Výuka na univerzitě je kvalitní a univerzitní komplex je městem sám o sobě.

Bez mapy se první týden doslova ztratíte v záplavě budov a fakult s řeckými nápisy, kterým ani za mák nerozumíte. Po pár dnech se začnete orientovat, najdete si hlavní body, v mém případě nemocnici a jídelnu. Univerzita je perfektně vybavena, nabízí studentům kurzy řečtiny, rozsáhlou knihovnu, kde se dá studovat do dvanácti hodin v noci (nedoporučuji), hřiště, velkou sportovní halu. Jako Erasmus studentky jsme většinou měly individuální výuku, občas jsme se připojily k řeckým studentům. Výuka se často odvíjela podle oddělení, kde jsme zrovna absolvovaly praktickou část. Pokud na vás lékaři mají čas, můžete se toho spoustu naučit. V opačném případě se většinou jen díváte na nějaké vyšetření a řecký student vám do ucha cosi překládá do angličtiny. A vy se usmíváte a jeho angličtině rozumíte asi tak, jako kdyby mluvil bulharsky. Velkým oříškem je odebrání anamnézy od řeckých pacientů, kteří nemluví anglicky, zatímco vy nemluvíte řecky. Většina studia je spíše individuálním čtením z knih, které jsou také anglické. Mé prvotní nadšení před odjezdem bylo obrovské. Jupí, říkala jsem si, vylepším si cizí jazyk a budu konečně mluvit plynule anglicky. Jenže pak nad anglickou knížkou z oftalmologie strávíte tři týdny místo deseti dnů, jak by tomu bylo v Čechách, protože v cizím jazyce to ne a ne lézt do hlavy. A tak jsem čas před zkouškou trávila v místní knihovně s vydatnou podporou lokálních studentů a jejich heslem „take it easy“. A easy to opravdu bylo, protože známku ze zkoušky vám dají skoro jen za to, že vůbec přijdete!

Výhled z koleje na město. FOTO: Archiv autorky

Řečtí kamarádi ze studijní skupiny pořádají jednu z mnoha stávek. FOTO: Archiv autorky

Divadlo boha Dionýsa, Akropolis. FOTO: Archiv autorky

Studentský život

Univerzita studentům dále nabízí bohatý program v podobě víkendových výletů po okolních kulturních a historických památkách, kurzů latinskoamerických tanců či různých večírků. Máte zde perfektní možnost seznámit se s dalšími studenty z jiných zemí a navázat přátelství. Ubytování si většinou zařizujete předem již z Čech. Já jsem zvolila možnost bydlet na studentské koleji. Je to jedno z nejlevnějších ubytování a dostanete tak i možnost poznat další studenty. Ale i taková studentská kolej může mít svá úskalí, jako je jedna společná kuchyň v posledním patře pro dvě stě studentů. S celkem pěti hrnci se vaření hned stává bojem o život (a o hrnec). Teplá voda ve sprše zde byla spojena s centrálním topením. A jelikož se topilo pouze čtyři hodiny denně, i teplou sprchu si můžete dopřát pouze večer od šesti do deseti hodin. Pokud to nestihnete nebo se zdržíte, zbude na vás už jen pěkně ledová. V říjnu je to ještě fajn, v prosinci se vám to už tolik líbit nebude.

Máte-li volno, cestujte!

Pokud nejste zrovna ve škole a máte chvíli volna, doporučuji cestovat. Řecko je nádherná země se spoustou kulturních památek a je škoda je nevidět. Začít můžete rovnou v Soluni, kde je možné navštívit archeologické a byzantské muzeum, Bílou věž, která byla postavena za turecké nadvlády; rotundu či hradby, které oddělují původně staré město od nové přístavby. Thessaloniki je město hned několika kultur, zejména turecké a byzantské, a spolu s řeckými náboženskými stavbami patří mezi perly Řecka. Město může návštěvníkům nabídnout moře i nedaleké hory, takže je opravdu z čeho vybírat. Nezapomenutelný byl pro mě výlet do Athén, které, ač jsou ve stejné zemi, vám ukáží úplně jinou tvář Řecka, či výstup na Olymp za několikahodinového deště spolu s přenocováním v horské chatě vedle skupinky chrápajících Francouzů. Navštívila jsem také kláštery v Meteoře, které byly postaveny na vysokých skalách a po staletí uchovávají poklady z řeckého náboženství. Asi největším překvapením byl pro mne výlet do Istanbulu, kde máte možnost vidět tureckou kulturu a život, z každé ulice na vás dýchne orient a nebude se vám chtít jet zpět.

Bylo to dobrodružství

Celý tříměsíční pobyt v Řecku bych zhodnotila jako velké dobrodružství. Pokud se rozhodnete i vy pro nějakou změnu a budete chtít vyzkoušet studium v zahraničí, máte rádi výzvy a nové věci, snahu poznávat a nevzdávat se, pak hurá do Řecka!

ŠTĚPÁNKA MACHOVÁ

Autorka článku studuje pátým rokem všeobecné lékařství na Lékařské fakultě v Plzni. V budoucnu by se chtěla věnovat psychiatrii se zaměřením na psychoterapii. Ve volném čase sportuje, má ráda horolezectví a cestování. Nyní plánuje cestu do Indie do Himálaje s návštěvou tamější nemocnice a sirotčinců.

FINSKO

ZEMĚ TISÍCŮ JEZER I NOVÝCH ZÁŽITKŮ

Univerzita Turku (Turun Yliopisto). FOTO: Archiv autorky

Šárka Hezoučká

Zimní semestr ve Finsku... A nebude tam zima? Byla i nebyla, ale čtyři měsíce strávené na pobřeží Baltského moře ve finském Turku jsou pro mě nezapomenutelným zážitkem, který můžu rozhodně doporučit všem.

Turku

Turku (švédsky Abo), přístav v jihozápadním Finsku, byl založen ve 13. století jako první finské město a byl dlouho hlavním městem. Je součástí dvojazyčné oblasti, kde se jako úřední jazyky používají finština a švédština. Všechno včetně dopravních značek, názvů ulic i titulků v kině je v obou jazycích, což může být na začátku dost matoucí, zejména pokud člověk finsky ani švédsky vůbec neumí. S tím také souvisí fakt, že ve městě, které má méně než 200 000 obyvatel, najdete hned tři univerzity – na dvou se vyučuje ve finštině a na jedné ve švédštině. Město je až na katedrálu, hrad a pár historických dřevěných domků poměrně moderní. Původní dřevěná výstavba nepřežila velký požár na začátku 19. století; i díky němu je všude spousta místa a zeleně. Nechybí ani cyklistické stezky, které jsou nepostradatelnou součástí dopravní sítě, protože tady se na

kole jezdí prostě pořád. V zimě se nasadí zimní gumy, jinak ale mráz a sníh nejsou žádnou překážkou.

Studium

Akademický rok má ve Finsku čtyři části, takže na každý „český“ semestr vycházejí dvě. Před každou částí probíhá zápis předmětů a někdy jsou vypisovány i nové. Časově je ale studium tady trochu posunuté – první dva úseky trvají zhruba od půlky srpna do konce prosince a druhé dva pak od ledna do poloviny května. Jako studentka MFF UK jsem získala možnost studovat na Univerzitě Turku (Turun Yliopisto), kde se nabídka předmětů vyučovaných v angličtině každý rok značně liší, takže se zdálo, že pro můj obor nebude letos moc z čeho vybírat. Naštěstí, jak jsem už zmínila, jsou v Turku univerzity hned tři, a protože spolupracují, nabízejí i zahraničním studentům možnost vybírat si předměty na jakémkoliv

z nich. Tím se výběr značně rozšiřuje. Já jsem si nakonec zapsala tři předměty ze švédské univerzity (Abo Akademi), jejíž areál se nachází hned vedle Univerzity Turku, takže problém nebyl ani s přecházením.

Na rozdíl od mých zkušeností z Čech se ve Finsku pracuje více během jednotlivých period a na cvičení mají studenti k vypracování i celkem hodně domácích úkolů, což se pak ale rozhodně zúročí ve zkuškovém období, které trvá jeden týden a předchází mu jeden volný týden na učení. Obvyklé je mít v jedné periodě tři až čtyři zkoušky. Jejich náročnost je téměř srovnatelná s naší a nebývá problém zkoušku složit. Dostat dobrou známku je už náročnější. Stupnice jde od 5 (nejlepší) do 1 – nejhorší známka, při které člověk zkoušku ještě udělal. Na univerzitě bylo několik knihoven, počítačových laboratoří a sportovní centrum. Zapomenout nesmím ani na menzy,

Turku School of Economics – interiér jedné ze součástí univerzity. FOTO: Archiv autorů

kterých bylo v areálu univerzity několik a za opravdu přijatelnou studentskou cenu (2,60 Euro) tu bylo k dostání velmi dobré jídlo.

Se všemi univerzitami také úzce spolupracuje studentská organizace ESN (Erasmus Student Network), která má v Turku mnoho členů a pořádá spoustu zajímavých akcí pro zahraniční studenty – kromě velkého množství večírků a různých soutěží i víkendové akce a výlety. Určitě se vyplatí stát se jejím členem.

Finština

V prvních dnech jsem nabyla dojmu, že nerozumím vůbec ničemu a že snad ani není možné, že by se tento stav někdy změnil. Jen občas pomohla švédština, která má přece jen něco společného s němčinou a angličtinou. Univerzita našťástí myslela na zahraniční studenty finštinou netknuté a vypsalala kurz finštiny pro cizince s příznačným názvem Survival Finnish Course. Po absolvování prvního měsíce kurzu jsem dokonce začala v tomto ugrofinském jazyce nacházet logické souvislosti namísto změti zdvojených souhlásek a přehlasovaných samohlásek. Na druhou stranu se ale angličtinou domluvíte úplně všude – v obchodech, bankách i na všech úřadech. Téměř všichni Finové bez ohledu na věk mluví dobře anglicky až na jednu důležitou výjimku – řidiče autobusů, což může být někdy problém. Lidé jsou tu ale velice milí a ochotní pomoci, kdykoliv se zeptáte nebo prostě jen stojíte s mapou v ruce na ulici.

Kolej

Po přijetí na univerzitu student obdrží od finské univerzity dopis s údaji, které mu slouží k žádosti o ubytování. Tuto žádost doporučuji podat co nejdříve – pak má totiž člověk mnohem větší šanci dostat právě tu kolej, o kterou má největší zájem. Všechny ale nabízejí velmi pěkné ubytování. Jsou dva základní typy: jednak bydlení ve Student Village, kde má každý student vlastní pokoj i koupelnu a sdílí velkou kuchyň s ostatními asi 15 lidmi, a jednak byty po 2–3 lidech, kde má každý vlastní pokoj a společná je kuchyně a koupelna. Oba typy jsou prostorné a dobře zařízené, cena se pohybuje okolo 200 Euro za měsíc.

Helsinky – ostrov s pevností Suomenlinna. FOTO: Archiv autorky

Řeka Aura a katedrála v centru Turku. FOTO: Archiv autorky

Doprava

Jednoznačně nejlepším studentským dopravním prostředkem je kolo, které se dá sehnat v různých aukcích nebo bazarech za slušnou cenu. Městská doprava byla ze začátku pro všechny zahraniční studenty trochu oříšek. V Turku jezdí pouze autobusy, ty mají všechny zastávky na znamení a jízdní řád existuje pouze jeden, a to s údajem, v kolik hodin autobus vyjíždí z první stanice, tudíž v kolik hodin bude v půlce trasy se může lišit klidně o 15 minut, a tak chodit „na čas“ opravdu moc nejde. Jako meziměstská doprava fungují velmi spolehlivě autobusy i vlaky, na něž mají studenti s finskou studentskou kartou, kterou obdržíte na univerzitě, 50% slevu. I tak je ale cestování poměrně finančně náročné.

Počasí

Na představě o tom, že je ve Finsku tma a zima, je i není něco pravdy. V půlce srpna, kdy jsem dorazila nejprve do Helsinek, bylo pořád dost přes 20 °C a dny znatelně delší než u nás. Ještě výraznější to bylo při cestě na sever. Za polárním kruhem pak trvala noc jen několik hodin, ale s teplotou už to bylo horší. S pří-

chodem září se ale dny začaly poměrně rychle zkracovat a na začátku listopadu už napadl první sníh. Od té doby byla opravdu zima, kterou však lze alespoň částečně kompenzovat častým pobytem v sauně, což je zážitek jednak velmi příjemný, a navíc i zdravý prospěšný. Finské rodiny mají saunu většinou doma, protože jsou i takoví Finové, kteří ji navštěvují pětkrát týdně. Najít se dá ale i mnoho veřejných saun v krásném prostředí – většinou přímo na pláži Baltu, takže si můžete vybrat způsob ochlazení – skokem do moře, do sněhu anebo jen pobytem venku.

Cestování

Pokud najdete ve svém studijním plánu trochu volného času, určitě ho využijte k cestování. V okolí Turku jsou lehce dostupná města (Helsinky, Lahti, Tampere a Rauma) a do konce září i výlety lodí na menší ostrůvky. V létě je příroda nádherná v celém Finsku, a hlavně v oblasti jezer ve střední části země a v Laponsku. Ve volné přírodě tu můžete potkat soby, losy, lišky a podle značení údajně i vlky a medvědy, mně osobně se poštěstilo potkat jen první tři uvedené. Cestovat

Oblíbená zábava – bruslení. Já se spolužačkou. FOTO: Archiv autorky

se dá i na kole anebo celkem snadno stopem. Nejlepší variantou je rozhodně vlastní auto, protože dálkové spoje nejsou flexibilní.

ESN pořádá každý rok mimo jiné výlety do Švédska, Estonska a Ruska. Z Turku jezdí trajekty přímo do Stockholmu a jsou cenově velmi přijatelné. Cesta trvá asi osm hodin a můžete si zamluvit kajutu na přespání. Zážitkem je ale sama o sobě i cesta trajektem, kterou často podnikají i samotní Finové. V půlce cesty

z Turku do Stockholmu leží autonomní samosprávný celek Ålandské ostrovy s desetitisícovým hlavním městem Mariehamn, které stojí za to vidět. Doporučit mohu i návštěvu Tallinnu, kam se dá dostat jednoduše trajektem z Helsinek. Díky nové železniční trati Helsinky–Petrohrad dojedete do Ruska asi za čtyři hodiny. Pozor jen na to, že ke vstupu do země potřebujete vízum. Z finského Tampere pak létá nízkonákladová společnost Ryanair do Osla, což může být také zajímavý tip na několikadenní výlet.

Volný čas

I během semestru si určitě najdete nějaké volné odpoledne, a pokud ho chcete nějak aktivně využít, tak v létě a na podzim určitě stojí za to vyjet si na kole do okolí, třeba podél pobřeží, nebo

využít nějakou možnost z bohaté nabídky sportů v univerzitním areálu. Zkusit tu jde skoro všechno od ledního hokeje po zumbu. Pokud máte zájem o něco, co škola přeci jen nenabízí, není problém se domluvit s nějakým sportovním klubem ve městě. Já jsem to tak měla například s atletikou, i když to opravdu nebylo náročné, protože s trochou nadsázky: když někdo ve Finsku sportuje, tak buď hraje hokej, jezdí na lyžích nebo hází oštěpem. V zimě je potom ve městě několik venkovních kluzišť na bruslení a v okolí je mnoho strojově upravovaných běžeckých stop.

Studium ve Finsku mi přineslo spoustu nových zážitků, kulturních poznatků i přátel z různých částí světa. Pokud máte alespoň trochu rádi zimu, vyrazte na Erasmus do Finska.

ŠÁRKA HEZOUČKÁ

Autorka studuje šestým rokem Matematicko-fyzikální fakultu UK, obor Finanční a pojistná matematika. V budoucnu by ráda našla uplatnění ve svém oboru a ve volném čase se i nadděle věnovala atletice.

Turku School of Economics (součást univerzity). FOTO: Archiv autorky

STUDIJNÍ POBYT VE STÁTĚ JMÉNEM LONDÝN

Autorka článku uprostřed kampusu. FOTO: Archiv autorky

Marie Chytilová

Do Londýna jsem odjížděla s nadšením. Nechtěla jsem bydlet na koleji, protože jsem spíše solitér, který má rád svůj klid a organizuje si čas podle sebe. Ubytování jsem si zařídila blízko centra, tamější koordinátor Erasmu se mnou komunikoval. Už jen stačilo v pořádku doletět a začít objevovat jedno z nejkouzelnějších velkoměst. Po přistání jsem kontaktovala slečnu, u níž jsem měla zajištěné ubytování a která mě měla vyzvednout. „Jsem v Paříži,“ zněla její odpověď na můj dotaz, kdy se sejdem. A tak začal asi jeden z nejtěžších týdnů mého života.

Od pronajímatelky jsem naštěstí dostala kontakt na další nájemnici, která mi ale byt mohla otevřít až večer. Za normálních okolností bych celý den využila k objevování Londýna, ne však s třicetkilovým kufrem. Našla jsem si tedy trasu, kudy se k bytu dostanu, bylo to jen pár stanic metrem. Škoda, že na většině stanic centrálních linek nejsou eskalátory. Slečny zápasící s kufrem se naštěstí vždy ujali ochotní Arabové (výměnou za kontaktní údaje). Když se mi konečně podařilo přestoupit na požadovanou linku metra, ozvalo se hlášení o poruše signálního zařízení, což znamená, že metro nejede a není jasné, kdy bude provoz obnoven. Jak jsem později zjistila, poruchy červených signálů, požáry, stávky a další

překážky znemožňující přesun metrem jsou v Londýně na denním pořádku. Když jsem po čtyřech hodinách za použití snad všech dopravních prostředků (že já si tu Oyster card nekoupila v letadle, kde byla dostupnější nejen cenově) dostala do požadované čtvrti, zjistila jsem, že se jedná o čtvrt muslimskou a můj dům představuje ghetto, kde bydlí jen pár britských rodin. Na ulici mne mýjely krásné šeherezády zahalené do nádherných šatů odhalujících pouze upřený pohled. Vyčerpaná dlouhou cestou jsem se snažila najít alespoň kavárnu, ale nikde nic, jen muslimské banky a obchody se zbožím všeho druhu. Zakotvila jsem na svém gigantickém kufru před domem a několik hodin čekala na druhou nájemnici. Teď už

vím, že jsem si měla najít nocleh v hostelu, tehdy mě ale neopouštěla důvěra v předem rezervovaný byt, asi proto, že pronajímatelka nechtěla, na rozdíl od podvodníků, žádnou platbu předem.

Nechutné překvapení

Když nájemnice dorazila a zjistila, že jsem si byt pronajala na čtyři měsíce, vrhla na mě udivený pohled. Po vstupu do bytu jsem věděla proč. Byt byl hygienicky závadný, nenašla jsem nic, čím by se dalo uklízet. Avizovaný internet byl jen v pokoji majitelky, v mém nebyl ani stůl, ani židle, jen campingová postel. Ještě v noci jsem tak po arabské čtvrti sháněla nezapáchající povlečení a simkarty s anglickým číslem. Byla jsem rozhodnutá, že tady

nezůstanu. Druhá nájemnice opustila byt do dvou dnů, já jsem poctivě čekala na majitelku, až se vrátí. Právě má spolubydliči Laura z New Yorku mi alespoň na ty dva dny byla oporou ve chvílích rozčarování z bytu. Přijet týden před začátkem školy se opravdu hodilo.

Trable nekončí

První týden jsem trávila tak, že jsem vstávala brzo ráno a vydávala se prozkoumat jednu ze čtvrtí v centru Londýna, kterou jsem si dopředu vyhlídla. Mezi tím jsem neustále kontrolovala webové stránky, kde se dá rychle najít ubytování, a příja-

telné nabídky objížděla. Vracela jsem se až pozdě večer, vyčerpaná, abych nemusela v bytě trávit ani o chvíli navíc. Po pěti dnech hledání jsem konečně našla bydlení v domku britské rodiny blízko školy. V tu dobu se rovněž vrátila majitelka bytu, která po mně při případném odstěhování chtěla náhradu škody, což jsem odmítla, protože bydlení neodpovídalo avizované nabídce. Když se další den nad ránem nevracela z flámu, z bytu jsem utekla a odjela do nového bydlení. Za to jsem od pronajímatelky dostávala výhrušné maily, že si mne najde a peníze ze mě vymlátí, což se jí naštěstí nepovedlo. Když jsem se zabydla v novém domově, vydala jsem se do školy v Greenwichi, kde na mě čekaly jen stovky Asiátů s foťáky. Na studijním mi řekli, že o mně škola neví, že nejsem v systému. Všechny zajímalo jen natáčení Pirátů z Karibiku probíhající na kampusu. Byla jsem vděčná alespoň za ubytování, pocit bezprizornosti by mne jinak dostal na psychické dno. Pokračovala jsem tedy ve svých průzkumných cestách Londýnem. Zamílovala jsem se do trhů s rozmanitými artefakty, dvoupatrových autobusů, široké škály muzeí, výstav a galerií, cideru i do několika druhů deště.

Už po pár dnech jsem věděla, že Londýn není město, ale stát, v němž žije bezpočet různých kultur bojujících o zachování své identity a mísících se v samém centru Londýna. Britský humor a gentlemanství se tak sdužovaly kdesi v Chelsea a Notting Hillu. Východ zabíraly arabské národy, jih zase africké.

V domě s Britkou a dvěma černoušky

I když se druhé ubytování zdálo na první pohled téměř idylické (samostatné patro s koupelnou, obrovský dům se zahradou, britská rodina), zase taková pohoda to nebyla. Majitelka sice byla Britka, ale adoptovala si dvě černošské děti, které se svou biologickou rodinou zažily peklo a tuto újmu bohužel vracely své nové matce. Ta to řešila denními návštěvami kamarádek, při nichž se holdovalo alkoholu. Občas jsem se k nim připojila a vyslechla si neuvěřitelné příběhy, ony si zase rády nechaly vyprávět o Čechách. Někdy se ale stávalo, že se matka s dětmi tak hádala, že

Rezidenční čtvrť v Lewishamu, kde jsem nakonec bydlela. FOTO: Archiv autorky

S Erasmus studenty v Hyde Parku. FOTO: Archiv autorky

Každodenní deštivý Londýn. FOTO: Archiv autorky

jsem raději ani nescházela dolů a počkala, až se vše uklidní. Jednou jsem zase uklidňovala děti, když matka nevydržela tlak a práskla dveřmi. Zpětně pro mě ale byly obě zkušenosti s ubytováním mnohem přínosnější, než kdybych trávila večery spokojeně na party na kolejích.

Naděšená z výuky

Škole se po dvou týdnech podařilo mě identifikovat, další týden pak trvalo zaregistrovat si předměty. Místní koordinátor byl velmi sdílný, co se výletů po Londýně a návštěv barů týče, se zařizováním školních záležitostí už to ale bylo horší. Přesto po několika týdnech všechno klapalo. Erasmus studenti byli začleněni do seminářů, které navštěvovali místní posluchači, na hodinách jsem sice byla jediná Erasmus studentka, jako cizinka jsem si díky kosmopolitnímu rázu Londýna vůbec nepřipadala. I když jsem si z Prahy přivezla znalosti, které ke studiu stačily, místní přístup k výuce mne naprosto nadchnul. Především interaktivita a propojování klasického vědění s aktuálními tématy.

Zaměstnaná na Erasmu

Po několika dnech jsem také zjistila, že s přiděleným stipendiem rozhodně nevyjdu, protože mi nepokrývá ani nároky na ubytování (a to jsem si našla jedno z levnějších). Kromě ubytování je nejpodstatnější položkou v rozpočtu doprava, desetinásobně dražší než v Praze. Jídlo jsem musela nakupovat jen ve velkých

baleních, aby bylo cenově dostupné. Měla jsem tak banánové, pomerančové, sýrové nebo bramborové týdny. I když mi nová pronajímatelka občas nabízela večeři, dávala jsem přednost nekonečným těstovinovým jídlům, protože anglické kuchyni jsem na chuť nepřišla.

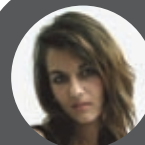
I když to na Erasmu není běžné, okolnosti mne donutily najít si práci. S životopisem jsem obcházela obchody v černošské čtvrti Lewisham, kde jsem bydlela, na pár měsíců mě ale nikdo zaměstnat nechtěl. Jak to tak bývá, když už jsem hledání vzdala, ozval se mi jeden obchodní řetězec, abych přišla na pohovor. Za týden jsem s podepsanou smlouvou a v uniformě vesele prodávala oblečení. I když jsem někdy zažívala krušné chvíle, protože jsem nastoupila v době předvánočních nákupů, komunikaci se zákazníky jsem si moc užívala a práce mne opravdu bavila. S ostatními erasmovskými studenty jsme žádné organizované aktivity neměli, už proto, že nás bylo asi jen deset. Občas jsme ale zašli do místních tradičních hospůdek, které se vyskytují především kolem Greenwiche, tedy blízko univerzity. Když nebydlíte v centru Londýna, je těžké se z něj v noci dostávat, především kvůli věčně stagnující dopravě.

Škola života

Londýn mě naprosto okouznil a přirostl mi k srdci, první týden v něm pro mne navíc byla opravdová škola života. Zkusila jsem si, jaké to je, když člověk musí

spoléhat jen sám na sebe. Naučila jsem se komunikovat a jednat s lidmi z odlišných kultur a s odlišnými zvyky a více si začala vážit prostředí, v němž žiji. Poznala jsem odlišné metody vzdělávání a budování vztahu mezi učiteli a studenty. Díky vstřícnosti místních učitelů jsem začala pracovat na své diplomce a dostala mnoho užitečných podnětů k jejímu psaní. To vše v prostředí, kde situace vyžadují používat cizí jazyk pohotově.

Je mnoho způsobů, jak Londýn poznat, jak jej zažít, jak si jej užít, a na každém záležití, jakou cestu si zvolí.

Bc. MARIE CHYTILOVÁ

Autorka studuje druhým rokem magisterský obor Elektronická kultura a sémiotika na FHS UK. V budoucnu by se chtěla věnovat práci v reklamní agentuře.

CO ŽE TO DĚLÁ STUDENTSKÁ UNIE UNIVERZITY KARLOVY?

Sandro Elčić

V tomto článku se zaměřím na akce pořádané Studentskou unií UK. Pokud o této organizaci slyšíte poprvé, pak je následujících pár řádků určeno právě vám. Pokud už o SU UK víte, můžete přeskočit do dalšího odstavce.

Studentská unie je organizace, jež si klade za cíl rozvoj veškerých studentských aktivit na UK. Sdružujeme velké množství studentských spolků, které zde působí. Organizujeme Studentský jarmark – každoroční festival, pořádá se vždy v říjnu, jehož cílem je vytvářet příležitost k bližšímu poznání univerzitního prostředí a seznámení se s novými spolužáky a spolužačkami. Také pořádáme Královskou párty, na níž se volí královna či král studentů UK, který pak reprezentuje univerzitu ve volbě krále nebo královny Majálesu. Na přípravě Majálesu ve velké míře spolupracujeme i s dalšími studentskými organizacemi zastupujícími

čtyři největší univerzity v Praze. V letech 2010 a 2011 jste nás nebo naši práci mohli vidět ve studentské zóně Majálesu. Letos nám k těmto aktivitám přibýlo ještě několik dalších. První z nich je nedávno proběhlá Hokejová bitva pražských univerzit. V Hokejové bitvě šlo především o zábavný sportovní zážitek ve skvělém prostředí, kde mohl každý student fandit svému univerzitnímu hokejovému týmu. Další akcí zaštitěnou Studentskou unií je Miss Univerzity Karlovy, soutěž krásy, ve které se studentky utkají ve finále o titul Miss UK. Výherkyně bude, stejně jako král, reprezentovat naši univerzitu na Majálesu.

Chtěl bych vám touto formou ukázat, jak vypadají přípravy na konkrétní události, kolik je na ně potřeba času i nervů, ale také kolik se za nimi skrývá zajímavých zkušeností a zábavy. Jak tedy vzniká akce, jejíž finální podobu vidí návštěvník?

Studentský jarmark a jeho organizace

Rád bych začal akcemi, které se již v tomto akademickém roce uskutečnily a mohl je tak kdokoli navštívit. První z nich je Studentský jarmark. Festival je určený především studentům prvního ročníku Univerzity Karlovy, tedy spíše nováčkům v akademickém prostředí. Mohou se tu seznámit s činností studentských

Letošní Studentský jarmark uspořádala SU UK na pražském Ovocném trhu. FOTO: Archiv SU UK

organizací – spolků studentů, kteří se snaží svým spolužákům obohatit život na univerzitě. Představují se tu jak fakultní, tak celouniverzitní spolky. Můžete si poslechnout, co je náplní jejich činnosti, a zjistit, jak se můžete také zapojit. I na tomto festivalu, stejně jako na kterémkoliv jiném, je k dispozici pravidelný přísun alkoholických i nealkoholických nápojů a něčeho drobného k zakousnutí. Letos tu vystoupily více či méně známé kapely z České republiky. Z těch známějších stojí za zmínku Navigators, Chancers nebo Niceland. Kromě těchto kapel na jarmarku vystupují i studentské kapely, které se snaží ukázat, co v nich je.

Co však takovéto akci předchází? Informace jsem získal od Tomáše Gavlase, jednoho z organizátorů této akce: „S plánováním se začalo někdy okolo Vánoc,“ tedy dva měsíce po skončení Studentského jarmarku 2010. Dále jsem se dozvěděl o pár věcech, které formovaly vzhled a provedení letošního festivalu – ten proběhl 6. 10. 2011 na Ovocném trhu. „Ovocný trh jsme zvolili proto, že symbolicky otevírá Univerzitu Karlovu všem Pražanům, navíc představuje i vazbu k historické budově Karolina, a tedy naši příslušnost k univerzitě. Koncept pasu (orientační mapky, na které bylo zakresleno rozmístění stánků na jarmarku, pozn. autora) byl vytvořen, aby stejně jako Studentská unie usnadnil novému studentovi orientaci ve spleťtých mechanismech univerzity.“

Během organizace letošního jarmarku se ale vyskytlo také několik zádrhelů. Zábor Ovocného trhu, který organizátoři prozíravě dohodli již kolem března a dubna tohoto roku, byl na poslední chvíli městem zúžen pouze na těsný pruh uprostřed. S takto malým prostorem se nepočítalo, a tak se celý projekt musel od začátku do konce přehodnotit, musely se stanovit priority jednotlivých stánků, barů nebo pódia a došli jsme k finálnímu nákrese, který však rozhodně neodrážel naše původní představy. Konkrétní ústupky bylo mnohdy těžké rozhodnout. Dalším omezením ze strany města byl

hlukový limit, který byl stanoven na 40 dB. Tomu však bohužel nebylo možné dostát, pokud jsme chtěli pozvat kapely (poměrně zásadní součást festivalu). Další organizační problémy zmíním již jen zběžně. Jeden z hlavních pozvaných, kapela Vohnout, odřekl účast na festivalu asi dva měsíce před akcí a ukázalo se jako poměrně obtížné nalézt adekvátní náhradu. Ve stejný den jako Studentský jarmark se totiž na Strahově konal festival Strahov Open air a také t-music párty Back to School. Do poslední chvíle také nebylo jisté příznivé počasí. Všechny tyto problémy se ve finále operativně vyřešily, aby nic nebránilo pohodovému průběhu festivalu.

Hokejová bitva pražských univerzit

Hokejová bitva pražských univerzit proběhla 9. 11. 2011. Oproti jarmarku byla organizována z velké části na poslední chvíli. Začala se domlouvat až na začátku září stejného roku, tedy asi dva měsíce před konáním bitvy. Studentská unie měla za úkol zajistit tým, který bude reprezentovat naši univerzitu. Toto se ukázalo jako nejmenší problém, oslovili jsme již existující tým z FTVS, který nabídku přijal. Aby na utkání přišlo fandit co nejvíce studentů UK, museli jsme událost propagovat. Nakonec se naše snahy ukázaly jako úspěšné, naši studenti dokázali v aréně vytvořit bouřlivou atmosféru, která jen postrčila naše hráče k výhře 7:4 proti soupeřům z ČVUT. Postoupili jsme tak do finále a v březnu příštího roku, kdy je plánovaná další Hokejová bitva, budeme bojovat o první místo a putovní pohár.

Miss UK

Ve finále soutěže Miss Univerzity Karlovy, které je naplánováno na prosinec v klubu Roxy, se představí studentky různých oborů a fakult. Soutěž se snaží vystupovat proti zdeformovanému vnímání krásy. Cílem je představit osobnosti skrz jejich příběhy, které poskytnou návštěvníkům jiný pohled na věc.

A co nás čeká dál?

V průběhu března nás čeká Královská párty UK, na které se, stejně jako letos,

představí kandidáti na krále a královny studentů UK se svými programy. U každého z kandidátů je důležitá pohotovost, inteligence a důvtip, stejně jako schopnost získat si dav a přesvědčit ho, že právě on je tím správným kandidátem zasluhujícím si právo reprezentovat studenty UK na Majálesu. Schopnosti kandidátů se ověří množstvím rafinovaných disciplín, které musí každý podstoupit. Majáles je pak akce plánovaná na začátek května. Nejspíš se opět bude konat ve Stromovce a rozhodně se stane jednou z nezapomenutelných akcí tohoto akademického roku. Studentská unie se bude opět podílet především na organizaci studentské zóny, kde se pokusíme nabídnout návštěvníkům co nejbohatší škálu zábavných aktivit.

Všechny chystané akce jsou buď již v procesu realizace, nebo tento proces v brzké době započne, a proto se všichni těšme, jak to tentokrát dopadne. Myslím si, že při každém hodnocení naší činnosti je důležité nezapomínat, že jsme studenti, a především lidé, kteří se v mnoha ohledech zdokonalují. Ale věřím tomu, že se zlepšujeme.

Budeme rádi, když se o námi pořádané akce budete zajímat, najdete v nich smysl a oceníte práci, kterou hrstka studentů nedělá pro sebe, ale pro nás všechny – studenty Univerzity Karlovy. Pokud vás tento článek inspiroval a chtěli byste se zapojit do činnosti SU UK nebo některého z jejich spolků, budeme rádi, když nás kontaktujete. Uvítáme každou reakci na naši činnost.

Sandro Elčić,

radní pro vztahy s veřejností SU UK.

VÍCE INFORMACÍ NAJDETE NA

www.suuk.cz

www.facebook.com/studentskaunie

www.facebook.com/studentkarel

infobrozura.suuk.cz

OHLÉDNUTÍ ZA STUDENTSKÝM JARMARKEM 2011

FOTO: Archiv SU UK

KLUB K4 MÁ NOVÝ DRAMATURGICKÝ TÝM. SLIBUJE PROPRACOVANĚJŠÍ PROGRAM

Petr Pečenka

Alternativní pražská klubová scéna se rozrostla o dalšího silného hráče. Pokud chcete vědět, jak spletité je pozadí jeho více než dvouletého fungování, přečtěte si následující článek.

Na počátku října KLUB K4 oslavil svoje druhé narozeniny. Za celou dobu jeho fungování se dokázal profilovat nejen jako místo setkávání studentů, ale i jako prostor s vlastní dramaturgií. Nestal se pouhou studentskou nalévarnou, ale osobitou alternativní kulturní platformou.

Program nikdy neusiloval o komerční úspěch, prioritou bylo nabídnout divákům vždy takové projekty, které by v programech pražské klubové scény těžko hledaly své místo. V prostředí ostatních pražských klubů se K4 vždy snažil jít svojí vlastní cestou, ne s hlavním proudem. Proto se tu objevily takové úlety jako třeba XY-9gh-8b nebo Milan Buričín.

Vznik nového dramaturgicko-produkčního týmu

S rozšiřující se dramaturgií a rostoucím počtem návštěvníků nastala potřeba rozšířit řady organizačního týmu.

Na poslední poradě před letními prázdninami proto z iniciativy hlavního dramaturga a jednoho z dvojice provozovatelů klubu Václava Janoščíka vznikl nový dramaturgicko-produkční tým, který by měl tvořit odpovídající zázemí pro pořádání veškerých akcí.

Pro jednotlivá umělecká odvětví je nyní určen vždy jeden kompetentní člověk, který má na starosti jak samotné zařazení akce do programu, tak i její hladký průběh.

Na rozdíl od minulých let dostalo v KLUBU K4 silnější zastoupení divadlo; to má na starosti Václav Formánek.

O hudbu se stejně jako dříve stará Václav Janoščík, kterého ale vydatnou měrou podporují další členové týmu v čele s Terezou Houdkovou. Hlavou PR je Tomáš Beránek, který je tak například autorem všech tiskových zpráv. Mimo jiné je to právě on, jehož utopenci, syrečky a nakládané hermelíny dopřejí vašim chuťovým pohárkům pravý gastronomický orgasmus. Obměnou prošel i vizuál klubu, o který se nově stará autor tohoto článku, Petr Pečenka. Nový jednotný vzhled v budoucnu prospěje jasně identifikaci klubu.

Za jádro týmu by se dala považovat Aneta Veselská, která jednak spolupracuje s Tomášem Beránkem na PR, společně s dalšími tvoří názorovou podporu ostatním členům týmu, ale především zajišťuje celou vnitroklubovou komunikaci a organizaci, je duší a základním článkem celého týmu.

Nové projekty, labely

Vygenerovala se zároveň nová struktura programu. Vznikly nové kulturní labely, které zajišťují vlastní produkci KLUBU K4. Jsou čtyři – hudba, divadlo, galerie a speciální akce.

První z nich je zaměřen na alternativně laděnou hudební scénu především mezinárodního charakteru. Hlavní náplň by měla být žánrově ostře vymezená. Není to ale absolutním pravidlem. „Dobře si uvědomujeme, že některé hudební projekty si najdou své příznivce jen u úzkého okruhu posluchačů, proto v programu naleznou své místo i osvědčená a známá

jména, a dokonce i studentské kapely,“ říká k výběru interpretů Václav Janoščík.

Divadlení label představuje prostor, který je určen jak pro amatérské soubory, tak i profesionály, autorská čtení, muzikály a talkshow. Jedním z originálních produktů divadelního labelu jsou Gaučoviny. Jedná se o univerzitní talkshow, do které jsou pravidelně každý měsíc zváni hosté nejen z prostředí Univerzity Karlovy.

Specifickým a zatím nejoblíbenějším projektem KLUBU K4 je herně-taneční večer nazvaný Tančírna. Každý měsíc se koná na jiné téma, podle kterého si návštěvníci stylizují své kostýmy. Základem je vždy příběh, který určuje nejrůznější úkoly pro soutěžící týmy. Soutěží se v několika rovinách. Body se dají získat za konzumaci nápojů na baru nebo za vyzvání soupeřů k tanci, především ale za vyřešení originálních disciplín a testů vedoucích k finálnímu rozuzlení celé zápletky.

„Na poslední tančírně v duchu sci-fi bylo cílem týmů odhalit a zlikvidovat hlavního záporného hrdinu – generála Fofrmánka. Soutěžící si museli vyrobit nástroje k jeho zneškodnění – světelný meč a štít,“ říká Aneta Veselská.

Vstřícné podmínky

Jak bylo řečeno, vystoupit v KLUBU K4 mohou studentské hudební či divadelní spolky i ostřílené kapely. Vzhledem k tomu, že KLUB K4 disponuje díky štědrému příspěvku univerzity

STUDENTSKÝ KLUB K4

Celetná 20, Praha 1

Otevřeno: Po–Pá 10.00–00.00

So, Ne 16.00–00.00

Více informací a program najdete na

www.k4klub.org

www.facebook.com/k4klub

nadstandardním technickým vybavením, může nabídnout podmínky i náročnějším audiovizuálním projektům. To vše za laskavých podmínek, které jsou uvedeny na internetových stránkách klubu. Stačí se ozvat na jeden z uvedených kontaktů.

Uplynulé dva roky daly jasně najevo, že KLUB K4 má potenciál vybudovat si mezi ostatními pražskými kluby své specifické místo. Nyní je pouze na novém dramaturgicko-produkčním týmu, zda tyto ambice naplní.

Tančírna v duchu sci-fi. FOTO: Jirka Vörös

VYBRANÝ PROGRAM KLUBU K4

8. 12. Vánoční taneční párty KLUBU K4, začátek ve 20.00. Vánoční atmosféra plná her a soutěžení, koledy, vánoční DJ Zagaši a soubor Ježíška se Santa Clausem. Vstupné 40 korun.
10. 12. Koncert Roy de Roy, začátek ve 20.00. Jak slaví Vánoce na Balkáně, přijede ukázat hudební skupina Roy de Roy – „Polka Punk beats Balkan Ska“.
11. 12. Benefiční koncert – Jarda Nohavica Bouzek a přátelé, začátek v 18.30. Repríza koncertu složeného z písní Jaromíra Nohavici podporuje nadací Leontinka. Nadace pomáhá dětem a studentům se zrakovým postižením. Vstupné dobrovolné.
13. 12. Divadelní Improliga, začátek ve 20.00. Improvizací utkáni dvou divadelních těles na úrovni vás očekává. Vstupné 40 korun.
4. 1. Promítání Ozvěn AniFestu, začátek ve 20.00. Přijďte zhlédnout to nejlepší z předního českého festivalu animáků. Po projekci hudební session.
19. 1. Koncert Alkaline, Zima a Zajíc Company, začátek ve 20.00.
9. 2. Tančírna K4 Gala, začátek ve 20.00. Vplujte s KLUBEM K4 do plesové sezony 2012. Párty na úrovni jen pro vás. Vstupné 40 korun.

PETR PEČENKA

Autor studuje dějiny umění na Filozofické fakultě UK. Působí jako editor webového portálu Topzine.cz. Od září 2011 pečuje o vzhled klubu K4.

TANČÍRNA K4 DO TANCE, DO TANCE!

Tomáš Beránek

Tak vyzýval Louis de Funès své svěřence ve filmu Piti, Piti, Pa a tak jsou vyzýváni pravidelně jednou do měsíce i návštěvníci KLUBU K4. Tančírna K4 se stala vlajkovou lodí programu klubu. Tematické večery nabízí tanec, hru, dobré drinky, a hlavně skvěle organizovanou zábavu.

První z tanečně-zábavných večerů se skryl do mafiánského hávu. Hosté se rozdělili do klanů a bojovali proti nepřátelským kmotrům. Už ve dveřích je čekal welcome drink Al Capone. „Přišla jsem v mafiánském ohozu. Moc si to užívám. Tematické párty jsou prostě skvělé,“ svěřila se prvačka Andrea. Klan, který prošel úspěšně všemi nástrahami mafiánské hry, pořádně to rozjel u baru, hříšně zatančil na parketu, rozbil bank v kasinu a vybral od vrátných výpálné, si odnesl putovní pohár Metaxy. Jak už to u mafiánských rodin bývá, pohár byl zcizen a pravděpodobně stojí u caporegima na krbové římsce jako upomínka na skvělé vítězství jeho rodiny.

Další tančírna přenesla hosty do vzdálené budoucnosti, do neznámých světů plných mimozemských ras a jejich soubojů. Hlavním cílem celé hry bylo porazit zlotřilého generála Fofrmánka, a to pomocí tří magických objektů: světelného meče, antilaserového štítu a pangalaktického megacloumáku.

Otazníčka z planety Interpunkce se skvěle bavila: „Je báječné chodit na podobné párty, seznámím se s novými lidmi, potěším se na baru akčním drinkem a pořádně se pobavím, tohle zavedu na naší planetě.“

Ve strhujícím finále se tři vítězné týmy utkaly s básníkem Fofrmánkem. Půlčlověk-půlstroj Fofrmánek s tlustými brýlemi a blondátou parukou překvapil celý sál v největším reji. Světelné meče svištěly a zloduch za několik dramatických chvil padl. Klub propukl v nadšení, stateční zachránci byli dekorováni medailemi. DJ Zagaši zahrál galaktické hity.

Vánoční večírek KLUBU K4 se odehraje také v taneční atmosféře. Už ve vstupní místnosti slibují pořadatelé horký punč, v hlavním sále položí pod stromeček své dárky a o půlnoci dojde k jejich rozdávání. „Každý dostane nějakou drobnost, věříme, že to budou samá radostná překvapení,“

říká Aneta Veselská. Hrát se bude výhradně vánoční hudba, nebudou chybět české kolečky ani celosvětové evergreeny. „Nechceme zatím prozrazovat průběh soutěží, ale můžeme naznačit, že se ponesou ve velmi tradičním duchu, takové zapomenuté Vánoce,“ přiblížil průběh soutěžení Václav Formánek. Akce na vánoční drinky čekají i na baru. „Přemýšlíme o vánočních speciálech – jak pivních, tak míchaných nápojích. V prosinci bude v klubu řada vánočních večírků a věříme, že některé drinky si lidé brzy oblíbí,“ říká Jirka Flam, provozní klubu.

Určitě je na co se těšit! Přijďte si užít vánoční atmosféru, tolik odlišnou od umělého vánočního ozonu nákupních center, už v předstihu, 8. prosince.

A pro nedočkávané jedna důležitá zpráva: na 9. února se chystá tančírna na plesovou notu – K4 Gala.

Tak 8. prosince v osm večer v K4: Do tance, do tance!

Z mafiánské párty v K4. FOTO: Jirka Vörös

TOMÁŠ BERÁNEK

Autor článku studuje historii na FF UK, byl šéfredaktorem časopisu FFakt a studentského portálu StudentPoint.cz. Je velkým příznivcem studentské kultury a od září 2010 jedním z kmotrů klubu K4.

ZASEDÁNÍ AKADEMICKÉHO SENÁTU UK

Daniel Feranc

Vážení přátelé Univerzity Karlovy v Praze, v závěru kalendářního roku se každý těší na radost, pokoj, zklidnění a krátký odpočinek, které nabízejí Vánoce a změna letopočtu. Období svátečních radovánek tradičně v každoročním běhu zahajuje připomínka svatého Mikuláše, osobnosti z křesťanských legend symbolizující nezištné obdarování. Na „Mikuláše“, sladký dárek, se těší zejména malé děti. V letošním roce překvapivě obdržely „Mikuláše“ také vysoké školy, a to s několikadenním předstihem, 16. listopadu 2011, kdy ministerstvo školství předložilo do vnějšího připomínkového řízení návrhy věcných záměrů zákonů: zákona o vysokých školách a zákona o finanční pomoci studentům. Termín na předkládání připomínek uplyne dva dny po svátku svatého Mikuláše.

Musím sám sobě okamžitě oponovat, protože označení „Mikuláš“, které jsem použil v úvodu, není pro tak společensky důležitou věc, jakou je zákon o vysokých školách, zcela vhodné a důstojné. To pochopitelně platí i pro zákon o finanční pomoci studentům. Někdo také může namítnout, že není vhodné, abych pojmem pro nezištné obdarování označil něco, co zdaleka nemusí mít na systém českého vysokoškolského vzdělávání pouze pozitivní dopad. Rozpaky vzbuzují již samy věcné záměry a jejich příprava. Přes podstatně větší otevřenost diskuse o reformě terciárního vzdělávání (jak přípravu změn systému vysokoškolského vzdělávání v minulých letech nazývalo ministerstvo) v posledních několika měsících je kvůli postupu ministerstva školství v řadách členů akademické obce rozšířena nedůvěra vůči celému projektu, ze kterého se zrodily věcné záměry obou zákonů. Nechci zde usilovat o celkové hodnocení přípravy a už vůbec se zde nechci věnovat zhodnocení obsahu, který ministerstvo školství předložilo do vnějšího připomínkového řízení. Pro takové zhodnocení se necítím povolán a čtenáře bych ochudil o dění v nejvyšším samosprávném zastupitelském orgánu naší alma mater, které na těchto stránkách univerzitního časopisu FORUM nepochybně očekává. Svým způsobem jsem zmínkou o uvedených věcných záměrech dostal i své čestné povinnosti informovat o dění v akademickém senátu univerzity, protože

příprava věcného záměru zákona o vysokých školách, která byla vtělena do připomínkování jeho pracovních návrhů, se jako červená nit táhne činností členů akademického senátu od března letošního roku, kdy ministerstvo zveřejnilo první pracovní verzi věcného záměru. Předložením věcného záměru nového zákona o vysokých školách a zákona o finanční pomoci studentům do vnějšího připomínkového řízení dostává diskuse o jejich obsahu nový náboj. Z připravovaného materiálu by se po schválení Vládou České republiky, které má proběhnout na konci připomínkového řízení, měl začít utvářet návrh paragrafovaného znění nového zákona o vysokých školách.

Dvě zasedání AS UK

Zřejmě nepřekvapí, že informace o přípravě návrhu věcného záměru vysokoškolského zákona byla zařazena na program zasedání akademického senátu dne 20. května 2011. Po podrobné diskusi akademický senát univerzity obsah připravovaného věcného záměru označil za „koncept radikálních... a neověřených změn organizačního uspořádání a prostředí fungování vysokých škol“. Otázka přípravy věcného záměru vysokoškolského zákona nechyběla ani na zasedání akademického senátu dne 14. října 2011, kdy se senát svým usnesením ztotožnil s výhradami a připomínkami, které vypracovalo vedení UK, a vyjádřil podporu stanoviskům Rady vysokých škol, Studentské

komory Rady vysokých škol a České konference rektorů. Akademický senát Univerzity Karlovy k připravovanému věcnému záměru zákona o vysokých školách zřejmě ještě neřekl poslední slovo. Přejme si proto, aby zvolení zástupci akademické obce v senátu naplnili poslání a chránili nejlepší zájmy Univerzity Karlovy.

Kromě přípravy nového vysokoškolského zákona se senát věnoval ještě dalším otázkám. Důležitými body květnového zasedání bylo projednávání návrhů výročních zpráv o činnosti a hospodaření Univerzity Karlovy za předchozí rok. Větší diskuse byla oproti minulosti věnována projednávání vnitřních předpisů fakult – a to především změně Pravidel pro organizaci studia na Právnické fakultě UK. Mimořádně se o návrhu vnitřního předpisu fakulty na plénu senátu hlasovalo tajně. O pravidlech pro organizaci studia jednala petiční komise zřízená teprve na březnovém zasedání univerzitního senátu, která obdržela podnět proti způsobu projednávání návrhu na zasedání akademického senátu Právnické fakulty UK. Průběh zasedání fakulturního senátu byl také hlavním předmětem zájmu členů univerzitního senátu. Zvláštní místo na programu květnového zasedání univerzitního senátu získala otázka role senátu ve veřejných diskusích.

Na programu říjnového zasedání AS UK bylo nejdůležitějším bodem projednávání aktualizace dlouhodobého záměru UK na rok 2012, avšak rozsáhlé diskuse

podrobili senátoři vystoupení Jeho Magnificence pana rektora, zejména části, ve které popisoval systém univerzitních center, tzv. UNCE. Pouze diskuze o tomto systému si vyžádala hodinu z celkového času zasedání. Významné místo mělo projednávání ekonomických bodů: úprava rozpisu UK pro letošní rok, způsobená zvýšením institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací ministerstva školství, čerpání růstové rezervy v důsledku snížení roční sazby doktorského stipendia na jeden rok ministerstvem školství (po schválení rozpočtu akademickým senátem univerzity na březnovém zasedání) a projednávání šesti záměrů na uzavření smluv. K úplnému výčtu programu zasedání, mimo informace z pracovních komisí senátu a informace delegátů univerzity ve sněmu Rady vysokých škol, zbývá uvést

nominaci zástupců univerzitního senátu v Radě Kolejí a menz.

Studentští senátoři na návštěvě v Plzni

Oproti obvyklým informacím o dění v AS UK mohou dnes informovat o činnosti členů senátu zvolených z řad studentů, kteří v tomto volebním období projevují vyšší aktivitu. Studentští senátoři navštívili 26. června 2011 Lékařskou fakultu UK v Plzni. Po prohlídce města a návštěvě menzy v Lidické ulici v Plzni, kde krátce posvačili v místním bufetu, se setkali s děkanem fakulty a poté se zúčastnili zasedání fakultního senátu. Vstřícné přijetí ze strany děkana lékařské fakulty v Plzni a účast na zasedání fakultního senátu bude členům univerzitního senátu pomáhat lépe pochopit problémy jediné fakulty Univerzity Karlovy v západních Čechách.

Studentští senátoři navštívili Lékařskou fakultu UK v Plzni. FOTO: Daniel Feranc

USNESENÍ AS UK ZE DNE 20. KVĚTNA 2011

AS UK konstatuje, že UK je připravena spolupracovat s MŠMT na reformě vysokého školství, pokud bude jejím cílem podpora kvalitního vysokoškolského vzdělávání, vědy a výzkumu. Tohoto cíle je možno nejlépe dosáhnout promyšlenými kroky napravujícími slabá místa současného systému. MŠMT však zatím předkládá koncept radikálních a v našich podmínkách zcela neověřených změn organizačního uspořádání a prostředí fungování vysokých škol. Podle názoru AS UK by realizace tohoto návrhu destabilizovala vysoké školství v České republice a namísto zlepšování kvality by nastalo období chaotických změn s nejistým výsledkem. Toto nebezpečí je umocněno nerealistickým harmonogramem připomínkování a nedostatečným zohledňováním principiálních připomínek zástupců UK a dalších vysokých škol ze strany MŠMT.

USNESENÍ AS UK ZE DNE 14. ŘÍJNA 2011

AS UK se ztotožňuje s výhradami obsaženými v materiálu Připomínky UK k pracovnímu návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách a podporuje stanoviska Rady vysokých škol a její Studentské komory i České konference rektorů.

Mgr. DANIEL FERANC

Autor článku je tajemníkem AS UK. Je absolventem Katolické teologické fakulty UK.

POMŮCKA: ERATO LATIT SOLIDUS	TLESKNUTÍ	LITERÁRNÍ DÍLO	PŘÍZPŮ- SOBENÍ	ŽAL	INICIÁLY HERCE SOBOTY	TVRDÝ SYR		SŮL KYSELINY SELENOVÉ	SYMETRÁ- LY	INICIÁLY HERCE PEŠKA	EVROPSKÁ ZEMĚ	90	ZÁMOŘSKÁ VELMOC	SOLMIZAČ- NÍ SLABIKA
POTÍŽE							ZLATÁ ŘÍMSKÁ MINCE							
RYBY							DRUH KÁVY UTŘÍTI RUČNÍKEM							
JMÉNO BĚŽCE ZÁTOPKA					ŠACHTY HLÍNA					BICEPS JEDNOTKA ELEKTR. ODPORU				
JEDINÝ			OPĚT OSTRÁ ČÁST NOŽE						SMYČKY MÚZA MILOSTNÉ POEZIE				JMÉNO HEREČKY KAČÍRKOVÉ	VÝLEVNÁ HORNINA
TAJENKA														
	KTERÝ ČLOVĚK	OBRUBA TMAVÁ ČÁST DNE				PŮVAB VLÁKNO K ŠITÍ					DOMÁCKY ERIKA MUŽSKÉ JMÉNO			
TĚSNÝ					JMÉNO HEREČKY DIVÍŠKOVÉ SOUHLAS					PCHÁČ INICIÁLY BAVIČE MLÁDKA				
PLNĚ UZNAT								OBŘÍ						
KOČKOVITÉ ŠELMY								OVINOUT						

Edda – vrcholné dílo staroseverské literatury – je obsáhlou sbírkou hrdinských a mytologických písní. Vznik většiny z nich se datuje do 9. a 10. století. Orální tradic se předávaly z generace na generaci až do 13. století, kdy je sepsal neznámý islandský autor. Obsahově se od ostatních písní liší Výroky Vysokého, kde Vysokým není nikdo jiný než samotný Ódin (hlavní bůh severského pantheonu). Jeho výroky namísto mytických příběhů ze světa bohů předkládají praktickou moudrost. Rady a gnómy pro každodenní život obsahují cenné svědectví o etice vikinské doby. Mimo jiné se zamýšlejí i nad lidskou nedokonalostí. Jak se k ní vyjadřují? „Nikdo není tak dobrý, aby chyby neměl, ni špatný tak, aby se...“ (dokončení v tajence).

Edda – ilustrace z 18. století. Zdroj: Wikipedie

Tajenku zasílejte na adresu forum@cuni.cz do konce února 2012. Dva výherce odměníme knihou z Nakladatelství Karolinum.

V tajence 2/11 jste luštili tři činnosti, které filozof Aristoteles pokládal za ideální způsob trávení volného času: „Ten se má naplnit **UMĚNÍM, VĚDOU** a především **FILOZOFIÍ.**“

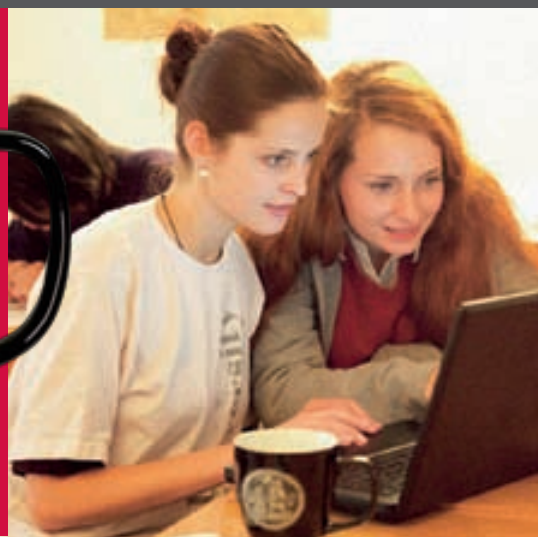
Z úspěšných řešitelů jsme vylosovali **Andreu Matouškovou z Prahy 4** a **Elišku Votíkovou ze Žatce**. Výherce odměníme knihou z Nakladatelství Karolinum.

Gratulujeme!

UK POINT

CELETNÁ 14, PRAHA 1, Tel.: +420 224 491 842, E-mail: point@ruk.cuni.cz, Web: <http://point.cuni.cz>

OTEVÍRACÍ DOBA:

pondělí–čtvrtek 10.00–17.30

pátek 10.00–16.00

sobota–neděle 11.00–17.00